

နအဖ သုးစးထီၣ်ထီၣ်ဒုးဖလူကမ္ဗၢ် ၈၀၀ ဘျဲၣ်ယုၢ်ထီၣ်

တၢ်ဂီၢ်-ကွေ့ကလွန်

ကွေ့ကလွန်
နီၣ်ဝုဘၣ်, ၂၀၁၀

နအဖ သုးစးထီၣ်ထီၣ်ဒုးဝဲ
ဒုးဒ်ခွဲၣ်ဘၣ်အုၣ်ကုၣ်ထုၣ်ဒုးယးသုး
ကုအတၢ်လီၢ်ဖဲ ဖလူ, ကိတရံးကီၢ်
ဆၣ်, နုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၣ်
၂၇ သီအနံၣ်န့ၣ်လီၤ.

နအဖ သုးခးလီၤကွီၤဖးဒိၣ်

လီၤတၢ်န့ၣ်ဆူဖလူသဝီဘၣ်ဒိဝဲဒုးဝဲ
ဝီဖိ စိထီၣ်, ၃၀ နံၣ်တကန့ၣ်လီၤ.

ဒ်ခွဲၣ်ဘၣ်အုၣ်ဒုးယးနီၣ်
ဂံၢ် ၁ ဒုးယးခိၣ်စိကီၢ်သးစံးဝဲဒုးဝဲလၢ
စးထီၣ်လၢတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဖဲလါနီၣ်ဝု
ဘၣ် ၂၇ သီအနံၣ်အဝဲစံးဝဲလၢပယီၤ
သုးသံဘၣ်ဒိကအိၣ် ၅၀ ဘျဲၣ်(သံ
၁၃ ဂၤ)အဂုၢ်န့ၣ်လီၤ.

ခိဖျိတၢ်ဒုးတၢ်ယးအယိက

မ္ဗၢ်လၢအအိၣ်ဖဲ ဖလူ (နုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်
ရၣ်)အါန့ၢ် ၈၀၀ ဘျဲၣ်ယုၢ်န့ၣ်လီၤဝဲ
ဒုးဆူ ဖဲခိၣ်ကုၣ်သဝီလၢကီၢ်ကီၣ်တၢ်
ပူတကယန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၣ် ၂၉ သီအ
နံၣ်ကီၣ်တၢ်ပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ်ဆုၢ်
ကဒါကုၢ်အဝဲသုၣ်ဆူသုၣ်မ့ၢ်ဒိကညီ
ကီၢ်တကယဘၣ်ဆၣ်ပုၤကအိၣ်တီၢ်ဒီး
ဝဲ ၁၀၀ ဂၤဝဲသီခါဖျၢ်မုၢ်လၢအဝဲသုၣ်

ကုၢ်တဘျဲဒီးဘၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.

ဒ်လဲၣ်ဂုၤမုၢ်လၢတၢ်ဒုးဆဲးကဲ
ထီၣ်ဒီးအဖမုၢ်အယိကမ္ဗၢ်တနီၤယုၢ်
ကဒါကုၢ်ဆူကီၢ်ကီၣ်တၢ်ပူတကယန့ၣ်
လီၤ.

ပယီၤသုးရၣ်သၢရၣ်လၢအ
မုၢ်ဝဲဒုး ခိၣ်ချသုးရၣ် ၂၃၀, ၆၁ ဒီး

အတၢ်ထံၣ်
အတၢ်ပာ်သး

- တၢ်ဃုတၢ်ဖိး
- တၢ်တုာ်တၢ်ခုၣ်
- တၢ်သဘျ့
- တၢ်ထဲသိးတုးသိး

ကညီတၢ်ပရၢသဘျ့ : သဘျ့လၢ-ဆၢဟ့ၣ်တၢ်ကစီၣ်, သဘျ့လၢ-တၢ်ကွဲးတၢ်ကစီၣ်, သဘျ့လၢ-ဝဲၣ်ဖးနီၤဖးတၢ်

တၢ်ဃုထၢဖးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖးတၢ်ယၤ

နအဖ သးပဒိၣ်မၤဝဲဒၣ် ၂၀၁၀ တၢ်ဃုထၢဖးဝဲလၢကဖးအိၣ်ထီၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိပဒိၣ်, သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲကီၢ်စၢ်ဖိၣ်ဒီးဒီးမိၣ်ခြံၣ်စံၣ်တၢ်ပတၢ်ပြးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဃုထၢဖးဝဲလၢအလီၢ်ခံက လၢၣ်တၢ်သဘၣ်သဘၣ်စးထီၣ်ကၤကဗျီထီၣ်ကဒီးဝဲဒီးတၢ်ဖးတၢ်ယၤတဖၣ်အါထီၣ်ဝဲဒၣ် န့ၣ်လီၤ.

လါနီၣ်ဝဲဘၣ် ၇ သီ အနံၤဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အ့ၣ်က့ၣ်ထူဘီဖးယၤသးက့ၤလၢအသမၤလၢ ကကဲထီၣ်သးပၤကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤဟံးန့ၣ်ဝဲဒၣ်မ့းဝဲတံၣ်ဝဲလၢကညီကီၢ်စံၣ်ပူၤဒီးယိၣ်သၢဖျါဝဲဒၣ်န့ၣ် လီၤ. စးထီၣ်လၢန့ၣ်လံၤလံၤ နအဖ သးထီၣ်ဖးဝဲဒၣ်ဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အ့ၣ်တၢ်လီၢ်လၢအအိၣ်လၢသးက့ၤ ဖိ ကိးတရံးကီၢ်ဆၣ် ဖလူ ဒီး ဂီၤလုၤ ဒီးတၢ်ဖးတၢ်ယၤဆဲးကဲထီၣ်အသးကိးမုၢ်နံၤယၢၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖးတၢ်ယၤလၢအကဲထီၣ်လၢလါနီၣ်ဝဲဘၣ်လံၤလံၤပူၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဟဲယုၢ်န့ၣ်လီၤ. ဆူကီၢ်က့ၣ်တဲၣ်ကအိၣ် ၂၀,၀၀၀ ဂၤ န့ၣ်လီၤ. ပူၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲ တဖၣ် အံၤဟဲန့ၣ်ဝဲတဘျီယီ ဘၣ်တၢ်ဆၢကဒါက့ၤအီၤလၢက့ၣ်တဲၣ်ပဒိၣ်ဒီးတၢ်ဖးတၢ်ယၤကဲထီၣ်ကဒီးဘၣ်ဟဲယုၢ်န့ၣ်ကဒီး, တၢ်မၤအီၤလီၤကဲဒ်ပူၤတီၢ်ခဲဒ်(ပုၣ်ပီၣ်)ဖျါတၢ်လီၢ်ကွဲးအသးန့ၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၣ်အသးကဒါတၢ်သဘျ့ကရၢ, ဝးကီၢ်စံၣ်သးမုၢ်, မိၣ်ကီၢ်သီပဲတံၣ် ဒီး ယိၤကီၢ် စံၣ်သးမုၢ်-ကလံၤစိးအသးက့ၤတက့ၤ သမၤလၢကကဲထီၣ်သးပၤကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ. ကလၢၣ်တဖၣ်ဖိၣ် စုကဲတဖၣ်အံၤတၢ်ဖျါဆၢအိၣ်ဒီးသးပဒိၣ်အဖိခိၣ်တၢ်ဖးတၢ်ယၤကဲထီၣ်ကဒီးဝဲထီၣ်ရီၤတ ဘျီသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

နအဖ တၢ်ဃုထၢအံၤပူၤအါဂၤသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်ဆံၣ်ဆံၣ်လၢတၢ်ထဲသိးတုးသိးတအိၣ်ဘၣ်, တၢ်တီတၢ်တြၢ်တအိၣ်ဘၣ်, ကရၢထီၣ်သတြၢ်တၢ်ဒီးအရူဒိၣ်ကတၢ်ကလၢၣ်တဖၣ်တၢ်ခွဲးတၢ် ယၢၣ်တအိၣ်လၢကပၣ်ယုၣ်ပၣ်ဂီၢ်ဘၣ်.

တၢ်ဃုထၢအစၢလၢအဟးထီၣ်တၢ်ထံၣ်ဘၣ်လၢကီၢ်ပယီၤဘျီဒိၣ်သၢဖျါလၢအမ့ၢ်ဝဲ ဒီးကလၢၣ်ဘျီဒိၣ်, ထံဖိကီၢ်ဖိဘျီဒိၣ်, ဒီး ကီၢ်စံၣ်ကီၢ်ခိၣ်ဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ် အပူၤ နအဖ သးပၣ် တံၣ်လၢအမ့ၢ်ကွဲးဖိးမၤန့ၣ်ဝဲဘျီဒိၣ်အါန့ၣ် ၇၀ မျးကယၤ, ဟံၣ်ဖိၣ်အါထီၣ်ဒီးသး ၂၅ မျးကယၤ လၢဘျီဒိၣ်ခဲလၢ် အပူၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ထံၣ်ဘၣ်လၢကီၢ်စၢ်ဖိၣ်တဘျီ အံၤသးဒီးပူၤပယီၤဖိအက လၢၣ်အခိၣ်အနါအါန့ၣ်ကလၢၣ်တဖၣ်ခၢၣ်စးတဖၣ်အါမးလီၤ. တၢ်အံၤအဖိခိၣ်ကဒီးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထဲ သိးတုးသိးတန့ၣ်ဘၣ်, အမဲၣ်ညါကလၢၣ်တဖၣ်အခၢၣ်စးအကလၢၣ်ကသီၣ်ဆဲးဝဲဒၣ်ဒီးထီၣ်သ တြၢ်အသးဒီးပူၤပယီၤဖိမ့ၢ်တမ့ၢ်သးတဖၣ်ကန့ၣ်အဂီၢ်မုၢ်တၢ်ကီၢ်ဒိၣ်မးလီၤ.

တၢ်မ့ၢ်ကွဲးကဒါက့ၤတၢ်အိၣ်သးဒီးတခါအံၤတၢ်ထံၣ်ဘၣ်လၢ ၂၀၁၀ တၢ်ဃုထၢအံၤယုၣ် လီၤဝဲဒၣ်ကီၢ်ပယီၤထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်ဖးတၢ်ယၤ တန့ၣ်ဘၣ်. ဒ်န့ၣ် အသး ကဒီးအိၣ်ထီၣ် ဝဲဒၣ် ကီၢ် တဘျီလၢကလၢၣ်ခဲလၢ်ကအိၣ်မူယုၣ်လၢတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲး, တၢ်ဟံၣ်ကဲလီၢ်သးယၢၣ်ဒီးယၢၣ်, တၢ်ထဲသိးတုးသိး, ဒီးတၢ်ဃုတၢ်ဖိးတန့ၣ်ဘၣ်. ကဒီးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်ထံၣ်ဂီၢ်ကီၢ်သးသန့ၣ်အမ့ၢ်ကီၢ် စံၣ်စၢ်ဖိၣ်အမ့ၢ်အတီၢ်ဒီးမိၣ်ခြံၣ်စံၣ်အမ့ၢ်အတီၢ်တန့ၣ်ဘၣ်.

လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤကီၢ်ပယီၤထံၣ်ဂီၢ်ကီၢ်သးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အံၤကဆဲးအိၣ်ဒီးဝဲအဖမုၢ်ဒီးထံလီၢ် ကီၢ်ပူၤတၢ်ဖးတၢ်ယၤကဆဲးကဲထီၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. အလီၢ်အိၣ်လၢသးပဒိၣ်, ဒံၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ်ကရၢ ခဲလၢ်ဒီးကလၢၣ်တဖၣ်ခိၣ်န့ၣ်ခဲလၢ်ကဘၣ်ဆုၣ်နီၤသကိးတၢ်ပီၣ်သကိးဃုက့ၤအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢတၢ် ဃုၣ်လီၤကီၢ်ပယီၤထံၣ်ဂီၢ်ကီၢ်သးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပရၢလၢကညီဖိခဲလၢ်အဂီၢ်

ဆူပူၤဖးလံၣ်ဖိလၢအသးတီၢ်ကိးဂၤ,

စံးဘျူးဘၣ်သ့ဝဲကိးဂၤလၢအဖးကွဲးက လုၢ်တဖၣ်, ဒီးပူၤလၢအဆၢဟ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ကွဲး, ထါ, တၢ်ကစီၣ်တဖၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်အ ပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကွဲးကလၢၣ်တၢ်ပရၢအတၢ်လဲၤတရံး သးဒီးအတၢ်ဘၣ်ဘျူးဘၣ်ဖိၣ်န့ၣ်ဒီးသန့ၣ်ထီၣ်အ သးလၢအပူၤဖးလံၣ်ဖိတဖၣ်အတၢ်ဖးအီၤ, တူၢ် လီၢ်အီၤဒီးအတၢ်ဆိၣ်ထွဲနီၤလီၢ်သကိးတၢ်ထံၣ် န့ၣ်လီၤ.

ကွဲးကလၢၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲး, ထါဒီးတၢ် ကစီၣ်လၢပူၤဖးလံၣ်ဖိတဖၣ်အအိၣ်ထီၣ်သီလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ကွဲးတနီၤတၢ်တထၢန့ၣ်ဝဲန့ၣ်ကဒီးသ န့ၣ်ထီၣ်အသးလၢကွဲးကလၢၣ်အတၢ်ဘျူးဒီးတၢ်ကွဲး အတၢ်ဂ့ၢ်တဆံၣ်, ဒီးတလီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂ့ၢ်သ့ၣ် သ့ၣ်လီၤ.

ပတူၢ် လီၢ် တၢ် ကွဲး တဖၣ် လၢ အဂ့ၢ် ကျဲး စးကွဲးတၢ်လၢတၢ်ဆိတလဲအဂီၢ်, တၢ်လဲၤထီၣ် လဲၤထီၣ်, ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ပူၤတၢ်တၢ်ကီၢ်ခဲလၢတၢ် ကြၢၤယုၣ်လီၤအီၤတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. ပတဟ့ၣ်ဂံၢ် ဟ့ၣ်ဘါတၢ်ကွဲးလၢအဟံၣ်ဒုၣ်ဟံၣ်ကမၣ်လီၢ်သးတ ခိၣ်တၢ်ဘၣ်.

နမ့ၢ်ကွဲးတၢ်ဆူကွဲးကလၢၣ်တၢ်ပရၢန့ၣ်ဝဲ သးစူၤကွဲးလီၤဘၣ်နမံၤ(ယုၣ်မံၤနီၢ်နီၢ်), မ့ၢ်သ့န တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးလီၢ်ဒ်သိး ကွဲးကလၢၣ်ခိၣ်အါက့ၤန့ၣ်ကသ့အဂီၢ်လီၤ.

လၢတၢ်ဆဲးကျိးအဂီၢ်
Website: www.kwekalu.net
Email: kwekalu@yahoo.com
Address: Kwe Ka Lu
P.O Box 11
Kanchanaburi 71000
Thailand

ထံလီကီပျူတီကခိပ်

မ့ၣ်အူအိၣ်တၢ်ဘၣ်ကီယုၣ်ခဲလၢ်

ကွဲးကလုာ် • လါနီလီ ၉သီ
နီၣ်ဝုဘၣ် ၃၀, ၂၀၁၀
ပယီၤသးဒီးအဟီၣ်ကဝီ
ခိၣ်နၢ်တဖၣ်ယုၣ်ဆူၣ်ဝဲဒၣ်စုလၢကညီ
နူသဝီသၢဖျၢၣ်လၢကဟ့ၣ်မၤစၢကဒါ
ကွဲးဝဲဒၣ်သဝီဖိတဖၣ်လၢမ့ၣ်အူအိၣ်
ထီၣ်အဟီၣ်အယီၤဖိကီၣ်ရၣ်ဘျးဒဲးဝဲ

ညီၣ်ပုၣ်ကူသဝီန့ၣ်လီၤ
ဒ်ခ့ၣ်အဲၣ်ယုၣ်တနီၣ်သရံၣ်
ကီၣ်ဆၣ်န့ၣ်ရၣ်သယံပဒိၣ်ထံဝါစံးဝဲအ
သိးဖဲအပူၤကွံာ်လါနီၣ်ဝုဘၣ် ၁၇ သီ
အနံၤမ့ၣ်အူအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ် ညီၣ်ပုၣ်ကူ
သဝီတၢ်ဆၢတၢ်ပူၤအလီၢ်တတီၤအယီ
ဟံၣ်ပီတၢ်ဆၢတၢ်ပူၤလီၢ်ဟးဂီၤဝဲဒၣ်

၂၁ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၣ်အူအံၤစးထီၣ်အိၣ်
ထီၣ်တၢ်ဖဲသိကွးတတီၤန့ၣ်လီၤ.
တၢ်န့ၣ်အလီၢ်ခံ နအဖ
သးလၢခိၣ်ချ့သးရၣ် ၅၆၁ ဒီးအဟီၣ်
ကဝီခိၣ်နၢ်တဖၣ်ဟဲထီၣ်ဆူ တကး
ဟီၣ်ကဝီဒီးယုၣ်ဆူဝဲဒၣ် တကးဆူၣ်ပျီ
သဝီ, တကးကလၢအုး, ဒီး တကး

လၢခီ ဟံၣ်ခိၣ်တဖျၢၣ်စုပယီ ၁,၀၀၀
ကွးလၢကမၤစၢကွဲးပုၤလၢအဘၣ်ကီ
ဘၣ်ခဲလၢမ့ၣ်အူအိၣ်တၢ်အယီတဖၣ်
န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအဖိခိၣ်ကမုၢ်တနီၤ
ကဲထီၣ်တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်
န့ၣ်လီၤ.
သဝီသၢဖျၢၣ်အံၤဟံၣ်ခိၣ်
အိၣ်ဝဲဒၣ် ၂၄၆ ဖျၢၣ်ဒီးအိၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲတ
နီၣ်သရံၣ်ကီၣ်ဆၢအပူၤ, ဘျးဒဲးဝဲကီၢ်
ရၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပယီၤသးန့ၣ်လီၤခးတၢ်မ့ၣ်တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကး

ကွဲးကလုာ် • လါနီလီ ၁၀သီ
ဒါစဲဘၣ် ၁, ၂၀၁၀
တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကး(ခုၣ်
အဲၣ်ယုၣ်-ခုၣ်အဲၣ်အဲၣ်အဲၣ် တၢ်မ့ၣ်
တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကး)ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်
ဆူအသးလၢအအိၣ်ဖဲ ဖလူတဖၣ်လၢ
ကအိၣ်ကတီၤအသးဒီးပယီၤသးမ့ၣ်
ဆဲးဟဲန့ၣ်လီၤဆူအတၢ်လီၢ်န့ၣ်ကး

ဆဲးဝဲအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
ခီဖျီ လၢတၢ်ကဲ ထီၣ်သး ဖဲ
အပူၤကွံာ်လါနီၣ်ဝုဘၣ် ၃၀ သီအနံၤ,
ကဘၣ်ဖဲဂီၤခီ ၈ နနံၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်
ပယီၤသးလၢခိၣ်ချ့သးရၣ် ၂၃၀ ဟဲ
န့ၣ်လီၤဆူတၢ်မ့ၣ်တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကးသး
ရၣ် ၇၀၇ လၢသးခိၣ်ဒိၣ်ဖိတၢ်ခံတီၣ်ခိၣ်
ရိၣ်ဖဲလၢအဆိလီၤအသးဖဲဖလူဖိ ခးသံ
တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကးသးဖိတဂၤဒီးကွဲး

ဖိၣ်ဝဲဒၣ် ၆ ဂၤဝဲအလီၢ်ခံတၢ်မ့ၣ်တၢ်
ခုၣ်ကီၣ်ကးဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်က
လုာ်လၢကခးဆဲးဝဲဒၣ်ပယီၤသးအဂ့ၢ်
တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကးခိၣ်နၢ်သရံၣ်တံၤ
မသ့ၣ်စံးဝဲန့ၣ်လီၤ.
ပယီၤသးလၢအဟဲထီၣ်ဒုး
ဝဲဒၣ်ဒ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်ဖဲဖလူဟီၣ်ကဝီ,
မ့ၣ်တၢ်လီၢ်လၢတၢ်မ့ၣ်တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကး
စ့ၢ်ကီၤဆိလီၤအသးန့ၣ်လီၤ. ဖဲပယီၤ

သးဟဲထီၣ်အခါတၢ်မ့ၣ်တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကး
တန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကလုာ်လၢကခးဆဲးဝဲပ
ယီၤသးအယီၤအဝဲသ့ၣ်တခးဆဲးဝဲဘၣ်.
သရံၣ်တံၤမသ့ၣ်စံးဝဲလၢခဲ
အံၤမ့ၣ်လၢပယီၤသးတဖၣ်ခးဆိတၢ်မ့ၣ်
တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကးအယီၤတၢ်မ့ၣ်တၢ်ခုၣ်
ကီၣ်ကးကခးဆၢကွဲးန့ၣ်လီၤ.
တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကးမ့ၣ်
ကရူၢ်ဖိၣ်စုကဝဲတဖုလၢအကွဲးမၤသ
ကီၤတၢ်ဒီးပယီၤသးဒီးမ့ၣ်ကရူၢ်တဖုလၢ
အသမၤလၢကကဲထီၣ်ပယီၤသးပၤကီၢ်
ဆၢန့ၣ်လီၤ.

ကညီသးခးပယီၤသးဖဲမၤနာပျီကပၤသံ ၆ဂၤ

ကွဲးကလုာ် • လါပျူထီၣ် ၂သီ
ဒါစဲဘၣ် ၈, ၂၀၁၀
ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်ကညီဒီကလုာ်
တၢ်ထုၣ်ဖျးသးမ့ၣ်ဒိၣ်သးရၣ် ၂၀၂ ဟံ

ဖိၣ်လီၢ်သးဒီးသးကု-၅ ဖဲဒြးလီၤဆိ
န့ၣ်လီၤဒုးဒဲးဒြးဝဲဒၣ်ပယီၤသးဖဲမၤနာပျီ
ကပၤတဘျးဘျီဖဲလါဒါစဲဘၣ် ၅သီ
အနံၤ, နအဖ ဘၣ်ဒိ ၄ဂၤ, သံ ၆ဂၤအ
ဂ့ၢ်ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်န့ၣ်ရၣ်ခိၣ်ကျၢၢ်သရံၣ်

မ့ၣ်စံးဖိရံၣ်စ့ၣ်စံးဘၣ်ကွဲးကလုာ်န့ၣ်
လီၤ.
မၤနာပျီမ့ၣ်ဝဲခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်ဖဲ
လီၢ် ခိၣ်သ့ၣ်လီၢ် လံၤ လၢအဘၣ် တၢ်
ထီၣ်ဒုးမၤနာအီၤလၢပယီၤသးပဒိၣ်ဖဲ

၁၉၉၅နံၣ်ဒီးအိၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲ သးကု ၇,
ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်, လူၢ်ပျီကီၢ်ဆၢန့ၣ်
လီၤ.
ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျး
သးမ့ၣ်ဒိၣ်တကပၤမၤနာဝဲဒၣ် နအဖ
သးကျိတခိၣ်ဒီးခးဟးဂီၤဝဲဒၣ်ပယီၤ
သးသိလုၣ် ၆ ခိၣ်တခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးဆူၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိအိၣ်ထီၣ်

ကွဲးကလုာ် • လါပျူထီၣ် ၁၄သီ
ဒါစဲဘၣ် ၂၀, ၂၀၁၀
တနံၤအံၤဒီးမဟါကကံအနံၤ
တၢ်ဒုးဆဲးကဲထီၣ်လၢဒါခုၣ်ဘၣ်အုၣ်
သးဒီးပယီၤသးဖဲကီၤတရံးကီၢ်ဆၢ(န

ပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်), ဂီၤလုၤဟီၣ်ကဝီအါ
န့ၢ် ၄ ဘျီလၢခံခိၣ်ယၢ်ခိၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်အဂ့ၢ်
တၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ခိၣ်ဖျီတၢ်ကစီၣ်လၢက
ညီဒီကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျးသးမ့ၣ်ဒိၣ်လၢဂီၤ
လုၤန့ၣ်လီၤ.
တနံၤအံၤတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဖဲဂီၤ

လုၤတၢ်ပၤဖဲဖါဖိၣ်ဘီထီၣ်ဒီးကနဲလုၤအ
ဘၣ်စၢတဘျီလၢဒါခုၣ်ဘၣ်အုၣ်ကျိၣ်
ထုၣ်ဒုးယၢ်သးကွဲးဒီး နအဖ သးအဘၣ်
စၢတဘျီ နအဖ သးသံခံၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဒ်န့ၣ်အသိးဖဲမဟါကကံအ
နံၤတၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢဒါခုၣ်ဘၣ်အုၣ်သး

ဒီး နအဖ သးအဘၣ်စၢသဘျီလၢဂီၤ
လုၤဟီၣ်ကဝီဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်လၢဒါ
ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်သးသံ ၁ ဂၤဘၣ်ဒိ ၅ ဂၤ
န့ၣ်လီၤ.
ပယီၤသးထီၣ်ဒုးဝဲဒၣ်ခုၣ်
ဘၣ်အုၣ်ဒီးကညီဒီကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျး
သးမ့ၣ်ဒိၣ်အတၢ်လီၢ်လၢအအိၣ်ဖဲဖလူ
ဒီးဂီၤလုၤပၤစးထီၣ်လါနီၣ်ဝုဘၣ်လံၤ
လံၤန့ၣ်လီၤ.

လာကဘျီးဟ- ၁ အတံပိင်ထုံ

နအဖ သးထီၣ်ဒးဖလူကမုၢ် ၈၀၀ ဘျီၣ်ယုာ်ထီၣ်

၅၄၇ ဟဲထီၣ်ဒးဖဲဒ်ဒ်ခိၣ်ဘံၣ်အုၣ် လာအဆိၣ်ဆီလီၤအသးဖဲဖလူဟီၣ်က ဝီလးအမုၢ်သးရၣ် ၉၀၅, ၉၀၃, ၉၀၄ ဇီး ၉၀၇ န့ၣ်လီၤ.

ဒဲန့ၣ်အသးဒးယးခိၣ်စီ ကျီၣ်သးစံးစုၢ်ကီးဝဲလးကီးတရံးကီၢ် ဆၣ်တံၢ်လီၤအကတတီၤဒ်ခိၣ်ဘံၣ်အုၣ် ခိးခးဝဲဒ် နအဖ ခိၣ်ချုၣ်သးရၣ် ၂၃၁ ဖဲကွးကဝးသဝီလးဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၈ သီအနံၤလီၤ. အဝဲစံးဝဲလး နအဖ သးသံတီၢ် ၃၀ ဂးဒီး ဒ်ခိၣ်ဘံၣ်အုၣ် သးမးန့ၢ်ဝဲဒ်တံၢ်စုကဝဲ ၃၀ ခိၣ်န့ၣ် လီၤ.

ဖဲကျီၣ်တံၢ်ပုဘၣ်မုဘၣ်ဒါဆုကဒါကုသဝီဖဲဖလူအခါ

ပြင်ဆင်မှု-မျှဝေ

ပယီၤသးထီၣ်ဒးဖဲဒ်ခိၣ်ဘံၣ်အုၣ်တံၢ်လီၤ

ကွဲၤကလုာ်
ဒ်ခိၣ်ဘံၣ်, ၂၀၁၀

သးကစးထီၣ်လါဒ်ခိၣ်ဘံၣ်အနံၤတုၤခဲ
အံၤန့ၣ်လီၤ.

နအဖ သးစးထီၣ်ထီၣ်ဒး
ဝဲဒ်ဒ်ခိၣ်ဘံၣ်အုၣ်ကျီၣ်ထုာ်ဒးယး

ဖဲလါဒ်ခိၣ်ဘံၣ် ၆သီမုာ်ယုာ်
လီၤ ၂န့ၣ်ရံၣ်ယုာ်ယုာ်(၁း၅၅န့ၣ်ရံၣ်)
ဒ်ခိၣ်ဘံၣ်အုၣ်ကျီၣ်ထုာ်အပုတဖုၣ်

ကုၤန့ၣ်လီၤဖဲဂီၤလုၤဒီး နအဖ ခိၣ်ချု
သးရၣ် ၄၀၁ဒီး ၄၀၉ဟံၣ်ဖိၣ်သးခးသ
ဖိအဝဲသုၣ်လးကျီၣ်ဒ်ကျီၣ်ဆံးဒီးတံၢ်ဒး
ကဲထီၣ်အဖိခိၣ်မဟါတနံၤပယီၤသးတ
ကပၤဘၣ်ဒိတဂၤန့ၣ်လီၤ. နအဖ သး

တဖၣ်အံၤဖဲဟါဒီ ၅န့ၣ်ရံၣ်ယုာ်ယုာ်
န့ၣ်ဒုၣ်အုထီၣ်ကွဲၣ်ခိၣ်ဖၣ်ဘီအဟံၣ်ဖဲ
ဂီၤလုၤတဖျၢ်ဒီးပုၤသဝီဖဲတဖၣ်စးထီၣ်
ယုာ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ခုၣ်အံၣ်ယုာ်သးရၣ် ၂၀၁
သးရၣ်ခိၣ်ခံသးခိၣ်ဒ်ဖိကျီၣ်အိၣ်စံး
ဘၣ်ကွဲၤကလုာ်လး, ကမုၢ်လးဂီၤလုၤ
သဝီတဖၣ်ယုာ်ထီၣ်လးဂီၤလုၤသဝီလး
ကီၢ်ကျီၣ်တံၢ်တကပၤ(ဖိဖြးကီၢ်ဆၣ်,
တးကီၢ်ရၣ်)အိၣ်အက ၅၀၀ဘျီၣ်လီၤ.

ဂီၤလုၤသဝီဖဲလးအယုာ်ထီၣ်
အကျါတကစံးဘၣ်ကွဲၤကလုာ်လး, “ခဲ
အံၤသဝီပုၤန့ၣ်အိၣ်ဒ်ထဲပယီၤသး, ပ
အိၣ်ဒ်တံၢ်အိၣ်လးပစိၣ်ကတီၤယံၣ်တ
ဖၣ်န့ၣ်လီၤ.”

သဝီဖဲတဖၣ်အံၤတနီၤအိၣ်
လးပုၤဟံၣ်, တနီၤအိၣ်လးသုၣ်ခိၣ်ထံး
ဝၣ်ခိၣ်ထံးလးပုၤကျီၣ်ပုၤဟံၣ်ဖိလံာ်
န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ ၂၀၁၀န့ၣ်လါဒ်ခိၣ်ဘံၣ်
၃သီမုာ်န့ၣ် ၁၁န့ၣ်ရံၣ်စုၢ်ကီးတံၢ်ဒးကဲ
ထီၣ်လး နအဖ ခိၣ်ချုၣ်သးရၣ် ၄၀၁
လာအဆိၣ်လီၤသးဖဲဂီၤလုၤ, ထံညၣ်လံာ်
သးကလးဒီး ခုၣ်အံၣ်ယုာ်သးရၣ်
၂၀၁ဘၣ်စၢ နအဖ သးတကပၤသဲ ၃
ဂၤအကျါပၣ်ယုာ်သးဒုခိၣ် ၁ဂၤအရံၣ်
ခုၣ်အံၣ်ယုာ်သးရၣ် ၂၀၁ပုၤဘၣ်မုဘၣ်
ဒါတကစံးဘၣ်ကွဲၤကလုာ်လီၤ.

ဖဲလါဒ်ခိၣ်ဘံၣ် ၈ သီမုာ်န့ၣ်
ဒ်ခိၣ်ဘံၣ်အုၣ်ကျီၣ်ထုာ်လး နအဖ သးဒီးဒ်

သဝီဖဲဖလူစံၣ်ထီၣ် နအဖ သးတံၢ်ဒးအခါ. တံၢ်ဂီၤ-ကွဲၤကလုာ်

ခွင်ဘ်အုင်ကွိုင်ထူဘိဗုးယာဘာဉ်စာဖဲ
ဂီလုသဝီပူကယံအမ်းနံး ၂၀ယုဉ်
ယုဉ်အလီခံပယီသုးတကပသံ ၇
ကဘာဉ်ဒီ ၃ကအဂုကွဲကလုပုဟုဉ်
တကစီဉ်ဘူးကတကဒီးတကထီဉ်
သးတကစံးဝဲလီ.

ဒ်ပုဟုဉ်တကစီဉ်စံးဝဲအ
သီး, တကဒုးကထီဉ်ဖဲမုနီခီ ၈း၂၀နုဉ်
ရံဉ်(လါဒ်ဘာဉ် ၈သီ, ၂၀၁၀)လါ
တကလီသတီဖဲဂီလုသဝီပူကွဲကရါ
ပူ, ဘျုဉ်ဟုဉ်ကိဒီးခိဉ်မုဒိဉ်ကိနုဉ်

လီ. နအဖ သုးတဖဉ်မုဒိဉ်ခိဉ်သုး
ရုဉ် ၄၀၁, ၄၀၉, ၄၀၄ ဟ်ဖိဉ်သးဒီး
ခိဉ်သုးရုဉ် ၉၇နုဉ်လီ.

တကဒုးကထီဉ်လါ ဒ်ခွင်
ဘ်အုဉ် ဟ်ဖိဉ်ထီဉ်သးဒီးကညီဒီက
လုဉ်တကထီဉ်ဖဲသုးမုဒိဉ်ဒီးပယီသုး
အဘာဉ်စာဖဲလါဒ်ဘာဉ် ၁၃ သီအနံ
၂ ဘျီ နအဖ သုးသံ ၉ ကဘာဉ်ဒီ ၄
ကအဂုကညီတကထီဉ်ဖဲသုးမုဒိဉ်တ
ကပစံးဝဲနုဉ်လီ.

ကညီဒီကလုဉ်တကထီဉ်ဖဲ

သုးမုဒိဉ်သုးရုဉ် ၂၀၁ ဟ်ဖိဉ်ထီဉ်သး
ဒီးဒ်ခွင်ဘ်အုဉ်ကွိုင်ထူဘိဗုးယာသုး
ကုးလီသးဒီး နအဖ သုးဖဲ ဂီလု
(ကီးတရံးကီဆဉ်, နုပုဉ်ယာကီရုဉ်
တဘျီ)ဒီးကညီဒီကလုဉ်တကထီဉ်ဖဲ
သုးမုဒိဉ် ၁၀၃ ဒီး ဒ်ခွင်ဘ် အုဉ်
ကွိုင်ထူဘိဗုးယာသုးကုးဟ်ဖိဉ်ထီဉ်သး
ခးလီသးဒီး နအဖ သုးဖဲ ကွဲတအုး
တဘျီနုဉ်လီ.

တကဒုးခံတီလီဉ်ပယီသုး
သံ ၉ ကဘာဉ်ဒီ ၄ ကအဂုကညီဒီက

လုဉ်တကထီဉ်ဖဲသုးမုဒိဉ်တကပစံး
ဝဲနုဉ်လီ.

ဒီဖျီလါဒ်ခွင်ဘ်အုဉ်သုး
ကု-၅၅၅ မုတမုကွိုင်ထူဘိဗုးယာသုး
ကု လါအဘာဉ်တကထီဉ်ခိဉ်ရံဉ်မဲအီလါ
သုးခိဉ်ဒိဉ်စိစိ စါပုဉ်သမာလါက ကဲ
ထီဉ်သုးပယီကီဆါအယီပယီသုးဟဲ
ထီဉ်ဒုးအဝဲသုဉ်ဝဲလီခိဉ်သုဉ်တကလီ
ဖဲဂီလုတကပစံးထီဉ်လါနီဉ်ဝဲဘာဉ်လါ
လါနုဉ်လီ.

ပယီသုးဖိခးကဒါကုအသုးရုဉ်ခိဉ်

ကွဲကလု • လါနီလီ ၁၁သီ
ဒ်ဘာဉ် ၂, ၂၀၁၀

ပယီသုးဖိတကလါအဟံး
နုဉ်တကထီဉ်ဘာလါ အိဉ်တလံဉ်-
ထဲ ကုဉ်ပနုဉ်တကထီဉ်ကွဲလါမုဒိဉ်တါ
သဝီအမုထီဉ် ခးကဒါကုအသုးရုဉ်

ခိဉ်ဝဲယုဉ်ထီဉ်ဒီးဘဉ်တကလုခးသံက
ဒါကုအီလါအသကီးတဖဉ်နုဉ်လီ.

ဒ်ကမုဂါ လါအအိဉ်လါမုဒိဉ်
တါ တကစံးဝဲအသီး ဖဲ အပူကွဲဉ် လါ
နီဉ်ဝဲဘာဉ် ၂၇ သီအနံ ဂီခီ ၉းဝဝ
နုဉ်ရံဉ် နအဖ ခိဉ်ခွဲသုးရုဉ် ၂၅

ဘဉ်တကထီဉ်ခိဉ်ရံဉ်မဲအီလါသုးခိဉ်ဒိဉ်ဖဲ
စီဉ်မုလး အသုးဒု ခံဒု လါဟံးနုဉ်တက
ဘဉ်တကလါအိဉ်တလံဉ်-ထဲ ကုဉ်
ပနုဉ်အတကထီဉ်ကွဲမုဒိဉ်တါကီဆဉ်ဒု
တဖုဉ် သုးဖိ သီ နီဉ်ကစါနီဉ်ဂံ (တ-
၁၁၇၈၆)လါအဖိဉ်ကွဲ(အိဉ်မဲ-၂)အ

မဲမု မိဉ်နုဉ်မိဉ် တကခးကုအသုးရုဉ်
ခိဉ်နုဉ်လီ.

တကထီဉ် သးအံး သုးဖိ
အံး ခး ကုအသုးရုဉ်ခိဉ် ဘဉ်ဆဉ် တ
ဘဉ်ဘဉ်ဒီးဘဉ်ဒီးလါသဝီဖိတကသုး
ဖိ ၃ကဝဲအနီဉ်ကစါမုထီဉ်ကွဲဝဲနုဉ်
လီ. အသကီးတဖဉ်လုဒီးခးသံကဒါ
ကုအီနုဉ်လီ.

သဝီဖဲဖလူစံဉ်ထီဉ် နအဖ သုးတကဒုးအခါ. တကီ-ကွဲကလု

ဒ်မိဒ်ခြွဲနံင်ခိဒ်နာ်မာစူးကွဲဒ်တဆိဒ်ထွဲပုဒ်လိဒ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ်

ကွဲကလုာ် • လါနီလီ၊ ၅၁၀
နိဒ်ဝုဘာ် ၂၆, ၂၀၁၀

ကီၢ်ပယီၤဒ်မိဒ်ခြွဲနံင်ခိဒ်နာ်မာစူးကွဲဒ်တဆိဒ်ထွဲပုဒ်လိဒ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ် ဖးဒ် ပုဒ်လိဒ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ်ခံၣ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ် န့ၣ်တကြးလၢအဝဲဟ့ၣ်ဂံၢ်ဘၢဆိဒ်ထွဲ ဟံထီၣ်ဝဲလၢတၢ်မိဒ်ညါဘၣ်ဖဲအထံၣ် လိာ်သးဒီးဒီးအိဒ်ဆါစူးကွဲဒ်အခါ အဂ့ၢ်ဘၣ်ဘၣ်ခံၣ်ပယီၤကီၢ်ကွဲကလုာ်လိာ်ပာ် ဖျါဝဲန့ၣ်လီၤ။

ဒ်တၢ်ကစီၣ်အံၤဟံၣ်ဖျါဝဲလၢ ဖဲဒီးအိဒ်ဆါစူးကွဲဒ်ထံၣ်လိာ်သးဒီးဒ်မိဒ်ခြွဲနံင်ခိဒ်နာ်မာစူးကွဲဒ်တဆိဒ်ထွဲပုဒ်လိဒ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ် အနာ်အခါကရၢအံၤအိဒ်အနာ်စံးဘၣ် အိၤလၢဒီးအိဒ်ဆါစူးကွဲဒ်အတၢ်ဟံၣ်သး အတၢ်ကတိၤလၢအဟးထီၣ်လၢကွဲကလုာ် လိာ်အပူၤအါတက့ၢ်အဝဲသ့ၣ်တူၢ်လိာ်ဝဲ သ့ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်တၢ်ကကိးဝဲဒ်ပုဒ်လိဒ် တၢ်အိဒ်ဖိဒ်ခံၣ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ်န့ၣ်တကြးလၢ အဝဲဟ့ၣ်ဂံၢ်ဘၢဆိဒ်ထွဲတၢ်ဂံၢ်အံၤဘၣ် အဂ့ၢ် ကရၢအံၤအပူၤပၤလိာ်ဆၣ်နီၤ အူ သူးဝုဒ်ကးစံးဘၣ်ဘၣ်ခံၣ်န့ၣ်လီၤ။

ဘၣ်မနုၤပိလၢဒ်မိဒ်ခြွဲ တုးပုဒ်တံၣ်-ကီၢ်ပယီၤအိဒ်အနာ်ဘၣ် ဟ့ၣ်ကူၣ်ဒီးအိဒ်ဆါစူးကွဲဒ်အံၤလဲၣ် န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် စံးဝဲလၢတၢ်ကိး ပုဒ်လိဒ် တၢ်အိဒ်ဖိဒ်မ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်ကိးတၢ်ခဲအိဒ် နိဒ်မးအယိတကြးလၢတၢ်ဟံထီၣ်အိၤ လၢတၢ်မိဒ်ညါဘၣ်ဒီးဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢဒီ ဖျါလၢတၢ်ကိးတၢ်အိဒ်ဖိဒ်အံၤလၢတၢ် စံၣ်စိတဲတဲစိအပူၤတုၤလၢသူးထီၣ်ဟံးန့ၣ် တၢ်စိတၢ်ကမိၤကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤ။ ကရၢအံၤအိဒ်အနာ်စံးစုာ်ကိးဝဲလၢတၢ် မ့ၢ်ဟံထီၣ်တၢ်ဂံၢ်အံၤတၢ်သးတလီၤပ လိာ်အါမံၤကဟဲအိဒ်ထီၣ်ဝဲဒီးတၢ်မၤ အံၤတကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်ဘၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ် လီၤ။

ဒီးအိဒ်ဆါစူးကွဲဒ်တဆိဒ် ဆါဝဲလၢတၢ်ဂံၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအကဲဒိဒ် ဒီးတၢ်ခိးအိၤတရးဘၣ်အလီၢ်အိဒ်လၢ တၢ်ကဘၣ်မၤအိၤနီၢ်နီၢ်န့ၣ်လီၤ။ ဒ်လဲၣ်

ဂုၤအဝဲစံးစုာ်ကိးဝဲလၢကဆိကမိဒ်ဘၣ် ထွဲဒ်မိဒ်ခြွဲနံင်ခိဒ်နာ်မာစူးကွဲဒ်တဆိဒ်ထွဲပုဒ်လိဒ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ်-ကီၢ်ပယီၤအ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ထီၣ်အံၤအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ။

တယံာ်ဒီးဘၣ်ကလုာ်ဖျါခိဒ်နာ် ၁၀၉၈ဆၢန့ၣ်ဝဲလၢတၢ်ကြးကိးဝဲဒ် ပုဒ်လိဒ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ်ခံၣ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ် တၢ်အိဒ်ဖိဒ်ခံၣ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ် တၢ်အိဒ်ဖိဒ်ခံၣ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ် တၢ်အိဒ်ဖိဒ်ခံၣ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ် ဒီးကလုာ်ဖျါခိဒ်နာ်မာစူးကွဲဒ်တဆိဒ်ထွဲပုဒ်လိဒ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ် သးန့ၣ်လီၤ။ တၢ်အံၤတၢ်သ့ၣ်ညါအိၤ

ကလုာ်တၢ်ဘိးဘၣ်ဂုၤလီၤန့ၣ်လီၤ။

ဖဲဒီးအိဒ်ဆါစူးကွဲဒ်ဘၣ် တၢ်ပျါအိၤလၢသူးပဒ်အခါအဝဲစုာ် ကိးစံးဘၣ်ထွဲလၢကဆိကမိဒ်မၤတၢ် လၢတၢ်ကိးပုဒ်လိဒ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ်ခံၣ်တၢ် အိဒ်ဖိဒ်ခံၣ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ်ခံၣ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ် တၢ်အိဒ်ဖိဒ်ခံၣ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ်န့ၣ်လီၤ။

ဖဲလါဖုၤတြုၤအါရံၤ ၁၂ သီ, ၁၉၄၇ နံၣ်, ပုဒ်လိဒ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်စံၣ်စိတဲတဲစိပူၤတၢ်အိဒ်ဖိဒ်တခါ

ကီၢ်ပယီၤတၢ်သဘျူ အပၢ်သးခိဒ်ကျါ အိဒ်ဆါ(ဒီးအိဒ်ဆါစူးကွဲဒ်အပၢ်)ဒီးက လုာ်ဖျါခိဒ်နာ်တနီၤလၢအမ့ၢ်ယိၤဒိဒ်, နီၤ, ဒီး ကခွဲၢ်ခိဒ်နာ်မၤတၢ်အိဒ်ဖိဒ်ဖဲ ပုဒ်လိဒ်တၢ်အိဒ်ဖိဒ်, ယိၤဒိဒ်ကီၢ်စံၣ်စိတဲတဲစိတၢ်ပိာ် အာ်လီၤသကိးဝဲလၢတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်သ ကိးကီၢ်စံၣ်စိတဲတဲစိပူၤတၢ်အိဒ်ဖိဒ်တၢ်မၤန့ၢ် ကီၢ်ပယီၤတၢ်သဘျူ လၢအဲကလံးအိဒ် န့ၣ်လီၤ။

ပယီၤသူးဒိဒ်တၢ်ကခွဲၢ်တၢ်ဟဲန့ၣ်

ကွဲကလုာ် • လါနီလီ၊ ၅၁၀
နိဒ်ဝုဘာ် ၂၆, ၂၀၁၀

နအဖ သူးစးထီၣ်တြုၤဝဲဒ် ပနံၣ်တဖၣ်လၢအဟဲန့ၣ်လီၤဒီဖျါ ကခွဲၢ် တၢ်သဘျူ ကရၢ(ခုၣ်အံၤအိဒ်)အဟိာ် ကဝိၤဒ်သိးကဒိဒ်တဲာ်ကွဲၣ်ကခွဲၢ်တၢ်သ ဘျူကရၢ အတၢ်ဟဲန့ၣ်အဂ့ၢ် ကီၢ်ပယီၤ တၢ်ကစီၣ်သန့ၣ်ဖျါဝဲန့ၣ်လီၤ။

ကီၢ်ပယီၤတၢ်ကစီၣ်သန့ၣ်ဖျါ စံၣ်မၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲလၢပနံၣ်တၢ်ကလၢအဟဲ န့ၣ်လီၤလၢတရးကီၢ်ခိဖျါဝဲဒ်ကခွဲၢ်တၢ် သဘျူ ကရၢအဝဲလၢလီၢ်ခိဒ်သ့ၣ်လဲၣ်စၣ် ဒီးလဲၣ်န့ၣ်လီၤဆူကခွဲၢ်ကီၢ်စံၣ် ဒီးဆူမ့း ကွဲၣ်နါဝုၢ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်တၢ်သၣ်, ဖဲး ဖီကဟၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံး, ဟံၣ်ပိာ်ပိာ် လီၤ ဘၣ်တၢ် ပတုာ်ဒီးဟံးန့ၣ်ကွဲၣ် အိၤ လၢပ ယီၤသူးလၢအဆိလီၤအတြုၤဖဲ လၣ်

ကွဲၣ်ယၣ်ကျဲၣ်မုၢ်လၢအစိၤဖုၤဒီးကခွဲၢ် တၢ်သဘျူ ကရၢအဝဲလၢလီၢ်လဲၣ်စၣ် ၆ မံးလဲၣ်န့ၣ်လီၤ။

ကခွဲၢ်တၢ်သဘျူ ကရၢအ ခိဒ်အနာ်တကမံးဝဲလၢပယီၤသူးအတၢ် တြုၤတၢ်စိာ်န့ၣ်လီၤပနံၣ်အံၤဘၣ်ဒိဝဲဒ် ကခွဲၢ်တၢ်သဘျူ ကရၢအတၢ်ဟဲန့ၣ် န့ၣ်လီၤ။ ကခွဲၢ်တၢ်သဘျူ ကရၢမ့ၢ်ဖိဒ်စုက ဝဲတၢ်ပာ်ဆါလၢအမၤတၢ်ပတုာ်တၢ်ခး ဒီးသူးပဒ်ဒီးသမၤဝဲလၢကကဲထီၣ်ပ ယီၤသူးပၤကီၢ်ဆါအဖိခိဒ်တၢ်ဖုၣ်ဆါ အိဒ်ထီၣ်ဝဲဒ်ဒီးပယီၤသူးပဒ်န့ၣ်လီၤ။

ပယီၤသူးတဖၣ်မၤစုာ်ကိးဝဲ ဒ် ကခွဲၢ်တၢ်သဘျူ ကရၢ လၢကကး တံာ်ကွဲၣ်ကယံာ်မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဆဲး ကျိးဝဲဒ်လၢအဆဲးကျိးတၢ်ဒီးပယီၤ သူးဒီးဟံးတၢ်က့ၤထဲဒ် ၃တီၤန့ၣ်လီၤ။ ဒ်န့ၣ်အသိးတၢ်ကစီၣ်ဟံ

ဖျါထီၣ်စုာ်ကိးဝဲလၢ နအဖ သူးပဒ်ဒိ ဒ်ထူးကွဲၣ်ဝဲဒ်တၢ်ကကွဲၣ်ကဘီယူၤကူၣ် ပနံၣ်အလံာ်အုၣ်သးန့ၣ်လီၤ။ ဝုၢ်တကူၣ် ကဘီယူၤကျိၤအံၤအတၢ်ဘၣ်ထွဲအိဒ်ဝဲ ဒ်ဒီး ဝး ဖိဒ်စုကဝဲဒ်ခိဒ်နာ်လၢအမၤ ကပံးဒီးပတုာ်တၢ်ခးဒီးပယီၤသူးဒီး မ့ၢ် စုာ်ကိးကလုာ်ဖျါခိဒ်နာ်စုကဝဲတဖုလၢအ သမၤလၢကကဲထီၣ်ပယီၤသူးပၤကီၢ်ဆါ န့ၣ်လီၤ။

ဖဲအံၤပယီၤသူးတဖၣ်တဟ့ၣ် အါထီၣ်ဝဲဒ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအလံာ်အုၣ် သးလၢဘၣ်ဒီးဆိကတီၢ်ဝဲဒ်ကဘီ ယူၤအံၤအတၢ်လုာ်ဖဲဒ်ဘၣ် ၃ သီလၢ ကဟဲအံၤန့ၣ်လီၤ။ ဝုၢ်တကူၣ်ကဘီယူၤ ကူၣ်ပနံၣ်ဘၣ်တၢ်ပၤအိၤလၢ အုၣ်ဟီး လၢအမ့ၢ် ဘီယူၤဖဲ(ဖိးယုၣ်ခါ)လၢအ မ့ၢ်ဝဲဒ်ဝးကီၢ်စံၣ်စိတဲတဲစိသူးလၢအဂံၢ်အ ဘါအိဒ် ၃၀,၀၀၀အခိဒ်အနာ်န့ၣ်လီၤ။

သူးပၤကီၢ်ဆါ ၁၇ ဂဟဲက့ၤထီၣ်

ကွဲကလုာ် • လါနီဘၢ
ဒ်စဲဘာ် ၆, ၂၀၁၀

မ့းဝတံၣ်ကီၢ်ဆါ နအဖ သူးပၤကီၢ်ဆါနီၣ်ဂံၢ် ၁၀၂၂သူးရုၣ်, ကညီသူးဖိ ၁၇ကယုာ်ထီၣ်မ့ၢ်လၢတ အဲၣ်ဒီးကဲ နအဖ သူးပၤကီၢ်ဆါဒီးဟဲ က့ၤမၤသကိးက့ၤတၢ်ဒီးကညီဒိကလုာ် တၢ်ထုၣ်ဖျဲးသူးမ့ၢ်ခိဒ်သူးရုၣ် ၁၀၁သူး

ရုၣ်ခံၣ်, ဖဲ လါဒ်စဲဘာ် ၄သီအန့ၤ အဂ့ၢ်သူးရုၣ် ၁၀၁ သူးရုၣ်ခိဒ်သူးခိဒ် နိဒ်ဂီၢ်ဂုၢ်ဖိဒ်စံးဘၣ်ကွဲကလုာ်န့ၣ်လီၤ။

သူးရုၣ် ၁၀၁ သူးကျါ နအဖ သူးပၤကီၢ်ဆါလၢအဟဲက့ၤမၤသကိး တၢ်ခံၣ်မ့ၢ်ဝဲ, သူးဒ်ခိဒ်ခိဖျါ ၄၅န့ၣ်, သူးစကီၤအဝံး ၂၁န့ၣ်ဒီးအဂ ၁၅ ဂဟဲခိဟဲက့ၤအိဒ်က့ၤဝဲဒ်ဒီးအဘူး အတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။

သူးပၤကီၢ်ဆါတဖၣ်အံၤလုာ် ထီၣ်ခိဖျါတၢ်မၤအခးလိာ်က့ၤသးဒီးက ညီဖိကကဲအယိအဂ့ၢ်သူးခိဒ်နီၢ် ဂုၢ်ဖိဒ်စံးဝဲန့ၣ်လီၤ။

သူးခိဒ်နီၢ်ဂုၢ်ဖိဒ်စံးဝဲ, “ပုၤလၢအဟဲက့ၤတဖၣ်ပတုာ်လိာ်အဝဲ သ့ၣ်ကိးဂၤဒီးလီၤ။ မ့ၢ်လၢပဟံၣ်အဝဲသ့ၣ် ဒ်သိးပဖိပလံးအသိးကိးဂၤဒီးလီၤ။”

ကွဲးကလုာ် • လါပျူထီၣ် ၂သီ
ဒါံစဘၣ် ၈, ၂၀၁၀

သါရွၢ်အလံးအဲၣ်ဒီးဝဲလါ
အဖုဒီးအသးပဒိၣ်ကပွဲဝဲဒၣ်အဲကလံး
ဖျၢၣ်ထူကရူာ် ဝဲးခွၢ်စတၢ်ယျၢ်နဲးတဲး
လါအလီလါဝဲဒၣ်ဒီလၢအကကွၢ်တ
ကထီအဂ့ၢ်ဝဲၣ်ကံၣ်လံး(WikiLeaks)
ထူးထီၣ်ရလီဝဲဒၣ်တၢ်ခူသုၣ်လါအမၤ
န့ၣ်ဝဲဒၣ်ဒီဖျိအဲဝဲကမီၤသီအလီကွီ
တၢ်ဆဲး ကျိးအတၢ်ခူသုၣ်တဖၣ် အပူ
န့ၣ်လီၤ.

အဲကလံးတၢ်ကစီၣ် သၢၣ်
ကးဒါံယၢၣ် လါအမၤန့ၣ်ဝဲဒၣ်ဝဲၣ်ကံၣ်
လံးအဲဝဲကမီၤသီလီကွီပၢ်ဖျါဝဲလါ
သါရွၢ်ကပွဲဝဲဒၣ်ဖျၢၣ်ထူကရူာ်လါအမၤ
ဟူသၢၣ်ဖျါလါဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်အံၤအလီ
န့ၣ်အဲဝဲသုၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်ကီၢ်ပယီထံကီၢ်
ဖျၢၣ်ထူကရူာ်(မ့ၣ်မၤန့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်ဖူတီ
လံး Myanmar National Football
League)အဂ့ၢ်အဲဝဲကမီၤဝဲတကူၣ်
မီၤသီအလီကွီ(တၢ်ခူသုၣ်)ဝဲလါယူ
၂၀၀၉ အနံးန့ၣ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါအိၣ်
ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

မီၤသီအလီ ကျိးတၢ်ခူသုၣ်
အံၤပၢ်ဖျါဝဲလါသါရွၢ်ကပွဲဝဲဒၣ်ဖျၢၣ်ထူ
ကရူာ်လါအပူ ကလံးဒိၣ်အဲ ဖျါတဂူ
လါကီၢ်ပယီ အကီၢ်ဘၣ် အယိ အဝဲဒၣ်
ဆီလီဖးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်ကီၢ်ပယီဖျၢၣ်
ထူကရူာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤအယိ
လဲၣ်လါကီၢ်ပယီအပူတခီဘၣ်ဖဲက
လံးမၤန့ၣ်ကးလီၤမၤဘၣ်ဒီဘၣ်ထံးတၢ်
အါအါကီၢ်ဂီၢ်ဝဲအလီခဲန့ၣ်လီၤ.

ဝဲလါယနူအါရံ ၂၀၀၉
သါရွၢ် နဲၣ်လီဝဲဒၣ်အခိၣ်အနၢ်ဒီး ပု
မၤမၤဝဲလါအဘူးတၢ်ဒီးအီတဖၣ်က
ကဲထီၣ်ဖျၢၣ်ထူကရူာ်တဖၣ်အခိၣ်, ပု

တၢ်ခူသုၣ်ပၢ်ဖျါ သါရွၢ်အလံးမၤအပူပွဲဝဲဒၣ်ခွၢ်စတၢ်ယျၢ်နဲးတဲး

လါအဆီၣ်ထွဲပၢ်န့ၣ်သါဖျၢၣ်ထူကရူာ်တ
ဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒဲးန့ၣ်အသးတၢ်ဆိကမိၣ်အ
ဂူ တမံ အိၣ်ထီၣ် စ့ၢ်ကီးလါ နအဖ
သးပဒိၣ် စူး ကါဝဲဒၣ် တၢ်ဂဲ လီၣ် ခိၣ်
လီၣ်ကွဲးသီးကထူးတဖၣ်ကွဲးပုၤအတၢ်
သးဝဲထံကီၢ်သဲးဒီးမၤကွီဝဲကွဲးတၢ်
ဂ့ၢ်ကီၢ်ဆူတၢ်လီၣ် ခိၣ်လီၣ်ကွဲးအယိဆီ
လီၤဝဲဒၣ်ကီၢ်ပယီဖျၢၣ်ထူကရူာ်တဖၣ်
န့ၣ်လီၤ.

အဲဝဲကမီၤသီလီကွီပၢ်
ဖျါဝဲလါသါရွၢ်အလံးအဲဝဲဘၣ်တၢ်ဒီး
လဲအီလါကနုာ်လီၤထူဝဲဒၣ်ဖျၢၣ်ထူဝဲ
ကီၢ်ပယီဖျၢၣ်ထူကရူာ် ဖဲလဲထၣ် ယျၢ်
န့ၣ်တဲး လါအဘၣ်တၢ်ပၤအီလါ စီၣ်
စီၣ်, ကူၣ်ပန့ၣ်ခိၣ်လါအမၤသကီးတၢ်
ဒီးသးဒီးဘၣ်တၢ်ကးတံၢ်ထီၣ်အမၤဝဲ
တၢ်မၤလါအဲဝဲကမီၤန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ယးဝဲၣ်ကံၣ်လံး

ဝဲၣ်ကံၣ်လံးမ့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်က
စီၣ်တၢ်ကရကရိတဖုန့ၣ်လီၤ. ဝဲလါ
နီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၈ သီ, ၂၀၁၀ အနံးထူး
ထီၣ်ရလီဝဲဒၣ်
အဲဝဲကမီၤသီ
ဝဲဒၣ် ၂၇၄ ဖျၢၣ်
လါအဆီၣ်လါဟီၣ်
ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်တဖၣ်အ
တၢ်ဆဲးကျိး အလီ
ကျိးတၢ်ခူသုၣ်အ
ဆိ ကတၢ်တက
ရူာ်လါအမၤန့ၣ်ဝဲ
တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိး,
တၢ်ဂီၤမုအိၣ်ဝဲဒၣ်
၂၅၁,၂၈၇ ခါ
န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်
တၢ်ကျိးခူသုၣ်တ
ဖၣ်အံၤစးထီၣ်
၁၉၆၆ တု ၂၀၁၀
တၢ်မၤနီၣ်မၤယါ

တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲၣ်ကံၣ်လံးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်
ကျိးတဖၣ်အံၤဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်ဆူတၢ်ပရပစၢ်
တၢ်ကစီၣ်သ နူလါအမၤသကီးတၢ်ဒီး
ကရၢအံၤဒီးတၢ်ကစီၣ်သန့ဒီးတၢ်ပရ
တဖၣ်ဆဲးထူးထီၣ်ရလီကွဲးပၢ်ဖျါဝဲ
န့ၣ်လီၤ.

ဝဲၣ်ကံၣ်လံး အခိၣ်မ့ၣ်ဝဲဒၣ်
ကူၣ်လဲၣ်ယၢၣ် အၣ်စၣ်(Julian
Assange)န့ၣ်လီၤ. ကူၣ်လဲၣ်ယၢၣ်အၣ်
စၣ်ဝဲလါဒါစဘၣ် ၈ သီဘၣ်တၢ်ဖိၣ်
အီလါအဲကလံးပၤကီၢ်ခိဖျိတၢ်ဟံထီၣ်
တၢ်ကမၤလါ အမၤထီၣ်ဒါ ဝဲဒၣ်ပိၣ်မ့ၣ်
တၢ်ဂ့ၢ်တခါဖဲကီၢ်စူးဒါန့ၣ်လီၤ.

အဲဝဲကမီၤသီဝဲဒၣ်အလီ
ကျိး ဝဲဝဲတကူၣ် ဝဲၣ်ကံၣ် လံးမၤန့ၣ် ဝဲ
ဒၣ် ၁၈၆၄ တၢ်ဂ့ၢ်ဒီးအဲအဲထူးထီၣ်
ပၢ်ဖျါဝဲတခါ လါ အမ့ၣ်ဝဲဒၣ် သါ ရွၢ်
အလံးမၤအပူအဲကလံးဖျၢၣ်ထူကရူာ်
ဒီးဆူညါ တၢ်တယၢ်လါ ကရၢ လီၤအါ
ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ခိဖျိ ဝဲၣ်ကံၣ် လံး အတၢ်ရ
လီၤအဲဝဲကမီၤသီဝဲဒၣ်လါဟီၣ်ခိၣ်ချာ
တဖၣ်အတၢ်ခူသုၣ်အယိဘၣ်ဒီဘၣ်

ထံးဝဲဒၣ်အဲဝဲကမီၤသီအတၢ်ဆဲး
ကျိးတၢ်ဂ့ၢ်လါတၢ်ခူသုၣ်တဖၣ်ဒီးအဲ
ရကၢအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲလဲဒီးထံ ကီၢ်
တဖၣ်အတၢ်ရလီၣ်မ့ၣ်လီၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်
တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢန့ၣ်လီၤ.

ကရူာ်ကရၢဒီးပုၤလါအဆီၣ်
ထွဲ ဝဲၣ်ကံၣ်လံးတဖၣ်တခီ နဝဲလါ
တၢ်ခူသုၣ်တဖၣ်အံၤတၢ်ရလီၤအီၤကြး
ဝဲဒၣ်ဒီးမ့ၣ်ဒၣ်တၢ်သဘူ လါတၢ်ကစီၣ်
ဒီးတၢ်ထူးထီၣ်ပၢ်ဖျါဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလဲၣ်ဂူအဲဝဲကမီၤသီတ
ခိစံးဝဲလါတၢ်အံၤမ့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်က
စီၣ်တမံဒီးမ့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်မၤထီၣ်ဒါကျိးန့ၣ်
လီၤ.

အဲဝဲကမီၤပုၤဆါပုၤဝဲထံနီၤ
ဖးတၢ် ဩးလူး ဝဲန့ၣ်(Bradley
Manning)တၢ်ဟံထီၣ်တၢ်ကမၤအ
ဝဲကမီၤပဒိၣ် လါ အဟ့ၣ်ခူသုၣ် ဝဲဒၣ်
တၢ်ခူသုၣ်တဖၣ်အံၤဆူဝဲၣ်ကံၣ်လံးအ
အိၣ် ၂၅၀,၀၀၀ တၢ်ဂ့ၢ်ဒီးအဲဝဲဘၣ်တၢ်
လီၣ်ကျိးအီၤလါအဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်
ကျိးဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်လီၤယီၣ် ၅၂ နံၣ်
န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤမုအိၣ်ဝဲဒၣ်

နအဖ သုးတီၢ်မၤဆါဂီၤလုၤသဝီဖိ

ကွဲၤကလုာ် • လိပျူထီၣ် ၁၀၁၁
ဒံၣ်ဘၣ် ၁၆, ၂၀၁၀

နအဖ သုးတီၢ်မၤ ဆါဝဲဒၣ်
ဂီၤလုၤ(ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်, နုၤပျၢ်ယၢ်
ကီၢ်ရၣ်) သဝီဖိ ၄ ဂၤ, ဟံတၢ်ကမၣ်
ဝဲဒၣ်လၢအဆးကျိးဒီးခၣ်အံၣ်ယုၣ်အ
ဂ့ၢ်ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ကစီၣ်လၢဂီၤလုၤလၢတ

အဲၣ်ဒီးဟံဖျါအမံၤတကစံးဝဲန့ၣ်လီၤ.
ဖဲ အပူၤကွံာ်လါ ဒံၣ်ဘၣ်
၁၄သီအနံၤ နအဖ ဒီၣ်ချူ သုးရၣ်
၄၀၄ ဖီၣ်ဝဲဒၣ်ဂီၤလုၤသဝီဖိ ၄ ဂၤ(အ
ကျါတဂၤတၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်လၢအမ့ၢ်သ့
မ့းအူ)စံးဝဲလၢအဆးကျိးဟ့ၣ်ခၣ်အံၣ်
ယုၣ်တၢ်ကစီၣ်ဝဲဖီၣ်ထီၣ်မၤဆါဝဲန့ၣ်
လီၤ. အကျါတဂၤအမံၤတကစီၣ်တၢ်,

အဂၤတဂၤအမံၤတကစီၣ်လါဒီးအ
ဂၤတဂၤတၢ်ကျဲၤအယီၤဒီးကျိးခံပံၣ်န့ၣ်
လီၤ.
တၢ်ကစီၣ်လၢဂီၤလုၤတက
ပၤဟံဖျါဝဲလၢကတီၢ်အံၤ နအဖ အဒုး
ယၤခိၣ်လၢအထီၣ်ဒုးဂီၤလုၤတၢ်လီၢ်လၢ
အအိၣ်ယံးဒီးဂီၤလုၤသဝီ ၃မံၤလၢယၢ်
ယၢ်ထုးဖျိၣ်ကဒါကုၤအသုးတဖၣ်န့ၣ်

လီၤ. တၢ်ဒုးလၢဂီၤလုၤလီၤကယၢ်က
အိၣ်သၢသီလဲဒီး နအဖ သုးတဖၣ်ထုး
ဖျိၣ်ကဒါကုၤအသုးအံၤတၢ်ဝဲထံနီၤဖး
လၢကဆးထီၣ်ဝဲဒၣ်ခၣ်အံၣ်ယုၣ်ဒီးဒံၣ်
ခၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးက-၅၅၅ လၢအအိၣ်ဖဲ
ဟီၣ်ကစီၣ်န့ၣ်အပူၤလီၤ.

နအဖ သုးလၢအထီၣ်ဒုး
တၢ်တဘျီအံၤမ့ၢ်ဝဲဒီၣ်ချူ သုးရၣ် ၄၀၄,
၄၀၃, ၄၀၁ ဒီး ၂၉၉ ဒီးတၢ်တယၢ်
အဂံၢ်ဘါကအိၣ် ၄၀၀၈ယၢ်ယၢ်လီၤ.

ပုၣ်လိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခံဘျီတဘျီသုးကဘၣ်ပုၣ်ယုၣ်

ကွဲၤကလုာ် • ဒံၣ်ဘၣ်, ၂၀၁၀
ကီၢ်ပယီၤကရၢထီၣ်ဒါသုးပ

ဒိၣ်အခိၣ်အနံၤတဖၣ်စံးဝဲဒၣ်တၢ်ဆိက
မိၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်ကမၤ ပုၣ်လိၣ်တၢ်
အိၣ်ဖျိၣ်ခံဘျီတဘျီအဂီၢ်န့ၣ်သုးပဒိၣ်
ခိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ပုၣ်မးအသုးအသၣ်ကဖျါထီၣ်
ဝဲအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤတၢ်ကစီၣ် မ့ၢ်စံၣ်
မၣ်ဟံဖျါဝဲလၢဝဲလါဒံၣ်ဘၣ် ၁၀၁၁အ
နံၤ ကီၢ်ပယီၤဒံၣ်မိၣ်မြိၣ်စံၣ်ကရၢ မိၣ် ပုၣ်
(အဲၣ်အဲလဲဒံၣ်)အိၣ်ကွဲၣ်စံးဝဲလၢအဲၣ်
အဲလဲဒံၣ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်အ
မဲၤကၤထံဂုၤကီၢ်ဂၤန့ၣ်ခဲၣ်စၢၤလၢမ့ၢ်
ထီၣ်အုၣ်ဒီးပစုးဖးဂုၢ်ဝီ ကွဲၣ်စံး ယုၢ်
လၢပုၣ်လိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခံဘျီတဘျီအံၤ
သုးပဒိၣ်မ့ၢ်ပုၣ်မးအသုးအသၣ်က
ဖျါထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

အိၣ်ဆါစုးကွဲၣ်ဘၣ်တၢ်ပုၣ်
ကွံာ်အီၤလၢသုးပဒိၣ်ဝဲအလီၢ်ခံအဝဲဝဲ
ဖျါထီၣ်ဝဲလၢကဆိၣ်ထွဲဝဲတၢ်ကကိး
ပုၣ်လိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခံဘျီတဘျီဒံၣ်သိး
တၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ထံကီၢ်တၢ်ဘၣ်လိၣ်
ယုၣ်လိၣ်ကုၤလၢကလုာ်တဖၣ်အဂီၢ်
အလီၢ်ခံ နအဖ သုးပဒိၣ်ဒုးပလီၢ်ဘၣ်
ထွဲတၢ်ဟံသးလၢတၢ်ကကိးဝဲဒၣ်ပုၣ်
လိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခံဘျီတဘျီအံၤလၢအ
တၢ်ပရၢ မ့ၢ်မၤအလု အပူၤလၢတၢ်ကိး
ပုၣ်လိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခံဘျီတဘျီန့ၣ်ကမၤ
ကီၢ်မၤခဲတၢ်အါန့ၣ်ကမၤတၢ်န့ၣ်လီၤ.

သုးပဒိၣ်စံးဝဲဒၣ်လၢတၢ်အံၤ
ထီၣ်ဒါဝဲဒၣ်သုးပဒိၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ
လၢအမ့ၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤန့ၣ်ကျဲ ၇ ထံၣ်လၢ

ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ကီၢ်ပယီၤဒံၣ်မိၣ်မြိၣ်စံၣ်
အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ထွဲတၢ်ကကိးပုၣ်လိၣ်
တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခံဘျီတဘျီအံၤ ဖူၣ်စုသၣ်
လၢအမ့ၢ်ကလုာ်တဖၣ်စံးဝဲဒၣ်သိၣ်မ့ၢ်ကရၢ
အပူၤတၢ်ပမံးဘၣ်အုၣ်ရၣ်ဝဲတံၣ်တၢ်
ကစီၣ်သနုၤပုၣ်လိၣ်သးသဟီၣ်မ့ၢ်တၢ်
အဲၣ်ဒီးမၤန့ၢ်ကလုာ်တဖၣ်တၢ်ယုၣ်ဖိး
ဒီးမ့ၢ်တပုၣ်ဒီးသုးဘၣ်န့ၣ်ကထီၣ်တသ့
ဘၣ်ဒီးလၢအိၣ်ထံးလဲၤလဲၤပတၢ်ပီၣ်
သကိးတၢ်ဆိကမိၣ်ပုၣ်လိၣ်တၢ်အိၣ်
ဖျိၣ်ခံဘျီတဘျီန့ၣ်ပတၢ်ဝဲလၢပအဲၣ်ဒီး

ဟံကပၤကွံာ်သုးလၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအ
ပူၤဘၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၣ်လိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခံဘျီအိၣ်
ထံးတဘျီဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢအိၣ်ဆါစုး
ကွံာ်အပၢ်အိၣ်ဆါဖဲ ၁၉၄၇ နံၣ်ဖဲယီၤ
ကီၢ်စဲၣ်ပုၣ်လိၣ်လၢတၢ်ကဖီၣ်လိၣ်စုၤမၤ
န့ၢ်တၢ်သဘျီ လၢအဲၣ်ကလံးမၤလဲၤအိၣ်
ကီၢ် အ အိၣ်ဒီးတၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ကီၢ်
ပယီၤစၢ်ဖျိၣ်ဒီးမ့ၢ်တန့ၢ်လၢကလုာ်တဖၣ်
တဖၣ်အိၣ်လၢကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်အပူၤမ့ၢ်တမ့ၢ်မ့ၢ်
အဲၣ်ဒီးထုးဖးသးထုးဖးဝဲန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၣ်လိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မ့ၢ်ဝဲ

တၢ်စံၣ်စိၤတဲစိၤပူၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တခါလၢ
ကီၢ်ပယီၤတၢ်သဘျီ အပၢ်သုးခိၣ်ကျါ
အိၣ်ဆါ(ဒံၣ်အိၣ်ဆါစုးကွံာ်အပၢ်)ဒီးက
လုာ်န့ၣ်ခိၣ်န့ၣ်တနီၤလၢအမ့ၢ်ယီၤဒိၣ်,
ခွီ, ဒီး ကဒုးခိၣ်န့ၣ်မၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖဲ ပုၣ်
လိၣ်ဝဲ, ယီၤဒိၣ်ကီၢ်စဲၣ်ဒီးတၢ်ပီၣ်အၣ်
လီၤသကိးဝဲလၢတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်သကိး
ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

အိၣ်ဆါဘၣ်တၢ်ကူၣ်မၤသံ
အီၤဝဲအလီၢ်ခံဒီးသုးထီၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်စိ
တၢ်ကမီၤအခါမၤပးဂီၤကွံာ်ဝဲတၢ်အၣ်
လီၤတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထံၣ်က့ၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အပူၤ ဖါဂၤအစိၣ်

ကွဲၤကလုာ် • လိပျူထီၣ် ၄သီ
ဒံၣ်ဘၣ် ၁၀, ၂၀၁၀

တၢ်ထံၣ်န့ၢ်က့ၤတၢ်မုၢ်တၢ်
ခုၣ်ကီၣ်ကးအပူၤသုးဖိ ဖါဂၤအသံစိၣ်ဖဲ
လါဒံၣ်ဘၣ် ၇သီအနံၤလၢဘၣ်တၢ်ဖီၣ်
ချူးန့ၢ်တၢ်အီၤလၢ နအဖ သုးတဖၣ်ဖဲ
လါနီၣ်ဝဲဘၣ်အကတၢ်တန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒံၣ်ကွဲၤကလုာ်ပုၤဟ့ၣ်တၢ်က
စီၣ်လၢအဘူးဒီးပုၤလၢအဘၣ်တၢ်မၤသံ
တၢ်အီၤအဟံၣ်ဖိယီၤဖိတဖၣ်အိၣ်တၢ်အ
လီၢ်စံးဝဲအသိး, “ပုၤ ဖါဂၤအံၤတၢ်ထံၣ်
န့ၢ်က့ၤအစိၣ်ဖဲလါဒံၣ်ဘၣ် ၇သီအနံၤ
ဖဲပျီတပီၢ်တၢ်လီၢ်ဘူးဒီးဖလူဖဲသဝီခိၣ်
ထီၣ်, ပုၤသ့ၣ်သဘုကျိးကပၤတၢ်လီၢ်
တဖၣ်အလီၢ်တတီၤ” န့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢဘၣ်တၢ်မၤသံအီၤတ

ဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ, စိၤကွံာ်လု ၃၇နံၣ်(သုး
ခိၣ်ဖိ, အိၣ်ဒီးဖိမၤ), စိၤအဝု ၃၃နံၣ်,
(သုး ဖိ, အိၣ်ဒီးဖိမၤ), စိၤသးကဲ
၅၆နံၣ်(သုးဖိ, အိၣ်ဒီးဖိမၤ), စိၤနဲနဲ
၃၂နံၣ်(သုးဖိ, အိၣ်ဒီးဖိမၤ), စိၤခူၤ
၂၄နံၣ်(သုးဖိအိၣ်ဒီးဖိမၤ), စိၤယၢ်
ကီၣ် ၃၁နံၣ်(သဝီဖိ, မ့ၢ်ပုၤသဘျီ)တ
ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတဖၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဖီၣ်
ချူးန့ၢ်အီၤဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၣ် ၃၀သီအနံၤ
န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါဒံၣ်ဘၣ် ၃သီအနံၤ
န့ၣ်စိၤထံဆိၣ်(သုးဖိ ၃၅နံၣ်)လၢတၢ်
ခးဘၣ်အီၤဒီးသံတဘျီယီၤအံၤတၢ်လဲၤ
ခုၣ်လီၤက့ၤအီၤဒီးတဘျီယီၤစိၤမိၣ်နဲ(သုး
ဖိ ၄၄နံၣ်)စ့ၢ်ကိးတၢ်ချူးန့ၢ်အီၤဖဲက့ၤ
ဘုၣ်လီၤထိးဆၣ်အခါတၢ်ဆဲးသံကွံာ်

အီၤဒီးကွံာ်လီၤအီၤဆူထံကျါန့ၣ်လီၤ.
ပုၤတဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲကညီတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်
ကီၣ်ကးအဒုးယၤ ၇၇၇အသုးရၣ်လၢ
အဘၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ဖဲအီၤလၢသုးခိၣ်
ခိၣ်စိတၢ်ခံန့ၣ်လီၤ.

ဖဲ ၂၀၁၀နံၣ်လါနီၣ်ဝဲဘၣ်
၃၀သီအနံၤ နအဖ ဒီၣ်ချူ သုးရၣ် ၂၃၀
န့ၣ်လီၤခးဝဲဒၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကး
(ခုၣ်အံၣ်ယုၣ်-ခုၣ်အံၣ်အဲလဲအုၣ်တၢ်
မုၢ်တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကး) အတၢ်လီၢ်ဖဲဖလူ
ဟီၣ်ကစီၣ်တကပၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ကီၣ်ကးမ့ၢ်
ကရၢ ဖီၣ် စုကဝဲတဖုလၢအက့ၤမၤသ
ကိးတၢ်ဒီးပယီၤသုးဒီးမ့ၢ်ကရၢတဖုလၢ
အသမၤလၢကကဲထီၣ်ပယီၤသုးပၤကီၢ်
ဆါန့ၣ်လီၤ.

ဘျိုးဒဲါသုးခိၣ်လါအဖူလဲပူကွံာ်

ကွဲးကလွန် • လါနီပျူ
ဒါဲခဲဘာၣ် ၆, ၂၀၁၀

သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစီၤစူထာၣ်,
၇၃ နံၣ်, လါတၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ဒဲါသုးခိၣ်
လါအဖူးတၢ်ဖူတၢ်ကဲသုးက့ ၄ လဲပူ
ကွံာ်ဟီၣ်ခိၣ်ဖဲလါဒါဲခဲဘာၣ် ၅ သီ,
၂၀၁၀ နံၣ်ဒိၣ်ဖိဖူမံၤတၢ်ပျူတၢ်ဒီးတၢ်ဆူး
တၢ်ဆါအယံၣ်န့ၣ်လီၤ.

အဲၣ်အသးဟးထီၣ်ဖဲဘၣ်
ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်လါခံကတၢ်တလါ
ဘျဲၣ်ခံအလီၢ်ခံဖဲကီၢ်ကီၣ်တဲာ်ကဲၣ်
နါတူၣ်ရံၣ်ပံၤတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.

သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစီၤစူထာၣ်အိၣ်
ဖျဲၣ်ထီၣ်ဖဲလါဖျဲၣ်အါရံၤ ၂၃သီ,
၁၉၃၇ နံၣ်ဒီးမ့ၢ်ကညီမိၢ်ထံးတကလါ
အိၣ်ပူၣ်သဝီ, လါမုၢ်လါကီၢ်ဆၣ်,
ကီၢ်ရံၣ်ဘျိုးဒဲါန့ၣ်လီၤ.

သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစီၤစူထာၣ်(န့ၣ်
လီၤဆူကညီဒိကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျိုးသုး
မုၢ်ဒိၣ်အပူဖဲ လါယနူအါရံၤ ၁ သီ,
၁၉၇၂ နံၣ်, နီၢ်ကစၢ်နီၣ်ဂံၢ် ၀၉၅၂၃,
လီၢ်လါနီၣ်ဂံၢ် ၁၉၇၅)လဲပူကွံာ်
ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဖိလဲပူတၢ်ဆါအါကလုာ်ဒဲါ

မ့ၢ်သ့ၣ်ထီၣ်(သ့တိ), ကလုာ်, ဆံၣ်ဆါ
ဒီးအပူလီၢ်လါအဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတ့ၢ်
လါတၢ်ဒုးတၢ်ယၤပူတဖၣ်အယံၣ်အဂ့ၢ်
အဟံၣ်ဖိယံၣ်ဖိစံးဘၣ်ကွဲးကလုာ်န့ၣ်လီၤ.

သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစီၤစူထာၣ်ဘၣ်
တၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ဒဲါသုးခိၣ်လါအပူ
ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖူသးဖူတကလါတၢ်ဒုးတၢ်
ယၤအပူလါသုးက့-၄ န့ၣ်လီၤ.

အနီၢ်ကစၢ် အတၢ်သးဖူအံၤပူ
သ့ၣ်ညါဟံၣ်ပနီၣ်အိၣ်ဖဲတၢ်ဒုးလါကညီဒိ
ကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျိုးသုး မုၢ်ဒိၣ်ဒီးပံၤခွဲး
(အပူကွံာ်ကီၢ်ပယီၤကီၢ်တိၣ်ခိၣ်ကျါအူ
နူးအသုး)အတၢ်ဒုးဖဲနူးအ့ၣ်တီၤဖဲ ၁၉၇၅
နံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးအံၤတၢ်သ့ၣ်ညါလါ

အဆူၣ်ကတၢ်ဒီးအယံၣ်ကတၢ်ဖဲကီၢ်
ရံၣ် ဘျိုးဒဲါအပူန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးအံၤ
ယံၣ်ဖဲဒဲါ ၆ လါဒီးဖဲကညီတၢ်ထူၣ်ဖျိုး
သုးမုၢ်ဒိၣ်တဖၣ်ထီၣ်ပံၤခွဲးတၢ်လီၢ်ဘူး
တၢ်မးလါကဂုၤကဒါက့ၤအခံအခါသုး

စကီၤ စီၤစူထာၣ် ဒီး သုးဆူၣ် ထီၣ် ဒုး
ကဒါက့ၤပံၤခွဲးလါခံကတၢ်ဒီးမးန့ၢ်ဖဲ
နူးအ့ၣ်တီၤအယံၣ်အဲၣ်အဲၣ်စးထီၣ်ဟူ
လါအမုၢ်သုးခိၣ်လါအဖူးတၢ်ဖူတက
ဖဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးခံၤအလီၢ်ခံအဲၣ်ကဲ

ထီၣ်သုးခိၣ်ဖိန့ၣ်လီၤ.

သုးက့-၄ ခိၣ်န့ၣ်တကဖဲဒဲါ
လါ သုးခိၣ် ဒိၣ်ဖိ စီၤစူထာၣ် “ တၢ်
သ့ၣ်ဖူသးဖူအိၣ်ဒဲါအါပျူ ” န့ၣ်လီၤ.

ဒိၣ်န့ၣ်အသးတၢ်ဒုးလါအမံၤ
ဟူခံတီၤတတီၤဖဲတၢ်တါလါအယံၣ်
ဝဲ ၁၁သီ, ဖဲ ၁၉၈၂ နံၣ်စ့ၢ်ကီၢ် သုး
ခိၣ်စူထာၣ်မုၢ်ပျူတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်ဖဲတၢ်ဒုးအံၤ
န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ ၁၉၈၇ နံၣ်သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစီၤ
စူထာၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်မုၢ်လါကဖိၣ်
ဒဲါ ဂၤသး သုးရံၣ်-၇ ခိၣ်တဘျီ, ဖဲ
၁၉၉၂ နံၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်မုၢ်လါက
ဖိၣ်ဖဲဒဲါသုးရံၣ်-၁၀ ခိၣ်တဘျီဒီးဖဲ

၁၉၉၆ နံၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်မုၢ်လါက
ဖိၣ်ဖဲဒဲါသုးရံၣ်-၁၁ ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဲၣ်
ကဲထီၣ်စ့ၢ်ကီၢ်သုးက့ဒုးယၤခိၣ်-၂ တ
ဘျီန့ၣ်လီၤ.

အဲၣ်ဘၣ်ဒိလါကျိသုးဘျီဒီး
အခိၣ်ထံးတဘျီမုၢ်ဖဲဒဲါဖဲပုၣ်ခါတၢ်ဒုး
ဖဲ ၁၉၇၉ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. အတၢ်ဘၣ်ဒိကျိ
အဖိခိၣ်အစုၣ်ကံၢ်, သးနါပျူဘၣ်ဒိ, ဒီး
အဲၣ်ဘၣ်ဒိန့ၣ်လီၤ.

သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစီၤစူထာၣ်အတၢ်

သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစီၤစူထာၣ်

အိၣ်မုၢ်လဲၤခိၣ်ဖိအပူတၢ်လါအမၤဘၣ်ဒိ
အသးအခိၣ်အါအကျါတခါမုၢ်ဖဲဒဲါ
ဖဲအဖိခိၣ်သုးခိၣ်မိၤရွဲလီၤကွံာ်လါတၢ်ဒုး
အဆါကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လဲၤခိၣ်ဖိအပူ
တခါစ့ၢ်ကီၢ်ဖဲအမါသံကွံာ်ခံအလီၢ်ခံ
ဒီးအဲၣ်စ့ၢ်ကီၢ်အမုၢ်တၢ်ပျူတီၢ်ဒီးတၢ်
ဆူးတၢ်ဆါအဖိခိၣ်ဖဲ ၁၉၉၇ နံၣ်အ
လီၢ်ခံတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်မုၢ်လါကအိၣ်လါက
သံၣ်တၢ်ပျူအပူတၢ်လါအသးသမုၢ်က
တၢ်တစုန့ၣ်လီၤ.

အဲၣ်ဟံၣ်တီၢ်ကွံာ်အဖိ ၆ ဂ
န့ၣ်လီၤ.

သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစီၤစူထာၣ်ထီၣ်
ပျူဒီးမုၢ်ဂံၢ်အဲၣ်လုာ်လါအမုၢ်ပျူတီၢ်ဖိ
ဒီးထီၣ်ဖဲဒဲါအဖိမုၢ် ၅ ဂဒီးအဖိခါ
၂ ဂန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဖဲဖလူပယီၤသုးသံ ၆ ဂ

ကွဲးကလွန် • လါပျူလီ ၁သီ
ဒါဲခဲဘာၣ် ၂၂, ၂၀၁၀

တၢ်ဒုးကဲ ထီၣ်လါဒါဲခဲဘာၣ်
ဘၣ် အ့ၣ်ဒီးပယီၤသုးဖဲ ဖလူ ဖဲ မဟါ

ကဲလါဒါဲခဲဘာၣ် ၂၁ သီအနံၤ နအဖ
သုးသံ ၆ ဂဘၣ်ဒိ ၃ ဂအဂ့ၢ်တၢ်က
စီၣ်လါဒါဲခဲဘာၣ် အ့ၣ် ကျိၣ် ထူဘီ ဒုး
ယၤသုးက့သုးရံၣ် ၉၀၂ ဟံၣ်ဖျါဝဲလီၤ.

ဒါဲခဲဘာၣ်အ့ၣ် ၉၀၂ အ
တၢ်ကစီၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲလါဖဲမဟါကဲအနံၤ
အဲၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤဒဲါဒဲါ နအဖ ခိၣ်ချ
သုးရံၣ် ၁၃၀ ဖဲဖလူဖိသီခါဖျဲၣ်ကဖါ

နအဖ သုးသံ ၆ ဂဘၣ်ဒိ ၃ ဂအ
ဂ့ၢ်, ဒီးဒါဲခဲဘာၣ်အ့ၣ်တကဖါတၢ်ဘၣ်
ဒိဘၣ်ထံးတအိၣ်နီတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖလူအိၣ်လါကီၢ်တရံးကီၢ်
ဆၣ်, ဖူပုၣ်ယံၣ်ကီၢ်ရံၣ်တၢ်ပအပူန့ၣ်
လီၤ.

ထံးဆါကီၢ်အတၢ်ကစီၣ်

တၢ်ဖိၣ်န့ၣ်စ့ၢ်အယီၤတဖၣ်လါဘၣ်ကီၢ်ဖဲကဝီၤပူ

ကွဲးကလွန် • လါပျူလီ ၈သီ
ဒါဲခဲဘာၣ် ၂၉, ၂၀၁၀

ဖဲ မဟါကဲလါ ဒါဲခဲဘာၣ်
၂၈ သီအနံၤမဲၤလဲးဒဲါကဝီၤဘၣ်ဘာပူ
ဘၣ်မူဘၣ်ဒါဖိၣ်န့ၣ်ဝဲဒဲါပျူကီၢ်ပယီၤဖိ
တကလုာ်ဒီးကီၢ်ပယီၤစ့ၢ်(စ့တူး)အါ
န့ၢ် ၂၆ ကလီၢ်အဂ့ၢ်မဲၤလဲးဒဲါကဝီၤဘၣ်
ဘာပူဘၣ်မူဘၣ်ဒါဖိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တံအါမုၢ်လါအမုၢ်မဲၤလဲးဒဲါ

ကဝီၤဘၣ်ဘာပူဒါခိၣ်စံးဘၣ်ကွဲးကလုာ်
လါဖဲမဟါကဲ အနံၤဒဲါကဝီၤဘၣ် ဘာ
ဖိၣ်န့ၣ်ဝဲဒဲါပျူကီၢ်ပယီၤဖိတကလုာ်အမံၤ
မုၢ်ဖိဝဲလဲးအအိၣ်လါကမးမုၢ်ဟဲထီၣ်ခိၣ်
ဖျိမ့းဝဲတံၣ် ကီၢ်ပယီၤ-ကီၢ်ကီၣ်တဲာ်ကီၢ်
ဆါကျဲၣ်ဟဲလဲစ့ၢ်လဲးလီၢ်အိၣ်ကဒု
ဒဲါကဝီၤန့ၣ်လီၤ. အဲၣ်ဒဲါဟဲလဲစ့ၢ်ပယီၤ
၅၀၀၀ ကူးဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်လါအ
မုၢ်စ့ၢ်အယီၤတဖၣ် အယီၤတၢ်ဖိၣ်အိၣ်န့ၣ်

လီၤ. တၢ်ဖိၣ်အိၣ်ဝဲအလီၢ်ခံတၢ်ဟ့ၣ်
လီၤပျူမးကမံၤတၢ်အံၤဆူကျိၣ်တဲာ်ပူ
ဘၣ်မူဘၣ်ဒါအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲအပူ ကွံာ်လါ နိၣ်ဝဲဘၣ်
အပူထါမဟ့ၢ်လီၢ်အိၣ်ကဒုဒဲါကဝီၤဘၣ်
ဘာဖိၣ်န့ၣ်ဝဲဒဲါပျူကီၢ်ပယီၤဖိတကလုာ်အ
ဟဲထီၣ်လါဒဲါ လါ အအိၣ်ဒီး စ့ၢ်ပယီၤ
အယီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပျူကီၢ်ပယီၤဖိတ
ဂၤအံၤတၢ်ဖိၣ်န့ၣ်အိၣ်အိၣ်ထံးခိၣ်ဘိမုၢ်

ဝဲဒဲါအဲၣ်ဒဲါဘၣ်တဲာ်ကျိၣ်တဲာ်စ့ၢ်အယီၤ
ခိၣ်ဖျိအဖြူထုးထီၣ်ဝဲလါခိၣ်ဖျိထာၣ်ပူ
ဝဲဟးပူတၢ်တြိၣ်ဝဲလါစ့ၢ်တဖၣ်အ
ကျါဘၣ်ဆၣ်ဖဲဘၣ်ဘာလဲၤယီထံးအ
တၢ်လီၢ်အခါတၢ်ထံးန့ၢ်စ့ၢ်ပယီၤအယီၤ
တဖၣ် အါမးဒီး တဘျီယီတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ
ကွံာ်အိၣ်ဆူကျိၣ်တဲာ်ပူဘၣ်မူဘၣ်ဒါအ
ယီတၢ်ဂ့ၢ်အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိတၢ်တမးန့ၢ်
အိၣ်လီၤတၢ်လါဆဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခွန်အဲဉ်ယူဉ်အိဉ်ကတီးသးလာသုးဂှ်ဝီ

ကွဲကလှာ် • လိပျူလီ ၁၁၁
ဒါစဲဘဉ် ၂၂, ၂၀၁၀

ခွန်အဲဉ်ယူဉ်-ကညီဒီကလှာ်စာဖျိဉ်ကရုအလီၤခဉ်သးထီၣ်ဘိကမံတံာ်အိဉ်ဖျိဉ်ဝဲထံနီၤဖးဝဲလာသုးပဒိဉ်ကမတၢ်ထီၣ်ဒုးအါထီၣ်ခွန်အဲဉ်ယူဉ်တနံၣ်အံၤအဖီခိဉ်ခွန်အဲဉ်ယူဉ်အိဉ်ကတီးအသးလာသုးဂှ်ဝီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂှ်အံၤဘဉ်တၢ်တဲသကိးအီၤဖဲ ခွန်အဲဉ်ယူဉ်-ကညီဒီကလှာ်စာဖျိဉ်ကရုခိကရဲး ၁၄ ဘျီတဘျီဝဲအလီၤခံ, လီၤခဉ်သးထီၣ်ဘိကမံတံာ်အိဉ်ဖျိဉ်(၃)ဝီတဝီဘဉ်တၢ်မးအီၤဖဲလါဒါစဲဘဉ် ၁၄သီတုၤ ၁၈သီအနံၣ်ဖဲခွန်အဲဉ်ယူဉ်ဟီဉ်ကတီးပူၤတတီးန့ၣ်လီၤ.

လာတၢ်အိဉ်ဖျိဉ်တဘျီညါအံၤ, လီၤခဉ်သးထီၣ်ဘိကမံတံာ် ၂၃ ဂ, လီၤခဉ်သးကတီးထီၣ်ဘိကမံ

တံာ် ၁၀ ဂဒီးပုၤလာတၢ်ကွဲမုာ်လီၤခိအီၤ ၁၈ယဲထီၣ်တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်အံၤဒီးကတီးသကိးတကီၢ်ခါထံရှါကီၢ်သး, သုးဂှ်ဝီ, ပုၤဂှ်ဝီအတၢ်အိဉ်သးတဖဉ်, ဝဲထံနီၤဖးတၢ်ဂှ်ဝီကတီးတဖဉ်အံၤဝဲတၢ်ဟ်လီၤကွဲခါဆူညါတၢ်မတဖဉ်လီၤ.

တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်အံၤအပူၤ ခွန်အဲဉ်ယူဉ်န့ၣ်ခိဉ်ကျါသရၣ်မုာ်စံၣ်ဖိရၣ်စ့ၣ်စံးဝဲလာ ၂၀၁၀ နံၣ်ဝဲအလီၤခံတၢ်ဝဲထံနီၤဖးလါ နအဖ သုးကဆီၣ်သနးအါထီၣ်ခွန်အဲဉ်ယူဉ်လာသုးဂှ်ဝီတကတဖဉ်အမုာ်တၢ်မလီၤဖးတၢ်ဒီးတၢ်မးဝဲဒဉ်တၢ်ဂှ်ဝီပသီထီၣ်တၢ်မလါခွန်အဲဉ်ယူဉ်အဟီဉ်ကတီးပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤအဖီခိဉ်ခွန်အဲဉ်ယူဉ်ထီၣ်ဘိကမံတံာ်အိဉ်ဖျိဉ်တဘျီအံၤအပူၤတၢ်တဲသကိးလာတၢ်အိဉ်ကတီးသးလာတၢ်တြီဆာဝဲဒဉ်ပယီၤသုးအတၢ်

ထီၣ်ဒုးအဂီၢ်, တကတီးယီအိဉ်ကတီးအိးဟီထီၣ်ကျဲလာတၢ်ကထံၣ်လိာ်စံးကတီးတၢ်လာတၢ်ကယုဉ်လီၤကီၢ်ပယီၤထံရှါကီၢ်သးတၢ်ဂှ်ဝီအဂှ်သရၣ်မုာ်စံၣ်ဖိရၣ်စ့ၣ်စံးဝဲလီၤ.

တၢ်အံၤအဖီခိဉ်သရၣ်မုာ်စံၣ်ဖိရၣ်စ့ၣ်စံးဝဲလာခွန်အဲဉ်ယူဉ်အိဉ်ကတီးအသးထီၣ်ဘိကမံတံာ်လိာ်မသကိးတၢ်ဒီးဒါခွန်အဲဉ်ယူဉ်မုာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခွန်ကီၢ်ကးလာတတုၤလိာ်ဝဲဒဉ်လာကကထံၣ်ပယီၤသုးပယီၤဆါန့ၣ်လီၤ.

ဝဲတၢ်အိဉ်ဖျိဉ်အံၤအပူၤတၢ်တဲသကိးဘဉ်ထွဲစ့ၣ်ကိးဒီး ဒဲတၢ်ဂှ်ဝီထီၣ်သီထီၣ်တၢ်တိာ်ကျဲဖးဒိဉ်အဖီခိဉ်တၢ်ဒုးအိဉ်ထီၣ်ဝဲဒဉ်ကမံတံာ်တဖုလာကယုဉ်ညါဝဲဘဉ်ထွဲစ့ၣ်တၢ်ဂှ်ဝီပသီထီၣ်တၢ်မးဖးဒိဉ်တဖဉ်အတၢ်မးဘဉ်ဒီးဘဉ်ထံးတၢ်ဒီးသန့ထီၣ်သးလာတၢ်ယုဉ်ညါအဖီခိဉ်ခွန်အဲဉ်ယူဉ်

ကတီးလီၤဝဲအဖီခိဉ်စံၣ်(အကျဲသန့)လာတၢ်ဂှ်ဝီပသီထီၣ်တၢ်မးအဖီခိဉ်န့ၣ်လီၤ. အယံဘဉ်ထွဲစ့ၣ်ဒီးဒဲတၢ်တိာ်ကျဲအံၤတၢ်ကယုဉ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂှ်တၢ်ကျဲဝဲတၢ်ကတီးလီၤဝဲခွန်အဲဉ်ယူဉ်အတၢ်ဟ်သးန့ၣ်လီၤ.

ဒဲန့ၣ်အသးတၢ်တဲသကိးစ့ၣ်ကိးဝဲဒဉ်ဘဉ်ထွဲစ့ၣ်တၢ်ကိးသတြီထီၣ်လာတၢ်ကကိးဝဲဒဉ်ပုဉ်လိာ်တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်ခံဘျီတဘျီအဖီခိဉ်န့ၣ်ခွန်အဲဉ်ယူဉ်အတၢ်ဟ်သးအိဉ်လာကဆီၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲအံၤဒီးကဘဉ်မုာ်ပုဉ်လိာ်တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်လာကသုဉ်ထီၣ်ကီၢ်စာဖျိဉ်အဂှ်သရၣ်မုာ်စံၣ်ဖိရၣ်စ့ၣ်စံးဝဲန့ၣ်လီၤ.

ခွန်အဲဉ်ယူဉ်ကညီဒီကလှာ်စာဖျိဉ်ကရုအံၤကဖီဉ်လိာ်စုဒီးကီၢ်ပူၤကီၢ်ချးဒီးထံဂှ်ကီၢ်ဂၤဂံၢ်ဘါတဖဉ်, သိဉ်မုၢ်ကရုတဖဉ်ဒီးဂှ်ကျဲးစးန့ၣ်လီၤသကိးတၢ်ဒုးတုၤလာတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘဉ်ဖဲဒဲရၣ်ကီၢ်စာဖျိဉ်အမုာ်အတီအဂှ်ခွန်အဲဉ်ယူဉ်ဘိးဘဉ်ရုလီၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤထုးထီၣ်ကသံၣ်ပျုၤအါထီၣ်

ကွဲကလှာ် • လိပျူလီ ၁၁၁
လါဒါစဲဘဉ် ၂၂, ၂၀၁၀

တၢ်ဘျီ, တၢ်စိာ်ဆါဒီးတၢ်စုးကါဝဲဒဉ်ကသံၣ်မုၢ်ဘျီလးအဟဲလာကီၢ်ပယီၤအပူၤနးထီၣ်ဝဲအဂှ်ဘိမုာ်စာဖျိဉ်ကရုတၢ်ထီၣ်ဒါကသံၣ်မုၢ်ဘျီဒီးတၢ်တြီဆာတၢ်မကမုာ်ကွီၢ်(UNDOC) ဟ်ဖျါဝဲဒဉ်န့ၣ်လီၤ.

ဘိမုာ်စာဖျိဉ်ကရုတၢ်ထီၣ်ဒါကသံၣ်မုၢ်ဘျီဒီးတၢ်တြီဆာတၢ်မကမုာ်ကွီၢ်ထုးထီၣ်ရုလီၤဝဲအတၢ်ဟ်ဖျါဝဲဂှ်ဘိကိးဝဲလါဒါစဲဘဉ် ၂၁ သီအနံၣ်ဟ်ဖျါဝဲတၢ်ဖိဉ်န့ၣ်ဝဲဒဉ်ကသံၣ်မုၢ်ဘျီလးအမုာ်အနံၣ်ဖဲတၢ်မုာ်(ယါဘဉ်)ဒီးအဂၤတဖဉ်လာအဟဲလာကီၢ်ပယီၤအပူၤအါထီၣ်ဝဲဒဉ်သးစး, ဝဲတၢ်ထီၣ်သတြီဝဲအပူၤကွီၢ်တနံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘိမုာ်စာဖျိဉ်ကရုတၢ်ထီၣ်ဒါကသံၣ်မုၢ်ဘျီဒီးတၢ်တြီဆာတၢ်မက

မုာ်ကွီၢ်အတၢ်ဟ်ဖျါဝဲလါကီၢ်ပယီၤသုးပဒိဉ်ဒီးကွီၢ်တၢ်ပဒိဉ်ဟ်ဖျါလီၤတၢ်ဝဲလါကသံၣ်တဖဉ်အံၤဘဉ်တၢ်ဘျီဒီးထုးထီၣ်အီၤဝဲတၢ်လီၤလာတၢ်သုဉ်ညါ

ဒဲထုသးန့ၣ်တၢ်လီၤ(ကီၢ်လအါထုအကၢၣ်)လာအမုာ်ဟီဉ်ကတီးလါအအိဉ်ဖဲယိးဒိဉ်ကီၢ်စံၣ်ကီၢ်ပယီၤ-ကီၢ်ကွီၢ်တၢ်ဒီးကီၢ်လၢအိဉ်အဆါန့ၣ်လီၤ.

တနံၣ်အံၤဝဲလါယန့ၣ်အါရုဒီးလါစးပထုဘဉ်အဘဉ်စာတၢ်ဖိဉ်န့ၣ်ဝဲကသံၣ် ယါဘဉ်အါန့ၣ် ၄၄ ကကွီၢ်ထဲဒဉ်ကီၢ်ကွီၢ်တၢ်ပူၤတတီးဒီးလာကီၢ်လၢအိဉ်တၢ်ဖိဉ်န့ၣ်ဝဲအါန့ၣ် ၂၂ ကကွီၢ်ဖျဉ်န့ၣ်လီၤ.

ကံသဝံဒီးကျဲတံးမးကဖိထီၣ်သုးပဒိဉ်

ကွဲကလှာ် • လိပျူလီ ၁၁၁
ယန့ၣ်အါရု ၁, ၂၀၁၁

ဝဲ ၂၀၁၀ နံၣ်တီၢ်ပူၤ နအဖ သုးပဒိဉ်ထုးထီၣ်ဆါဝဲဒဉ်ကျဲတံးဒီးကံသဝံ ဆူကီၢ်ချးဒီးန့ၣ်ဘဉ်ဝဲဒဉ်စုအမဲရကးဒီလၢ ၁၃.၅ဘုလုဉ်ယာ် (တဘုလုဉ်ယာ် အိဉ်အကကွီၢ်တကထီ), စးထီၣ်သုးပဒိဉ်အိးထီၣ်ဝဲဒဉ်ကီၢ်ချးတၢ်ဘျီလီၤစုဝဲ ၁၉၈၈ နံၣ်လံၤလံၤအဂှ်ကီၢ်ပယီၤတၢ်ကစီၣ်သန့အိဉ်

လဲဘာညု(Eleven News)ဟ်ဖျါဝဲဒဉ်ဝဲလါဒါစဲဘဉ် ၂၈သီအနံၣ်န့ၣ်လီၤ. သုးပဒိဉ်တၢ်ဟဲန့ၣ်အါကတၢ်မုာ်တၢ်ထုးထီဆါကံသဝံဒီးကျဲတံးဒီးပိာ်ထွဲထီၣ်အခံမုာ်ဝဲဒဉ်တၢ်ထုးထီဆါလီၤဂံၢ်ဘါသဟီဉ်(လီၤလါ ၁၁.၃၄၁ဘုလုဉ်ယာ်အမဲရကးဒီလၢ), စးထီၣ်တၢ်မ(၂.၃၉၅ဘုလုဉ်ယာ်အမဲရကးဒီလၢ), တၢ်ဘျီထီၣ်ထုးထီတၢ်ဖိတၢ်လံၤ(၁.၆၆၃ ဘုလုဉ်ယာ်အမဲရကးဒီလၢ), ဟံၣ်ဒုးဒီး

ပုၤဟးလိာ်ကွဲတၢ်မ(၁.၀၆၄ဘုလုဉ်ယာ်အမဲရကးဒီလၢ), တၢ်သုဉ်တၢ်ဖျး(၉၆.၃၅၁ ကကွီၢ်အမဲရကးဒီလၢ)န့ၣ်လီၤ. ဒဲတၢ်ကစီၣ်အံၤဟ်ဖျါဝဲအသးကီၢ်ချးကံသဝံဒီးကျဲတံးကျဲပနံၣ် ၂၂ ဖုန့ၣ်လီၤဘျုးလီၤစုဒီးမတၢ်လာပိဉ်လဲၣ်ပူၤတၢ်မလီၤ ၃၀တီး, ဒီးကျဲပနံၣ် ၈ ဖုန့ၣ်လီၤမတၢ်လာခိခိဉ်တၢ်မလီၤ ၁၂ တီးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ချဉ်ကံသဝံဒီးကျဲတံး

တၢ်မလီၢ်လၢပိၣ်လဲၣ်ပူၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ဖဲ မိး တမးပိၣ်တြီၤ ဖဲယၢ်တနၢ်ဒီးစီၣ်သံၣ် ခး, ဖဲတနီၤသရံၣ်ပိၣ်တြီၤ ယုၣ်တကိၣ် ဒီးရခၢ်ပိၣ်လဲၣ် ချီၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်လၢ ခိခိၣ်တခါမ့ၢ်ဝဲဖဲ မါ, ယုၣ်န့ၣ်ဒီး, ကိး, ကိးဖျါ, အုၣ်ဒီး, ချီၣ်ဘိၣ်-မိၣ်ယုၣ်, စးထူၣ်ဒီးအကတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ချာကူၣ်ပနံၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ ထီၣ်ထၢၣ်(TOTAL ဖြၣ်စ့ၣ်), ဖဲၣ် ထီၣ်န့ၣ်(Petronasrvh ချါ), ဒုၢ်ဂူ(Daewoo International ခိရံၣ်ယါ), ဖဲၣ်ထီၣ်ထၢၣ်ဖဲၣ်အုၣ်(PTTPI ကိၣ် တဲၣ်), ဒီးကီၢ်စံၣ်, အုၣ်ယုၣ်ကူၣ်ပနံၣ် ဒီးအကတဖၣ်အမ့ၢ် စံၣ်အုၣ်အိၣ်အိၣ်

စံၣ်(CNOOC), အဲးစၣ်(Essar), စံၣ်အုၣ်ဖဲၣ်စံၣ်(CNPC International), (MPRL E and P), (Petrovietnam)ဒီး(ONGC Videsh) တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကစီၣ်အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်စ့ၣ် ကိးဝဲလၢကီၢ်ပယီၤတၢ်လီၢ်အိၣ်တုၢ်ဒီး

အကအါတီၤလၢတၢ်ယုၣ်ထံၣ်န့ၢ်မၤကွၢ်ဝဲ ဒၣ်ကျဲးတံးဒီးကဲသဝံအိၣ်သုအလီၢ် အိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. အလီၢ်ခဲကတၢ်တၢ်ယုၣ်ထံၣ် န့ၢ်ဝဲဒၣ်ကျဲးတံးဒီးကဲသဝံဖဲဒဲးဝဲမ့ၢ်န့ၣ်, ပလီၢ်(ဘျံး)မ့ၢ်န့ၣ် တၢ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ရခၢ်ကမ္ဘာ်တူၢ်ဘၣ်ကလံၤမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အါထီၣ်တၢ်မၤစၢ

ကွဲကလွန် • လါပျူလီ ၁သီ နီၣ်ဘၣ် ၂၂, ၂၀၁၀

ကမ္ဘာ်လၢအအိၣ်လၢရခၢ် ကီၢ်စံၣ်လၢအကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဘၣ်ဒီးက လံၤမ့ၢ် ကံၤရံၣ် အတၢ်မၤဟးဂီၤဖဲအပူၤ ကွၢ်ခဲလိလိၣ်ဘၣ်အါထီၣ်ဒီးတၢ်မၤစၢ လၢအဝဲသ့ၣ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤအ တၢ်အိၣ်မူအကီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဘီမ့ၢ်စၢဖျိၣ်ကရၢအခိၣ်လၢ အကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်က လံၤမ့ၢ်ကံၤရံၣ်ဖဲကီၢ်ပယီၤပူၤအခိၣ် ဘၣ် ရှိ ပၣ်ရၣ်ကွၢ်လံၤ(Bishow Parajuli) လဲၤကွၢ်တၢ်မၤစၢအတၢ်အိၣ်သးလၢခဲ

ကတၢ်ဝံၤအလီၢ်ခဲစံးဝဲလၢတၢ်မၤစၢက တုၤလီၤအါထီၣ်ဒီးကမ္ဘာ်တဖၣ်သ့ၣ် ထီၣ်က့ၤအတၢ်အိၣ်မူကယီၤကယီၤလၢ တၢ်လၢအအိၣ်တီၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဒီးတၢ်မၤ စၢလၢအန့ၢ်ဘၣ်ဝဲန့ၢ်ကယီၤန့ၣ်လီၤ.

ကလံၤမ့ၢ်ကံၤရံၣ်လီၤဝဲဒၣ်ဖဲ ရခၢ်ပိၣ်လဲၣ်န့ၣ်ဖဲလၢအိးကထီၣ်ဘၣ် ၂၃ သီအန့ၢ်လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်န့ၣ်တက ယပုၤသံဝဲဒၣ် ၄၅ ဂၤဒီးပုၤလၢအဘၣ် ဒီးဘၣ်ထံးလၢကလံၤမ့ၢ်အံၤ ၂၆၀,၀၀၀ ဂၤန့ၣ်လီၤ.

ဒဲးလဲၣ်ဂုၤ ဘၣ်ရိ ပၣ်ရၣ် ကွၢ်လံၤ စံးဝဲလၢပုၤကုၤပုၤကညီတၢ်မၤ စၢလိၣ်အါထီၣ်ဒီးဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်တ

ယၢ်လၢတၢ်မၤစၢစုကလိၣ်အါထီၣ်ဒီး ဝဲဒီးလၢ ၅၇ ကကွၢ်လၢဂုၤဂီၢ်အူတၢ်မၤ စၢဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်က့ၤတၢ်အိၣ်မူအခိၣ် ထံးတပတီၢ်ဘၣ်ဆၢၣ်ထဲဒၣ်ဒီးလၢ ၂၀.၅ ကကွၢ်တၢ်န့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢန့ၣ် လီၤ. အပိၣ်တၢ်လီၤဟံၣ်လၢတၢ်ကမၤစၢ လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်ကွဲဒီး တၢ်မၤစၢလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤတၢ် အိၣ်မူအကီၢ်လိၣ်ဒီးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲစံးဝဲလၢဟံၣ်ကဝီၤလၢ ကလံၤမ့ၢ်ဘၣ်တဖၣ်ပုၤကမ္ဘာ်ဖဲန့ၣ်အ ဟံၣ်အယီ ၇၀ တုၤ ၈၀ မ့ၢ်ကယၤဟး ဂီၤဝဲဒၣ်, ကွဲဒီးကီၢ်ခိၣ်ဒီးတၢ်ဆါဟံၣ် စ့ၢ်ကိးဟးဂီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤ

ပဒိၣ်တယၢ်ဝဲလၢဟံၣ်အါန့ၢ် ၂၀,၀၀၀ ဖျါဟးဂီၤဒီးပုၤ ၁၀၀,၀၀၀ ကဲထီၣ် ပုၤဟံၣ်တအိၣ်ပီတအိၣ်ဒီးကွဲ ၅၆ မ့ၢ်ကယၤဟးဂီၤဝဲ, ဒီးဟံၣ်ခိၣ်တၢ်သ့ၣ် တၢ်ဖျးအလီၢ် ၁၇,၅၀၀ အကွၢ်ဒီးထံ ကမါနီၣ်လၢတၢ်စူးကါအိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ် တၢ်ဖျးအကီၢ် ၅၀,၀၀၀ အကွၢ်ဟးဂီၤဝဲ န့ၣ်လီၤ.

ကတီၢ်အံၤကမ္ဘာ်တဖၣ်အိၣ် မ့ၢ်ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢဂုၤဂီၢ်အူတၢ်မၤ စၢလၢအဖဲလၢပဒိၣ်, ဘီမ့ၢ်ထံကီၢ်, ဒီးလီၢ်ကဝီၤကမ္ဘာ်သဘျူကရၢ, ဘီမ့ၢ် စၢဖျိၣ်ကရၢဝဲကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

သုးက့ ၄ ခးပယီၤသုးတဖၣ်သံဒီးဘၣ်ဒီးခဲဆံယၣ်ယၣ်

ကွဲကလွန် • လါပျူထီၣ် ၁၄သီ နီၣ်ဘၣ် ၂၀, ၂၀၁၀

ကညီဒီးကလုၢ်တၢ်ထုၣ်ဖျး သုးမ့ၢ်ဒိၣ်သုးက့ ၄ န့ၣ်လီၤခးဒုးသ

ဘျံး နအဖ သုးတဖၣ်, သံဒီးဘၣ်ဒီးခဲ လၢကအိၣ်ခဲဆံယၣ်ယၣ်ဖဲအပူၤကွၢ် လါနီၣ်ဘၣ် ၁၉ သီအန့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒဲးသုးက့-၄ ဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် တၢ်ကစီၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲအသိးတၢ်ဒုးအံၤကဲ

ထီၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲဒဲးဝဲမ့ၢ်ထီၣ်တၢ်လီၢ်လၢတ ဘူးတယံးဒီးကွဲဝီၤဝဲသဝီတတီၤသုး က့-၄ သုးက့ဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်အသုးန့ၣ် လီၤဒုးဝဲဒၣ် နအဖ ခိၣ်ချုၤသုးရၣ် ၅၉၂ အသုးတဖၣ်ဖဲဂီၤ ၈၃၀န့ၣ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ.

သုးက့-၄ ဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် ဟံၣ်ဖျါဝဲလၢ နအဖ သုးဖိ သံ ၄ ဂၤ, ဘၣ်ဒီးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ် ၆ ဂၤဒီးဘၣ်ဒီးလၢအဘၣ်တၢ်က့ၤစိာ်ဆူဒ ဝဲတၢ်ဆါဟံၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ် ၈ ဂၤန့ၣ်လီၤ.

ကရနံၣ်သုးခးထံတမၢ်ဘၣ်ဘၢသုး

ကွဲကလွန် • လါပျူလီ ၇သီ နီၣ်ဘၣ် ၂၇, ၂၀၁၀

ကရနံၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီ ကရ(ခုၣ်အုၣ်ဖဲၣ်ဖဲ)အသုးခိးခးဝဲဒၣ် ပယီၤသုးတဖၣ်လၢအဖဲဆၢဝဲဒၣ်ပုၤမၤ

တၢ်ဖိလၢတၢ်ကဘျီထီၣ်ယိၣ်လိၣ်ထံတ မၢ်အကီၢ်ဖဲလၢနီၣ်ဘၣ် ၂၄ သီအန့ၢ် ပယီၤသုးသံ ၃ဂၤအဂုၢ်အိၣ်ဝဲဘၣ်တၢ် ကစီၣ်သန့ၤဟံၣ်ဖျါဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကရနံၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီ ကရၢအပုၤတဲတၢ်ပၤချီၣ်အူရဲၣ်စံးဘၣ်

ဒိၣ်ဝဲဘၣ်လၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်မ့ၢ်ကီၢ် ချုပုၤမၤတၢ်ဖိဒီးပုၤသုးဖိကဟံၣ်တဖၣ် လၢကလဲၤမၤတၢ်လၢယိၣ်လိၣ်ထံတမၢ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲလၢကရနံၣ်ထီၣ်ဝဲ ဒၣ်တၢ်ဘျီထီၣ်ယိၣ်လိၣ်ထံတမၢ်မ့ၢ်လၢ ထံတမၢ်အံၤတဘၣ်ဘျူဝဲဒၣ်ကမ္ဘာ်

ဘၣ်အမဲာ်ညါကမ္ဘာ်တဖၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ် ဘၣ်တၢ်ကီၢ်ခဲ, တၢ်မၤလၢဘၣ်သံ ဘၣ်ပုၤဒီးဒုးသဝီဘၣ်တၢ်သုးဆူၣ်အိၣ်အ ပီလီၤ. မ့ၢ်ထံတမၢ်အတၢ်ဟးထီၣ် တခိၣ်ကဆါအိၣ်ဆူၣ်ကီၢ်ချာန့ၣ်လီၤ.

ဒဲးလဲၣ်ဂုၤချီၣ်အူရဲၣ်စံးဝဲလၢ ပုၤလၢ အသံတဖၣ် မ့ၢ်ကီၢ်ချာ ပုၤမၤတၢ် ဖိမဲါ, ပယီၤသုးဖိမဲါန့ၣ်တၢ်တသ့ၣ်ညါ လီၤတၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါဒၣ်လၢပုၤသံ ၃ ဂၤအဂုၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထံၣ်

တၢ်လီၤမၤအခိၣ်ထံး

• စီၤအံၣ်န့ၤ
နီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၇, ၂၀၁၀

ဒေဝ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤကမ့ၢ်
တၢ်မံၤခိၣ်အာတခါလၢကတုၤအိၣ်ဝဲဒၣ်ကညီကလုာ်လၢ
ကီၢ်ရၣ်ဘျးဒေဝ်အပူၤလၢတဖျးခဲအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ။
ဒေဝ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤအံၤကဆိတလဲကွံာ်က
ညီဖိလၢကီၢ်ဘျးကီၢ်ဒေဝ်အပူၤအတၢ်အိၣ်မုၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်
မုၢ်ဆူတၢ်လီၤဆူလီၤပျူဒီးကညီစုကဝဲတၢ်ဟံၤဆၢတၢ်
ဂဲၤလီၤလၢအနံၣ် ၆၀ ဘျၣ်အတီၢ်ဆူတၢ်ဆံးလီၤစ့ၤ
လီၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ။

ဘၣ်ထွဲဒေဝ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤ

ဒေဝ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤ(တၢ်
ကဘျီထီၣ်ဒေဝ်ထံၣ်ကဘီသန့, ဒေဝ်စးဖိကဟၣ်
တၢ်မၤလီၤ, ကျဲၤမုၢ်လၢဒေဝ်ဆူကီၢ်ကျိၣ်တဲာ်ကၣ်ခူနါ
ဘျၣ်ရံၣ် လၢအပၣ်ဃုာ်တၢ်ဆူလီၤသဟီၣ်, လုာ်မုၢ်
အူကျဲဒီးကျဲတံးကံသဝံပိၤကျိၣ်)အံၤဘၣ်တၢ်ဆဲးစုပနီၣ်
အီၤဖဲနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂ သီလၢ အံၣ်တလံၣ်ထဲကူၣ်ပနံၣ်
ဒီးပယီၤသးခိၣ်န့ၣ်, ဒီးမုၢ်ဝဲစးဖိကဟၣ်တၢ်မၤလီၤအ
ဒိၣ်ကတၢ်လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ။ တၢ်တီၢ်ကျဲၤအံၤ
ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဆီၣ်ထွဲအီၤလၢ နအဖ သးခိၣ်ကျၢၢ်
သါၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒီးလၢကီၢ်ကျိၣ်တဲာ်တခိၣ်ကိတီၢ်ခိၣ်
ကျၢၢ်အၣ်ဘၣ်မ့ၢ် ဝံၤခွဲၤခဲၤန့ၣ်လီၤ။

အံၣ်တလံၣ်-ထဲ ကူၣ်ပနံၣ်မၤန့ၣ်ဝဲဒၣ်
ဟီၣ်ကဝီ ၂၅၀ စကွဲယၣ်ကံလိမံထၢၣ်လၢတၢ်က
ဘျီထီၣ်ထံၣ်ကဘီသန့ဒီးစးဖိကဟၣ်တၢ်မၤလီၤဖဲ
ဒေဝ်ပုၤပိၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ။ တၢ်လီၤတဖျးအံၤမုၢ်ပိၣ်
လဲၣ်န့ၣ်လၢတဘျီတၢ်မၤဟးဂီၤအီၤနီၣ်တဘျီဒီးဘၣ်။
အမဲၣ်ညါတီၢ်ဟံၤစ့ၤကီၢ်ဝဲလၢကမၤလဲၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်
၅၀၀ ကံလိမံထၢၣ်လၢတၢ်ကဘျီထီၣ်ဟံၣ်ဒွဲတၢ်ဟး
ကသုၣ်အိၣ်ပတုၣ်အလီၤဖဲကီၢ်ပယီၤကလံးထံးပိၣ်
လဲၣ်န့ၣ်တဖျးန့ၣ်လီၤ။

ဒေဝ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤအံၤဘျးဒီး ဒေဝ်ခံကံသ
ဝံပိၤကျိၣ်လၢအဖးဟဲန့ၣ်ဝဲဒၣ်သးပဒိၣ်အစုအအါက
တၢ်, ဒုးအိၣ်ဂံၢ်အိၣ်ကျဲၤသးပဒိၣ်ဒီး သးပဒိၣ်ပျူဟံၤ
တုၤလၢကဘီယူၤဒုးသးတဖျးန့ၣ်လီၤ။ ထဲဒၣ်အပူၤ
ကွံာ်တနံၣ်ကံသဝံလၢကျိၣ်တဲာ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤပူၤဝဲ ၄ ဘ့
လုာ်ယၢၣ်ဒီလုာ်လၢသးပဒိၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ။

အံၣ်တလံၣ်-ထဲ မၤန့ၣ်ဝဲတၢ်မၤအတၢ်ခွဲး

တၢ်ယၢၣ်လၢတၢ်စိာ်
န့ၣ်လီၤပနံၣ် ၇၅
နံၣ်ဒီးတၢ်ကဆိလီၤ
ဝဲဒၣ်စးဖိကဟၣ်
တၢ်မၤလီၤလၢအယၢ
တဖျးဒီး ၄၀ နံၣ်
လၢစးဖိကဟၣ်တၢ်
မၤလီၤအမုၢ်တၢ်ကူ
တၢ်ကၢစးဖိကဟၣ်
တဖျးန့ၣ်လီၤ။ ၆
လဲၣ်ဂုၤတၢ်အၣ်လီၤ
တဖျးအံၤတၢ်မၤထီၣ်အသးသမူန့ၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ။

တၢ်သုၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်ကလီၤလၢဝဲဒၣ် ၈
ဘ့လုာ်ယၢၣ်ကကျိၣ်ဒီလုာ်န့ၣ်လီၤ။ ကူၣ်ပနံၣ်အံၤစး
ဝဲလၢ အယုၤလီၤစုန့ၣ်လၢ စုတးသဘူ တဖျးအအိၣ်
ဘၣ်ဆၣ်တဟ်ဖျါဝဲအမံၤဘၣ်။ ၆န့ၣ်အသးကျိၣ်တဲာ်
ကျဲတံးကူၣ်ပနံၣ်ဟံၤဖျါစ့ၤကီၢ်အတၢ်သးစဲလၢတၢ်တီၢ်
ကျဲၤအံၤအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ။
ကီၢ်စံၣ်(တရူး)ကူၣ်ပနံၣ်, ယပၣ်ကူၣ်ပ
နံၣ်ဒီးခိးရံၣ်ယါကူၣ်ပနံၣ်တဖျးအသးစဲလၢတၢ်တီၢ်
ကျဲၤအံၤဒီးဟဲဆဲးကျိး ဝဲဒၣ်အံၣ်တလံၣ်-ထဲ ထီၣ်
န့ၣ်လီၤ။ ကျိၣ်တဲာ်ပဒိၣ် အနီၢ်ကစၢ် အသးစဲဆီၣ်ထွဲ
တၢ်တီၢ်ကျဲၤအံၤန့ၣ်လီၤ။
ဒေဝ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤအံၤတၢ်အထိးနါန့ၣ်က
ဘၣ်တၢ်နီၤလီၤအိၣ်သကိးလၢကီၢ်ပယီၤသးပဒိၣ်ဒီး
အံၣ်တလံၣ်-ထဲဘၣ်ဆၣ်ထဲလဲၣ်တဟ်ဖျါဝဲဘၣ်။

ဘၣ်မနုၤအသိလၢကျိၣ်တဲာ်ဃုထၢဒေဝ်တၢ်ဂုၤ ထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤ

တၢ်ကဟံၤဒေဝ်စးဖိကဟၣ်တၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီအ
လီၤ, ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအပူၤဘၣ်, တၢ်မၤတရီၤတပါ
ခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်ဒီးပုၤလီၤကဝီၤဖိလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်
သိၣ်တၢ်သီ ဒီး ကျဲၤမုၢ်လၢအဘျး

ထံကီၢ်လၢအကဟုကယာ်ဝဲဒၣ်ခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်
ဆၢဒီးပုၤကူၣ်ပညီတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချတဖျးအဂီၢ်
တၢ်ဆိလီၤဝဲဒၣ်စးဖိကဟၣ်တၢ်မၤလီၤလၢအဖိမံလီၢ်
အသးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ(တၢ်မၤဘၣ်အကလံးကလီ
တၢ်သိၣ်တၢ်သီ)လၢတၢ်ဟံၤပနီၣ်အီၤလၢစးဖိကဟၣ်
တၢ်မၤလီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။ ကီၢ်ကျိၣ်တဲာ်ဃုထၢဝဲတၢ်
လီၤအံၤတၢ်တဖျးမုၢ်လၢသးပဒိၣ်အံၤတဖျးလၢကကန့ၣ်

တၢ်ဂီၢ်-အံၣ်တလံၣ်ဝဲ

ဃုာ်ဝဲဒၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီစးဖိကဟၣ်အတၢ်မၤဘၣ်
ဒီးဘၣ်ထံးတၢ်ဘၣ်။ အယိတၢ်ဆိလီၤဝဲဒၣ်စးဖိက
ဟၣ်တၢ်မၤလီၤအံၤလၢကစုာ်ဝဲဒၣ်ဒီးကျိၣ်တဲာ်ကထူး
ထီၣ်ဝဲဒၣ်အပနံၣ်ဘၣ်အဘၣ်သီလၢအမၤကဆီထီၣ်
ဝဲဖဲဝုၤအံၤအပူၤဆူအတံးသကိးခိၣ်ဃၢၤထံ ကီၢ်န့ၣ်
လီၤ။

အမဲၣ်ညါမုၢ်ဝဲဒၣ်ကန့ၣ်ဘၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢ
အပူၤကလံးဘၣ်တက့ၢ်လီၤ။ ဒီးအဒိၣ်အအါကမုၢ်
ကျဲမုၢ်တဘီလၢကဆဲးကျိးဝဲမုၢ်န့ၣ်ထံကီၢ်ဒီးအုၣ်ဒိၣ်ခူ
နါကဝီ, ကျဲၤအံၤကဘျးလီၤဝဲဒၣ်အသုတဘၣ်ဟဲက့ၣ်
ဟဲကူဆူ မုၢ်လုာ်ကၣ်ဟီၣ်ကျိၣ်လၢတဂုၤအဂီၢ်လီၤ။

အံၣ်တလံၣ်-ထဲ အခိၣ်အနီၢ်တီၢ်ဟံၤဝဲလၢ
တၢ်သုၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် ၅ နံၣ်အတီၢ်ပူၤကလိၣ်ဝဲဒၣ်
ကီၢ်ပယီၤပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအကကျိၣ်တဖျးန့ၣ်လီၤ။

ကူၣ်ပနံၣ်စးဝဲလၢတၢ်သုၣ်ထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤ
တီၢ်ကမုၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဘျီထီၣ်ကျဲဆူကီၢ်ကျိၣ်တဲာ်, တၢ်
တီၢ်ထံကမါ, တၢ်ဘျီထီၣ်လၢသ့ၣ်လးဂံၢ်ဘါသဟီၣ်
ဒီးတၢ်မၤလီၤအဂၤတနီၤလၢ ၅ နံၣ်အတီၢ်ပူၤဒီးတၢ်
တီၢ်ကျဲၤတခါန့ၣ်ကယာ် ၁၀ နံၣ်န့ၣ်လီၤ။

ကညီကလုာ်အတၢ်န့ၣ်သါထူလံးအတၢ်လီၤမၤ အခိၣ်ထံး

ဒေဝ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤကမ့ၢ်
တၢ်တီၢ်ကျဲၤတခါလၢအဒိဘၣ်မၤဟးဂီၤဆူညါကီၢ်
ပယီၤလီၤဆီဒေဝ်တၢ်ထံၣ်ဂုၤကီၢ်သးတၢ်အိၣ်သးလၢသး
ပဒိၣ်ဒီးပုၤလၢအထီၣ်အီၤတဖျးအဘၣ်စၢၤလီၤဆီဒေဝ်
တၢ်ကညီတၢ်ဟံၤဆၢဒီးကညီဖိအတၢ်အိၣ်မူအဘျီအ
တီၢ်ခါဆူညါန့ၣ်လီၤ။

ကီၢ်ရၣ်ဘျးဒေဝ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါစ့ၤကီၢ်
အိၣ်တနီၤသရံၣ်ကီၢ်ခိၣ်ဒုးဒီးန့ၣ်ဆၢတၢ်ထူးတီၤအိၣ်

ယာနုနီလီ။ လာအနီကယာတဖန်အပူကီဘျိုးကီ
 ဒဝါအမာထီတဖန်တဘာတံပအါလပယီပုဒီ
 စီနီတဘျီဘာ။ စးထီ ၁၉၉၇ နံပယီသုးမာပဲ
 နုလီပပဲနုတံလီအါတီလပပုလ်ကျါနုလီ။
 မာထီတကပကမာတဖန်ယထီကွင်ဆူကီကီ
 တဲဒီးမုမာဒုသဝီလအအိတဖန်ပယီသုးဖို
 ကွင်ဆူအစုတီဖီလ်နုလီ။ ပယီသုးအတံပ
 နီစီလအနံတခဲဘျီအတီပူကညီတံပအါစာ
 ကီးဟူးဂဲနုပဲတံအံပဲခီဖီအသးလပဟီခိ
 ဖဲဒီလအပုဒီးစကါကလ်ပုယီအတံပဟ့ဒါ
 ဒီးကညီဒုသဝီတဖန် အိဒဲဒဲအယီလီ။ ဘာ
 တံအံဆူမဲညါ အနံတခဲဘျီ တံဘာဘျူးတ
 ဖန်အံကအိဒဲဒဲလကညီဖိုစကဲအဂီခါနုတံ
 လီဘာယီအိထီဒဲဒဲနုလီ။

ပုဒဲဖီထူလံလအအိလအပဲပီလဲ
 နံ နဘူးလဲတဖန်တံလုအိဒဲဒဲသမုလတံသု
 ဖဲကလဲ(တခိးဘံဘဲ)၊ တံသုဘုသု ဟုအ
 လီကလီမကွင်ဒဲဒဲတံကပပုထီကွင်ဒဲဒဲဒီး
 ဖီကဟာတံမလီတဖန်၊ တံဖီကွဲတံထုထီ
 လီကါအလီတဖန်နုလီ။ ပုထူလံဖီလအအိ
 လာ နဘူးလဲတဖန်သဝီ ၁၉၅၇(ပုကအိ ၅၀၀၀
 ၈)တု ၂၀ဘျီသုးပဒီကသုးကွင်နုလီ။ တံ
 တီကွဲအံတမာလတံကဟံးနုထံဖီကီဖီတံဘာ
 သးဘာ။ အံတလံ-ထဲဟံဖျါလပဟံခိ ၃၈၀၀
 ဖျါကဘာတံသုးကွင်အီအဂု သညုယီထဲမ တံ
 ကစီ(အုထံဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 ၀ဘာ ၂၆ သီအနဲကွဲဖျါနုလီ။)

ဖဲကညီဖီလအအိလအပဲပီထီတက
 ပလီ ဆီဒဲတံလကမိသုဒီးပီခီဟီကစီတဖန်
 ကဘာတံမတရီတပါအီလပယီသုးဒီးကုပနံ
 ခီဖီတံဟံးနုကွင်အဟီခိကပံ၊ တံသုးဆု
 ကွင်အဲသုဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 အတံနုါ တအိလအဘာ ပု တံတအိတယာ
 အိမုလတနဲအဂီတနဲအဂီနုလီ။

ဒုသဝီအတံကါတံကုပပီခီဒီးကမိသု
 အဟီခိကစီတဖန်ကဘာတံမထီတံကွင်အဂီ

ခိထံးတံအိမု၊ လုလ်ထူသနုလကုပနံဒီးပ
 ယီသုးတဖန်နုလီ။ အဲသုဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 သမုလဟီခိခိကပံကဆီတလဲကွင်လအဖုးမဲ
 အတီပူဆူတံဘာဟးဒီးလဲသးလကုပနံ
 တံမခိတဖန်အအိနုလီ။

ကညီတံပအါလအပုဒဲဂဲလပဟီခိက
 ပါအံအပူအတံဒီးသနုအဂီအဘါကစီလဲနု
 လီ။ အမဲညါကုမာဒီတဘီလအပဲဆူကီကီ
 တဲကုခါဘျီရံထံဝါကီဆူနုကဒီတံကွင်
 ကညီစကဲတံပအါလအအိဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 လါခါထီအလီဒီးကအိတံကွင်ကညီတံပအါ
 ဆူကီဆာမုတမာဆူကလဲထံးတကပနုလီ။ က
 လဲထံးတကပဖုကီးထံတမာတံတီကုဒီးကုမာ
 လက လဲထံးမု စးထီသု ပုတံ အိဒဲဒဲဒဲဒဲ
 ကံဒဲပုဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 ညီစကဲတံပအါလအအိဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ

ကတီအံကညီဖီအဟီခိကပံတံနု
 သါစးထီလအဘျိုးပတုဆူဒဲဘာတံဟံးနုဆု
 ကွင်အီလတံသုတံဖုကုပနံတဖန်လီ။ လီ
 ဆီဒဲတံကုပနံလအသုဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 ဖန်နုလီ။ ဒဲတံဂုထီပသီထီတံတီကုအ
 ကျါပုယုဒီးတံကဘျီထီဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 ဒီးတံအံလဲဘာဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 တဖန်နုလီ။

ပယီသုးကုပနံစုဖုလအပဲပု ဂီ
 မုး၊ ဟုယံတနုမိ(ဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ)ကုပနံပဲနုလီ
 ဟံးနုတံပုဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 တါဆူကဆီဝါ၊ ဒီးပီခီ ကမိသုတဖန်အိ
 လီ။ ကုပနံတဖန်အံကတီအံမုကုပနံလ
 အစးထီမတရီတပါဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 တံဖဲမုတံဒီးပီခီအထံတကပခီဖီဟံးနုဆု
 ကွင်ကမုအဟီခိကပံလကသုလီဒဲဘာအ
 ဂီနုလီ။ ဖဲကမုတဖန်ဟံဖျါထီတံဂုအံဆူ
 ပယီသုးဒုးယခိဖဲပုမုတံအခါဒုးယခိအနဲ
 တံစဲဘာကမုတဖန်လအသုထံးဝဲဘီတဖန်
 သုတံဘာဆဲဟီခိဒီးအဖီလဲလဲဘာထွဲဒီး
 သုးအယီသုးဟံးနုထီတဘျီသု
 နုလီ။ ကုပနံတဖန်အံတမာ
 ထဲမတရီတပါကမုဘာကု
 သုကုပနံမဟးဂီဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 တထုးကဒါကုဒဲဘာတံလီဆူ
 လီပူတဖန်အံဘာတံကွင်အီ
 ဒဲနုလအုအဲယုခိနုဖဲကုပ
 ပနံတဖန်တခါမတရီတပါအ
 ခါနုလီ။

လပီခီဟီကစီအပူတ

ခီကီတဲကုပနံဆဲလအမုထီ(East Star)လ
 အစုလီလုဒီးကီပယီကုပနံ(May Flower)
 နုဘာတံပုဒီးနုလီလဲလအတံကမုကီလါသု
 လးဖဲပီခီဟီကစီကလီဒုသဝီလအမု ထုလါ၊ တနု
 ချာဒီးကထီနံနုလီ။

ဒဲနုအသိးလအပဲ-ကုခါဘျီရံကု
 မုလဲခီဖီပဲဟီကစီပုကုဒီးကညီဒုသဝီထူလံ
 လအတံဟံတံအီတဖန်ကီးကီချာကုပနံတဖန်
 ကွင်ဆဲဟံးဒီးတံဂုကွဲးစးနုလီလဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 သုတံဖုးတံဖဲတံမတဖန်နုလီ။ အယီကညီဖီ
 အဟီခိကပံတဖန်အံတဘာထွဲဒီးကညီဖီတဖန်
 လအဘာအပနီဖျါထီပဲနုလီ။

ကညီတံပအါလအအိဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ

ကတီအံမုလကညီတံပအါလအတဖန်
 ဘာအိဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 အယီတံဆဲတံတမံမဲကီတဲဘာပုဘာမုဘာဒဲဒဲ
 ကုပနံတဖန်အတံလုဘာစီမဲလဲနုလီလဲဖ
 ဒီနုနုလီ။ အယီတံသံကွင်အိထီဒဲဒဲဒဲဒဲ
 တံဂုထီပသီထီတံတီကုအံဒုအဲယုက
 ငြိခါ။ ညီနုတံစဲဆဲလအ တံကနုဟုဘာလ
 ခုအဲယုကီရုဘျိုးဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 ပမုတြီပတြီကနုခါနုလီ။

အယီတံတလီနုတံဒီးခုအဲယုခိ
 နုလကတီအံမုဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 ကအိထီအံအဲသုဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 လဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 ညီတံပအါလအအိဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 လီ။ အလီအိလအတံ ကဘာပဲထံနီဖဲ
 သးခဲလဲလီတံလီဆဲး၊ တံအိသကီးဟံး
 နုတံဟ့ကုလကမုအအိဒီးဆဲတံလအဘာ
 ဘျူးကညီကမုဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 ကုခါဆူညါအဂီနုလီ။

အယီလအနီတကအတံထံနု ဒဲ
 တံဂုထီပသီထီတံတီကုအံတံပုအီလက
 ကဲထီညီကဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 တံကတြီအီလုတုလုတီတသုဘာဆဲကဘာ
 မဲကုပနံအံလဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 သးတသုဘာနုလီ။ အါနုအနုတံကဘာ
 ယုလီထံဂုကီသဲတံဂုကီလအချတသု
 ဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ
 ကစီဒီး ပယီသုးအအိလဲလဲလဲဆု
 မု မုတခီတံလဲထီလဲထီလအကဘာ
 လုအါနုတံလဲထီလဲထီလအမလီမဲ
 ညီကလုတကုနုလီ။

တံပအါ-အိတံလဲထီ

တၢ်ယုထၢဝံၤအလီၢ်ခံ ခါဆူညါကလုာ်ဖျၢၣ်အဘျုးအတီၢ်

ကွၢ်ကလုာ် • လိပျူလီ၊ ၁၀၁
မံၤစဘၢၣ် ၃၀, ၂၀၁၀

နအဖ သးပဒိၣ်မၤစဘၢၣ် ၂၀၁၀နံာ်တၢ်ယုထၢဝံၤလါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ဂုၤသီအနံၤန့ၣ်ပုၤအါကသ့ၣ်ညါဝဲအသိး, တမ့ၢ်တၢ်တီၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်လံာ်တၢ်လီၤဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ပဒိၣ်လၢကထီၣ်အသိတဖုတမ့ၢ်ပဒိၣ်လၢကမ့ၢ်ယုထၢဝံၤအိၣ်အမ့ၢ်အတီၢ်ဘၣ်, ဒီးကရၢထီၣ်သၤတြီၤ, ကလုာ်ဖျၢၣ်ခါစးအတီၢ်ပၣ်ယုာ်ဆံးစးအဖီခိၣ်တမ့ၢ်ပဒိၣ်လၢဘၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢထံဖီကီၢ်ဖီကမ့ၢ်ဒီးကလုာ်ဖျၢၣ်တဖုတသ့ဘၣ်.

တၢ်ယုထၢဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်ဆၢသးပဒိၣ်တၢ်ယုထၢဝံၤလါတအိၣ်ဒီးထံကီၢ်ဖီတဘျုးအတီၢ်ဘၣ်သးလီၤပလီၤဒီးတမ့ၢ်တၢ်ယုထၢဝံၤလါအမ့ၢ်အတီၢ်ဘၣ်ဆၢတၢ်ယုထၢဝံၤအစးတၢ်လၢကထီၣ်ထွဲထီၣ်အခံတဖုတၢ်ကွၢ်ကပၣ်အိၣ်တသ့ဘၣ်, မ့ၢ်လၢတၢ်အံၤကဒိဘၣ်မၤဟူၤဝဲဒၣ်ကီၢ်ပယီၤအထံဂၢၢ်ကီၢ်သးဆူညါအယီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ယုထၢဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်ကွၢ်ကဒိကွၢ်ကဒိလၢဘျီဒိၣ်ခါစးအပူၤကလုာ်ဖျၢၣ်တဖုအခါစးအကလုာ်အိၣ်ထဲလဲၣ်, ကရၢထီၣ်သၤတြီၤတၢ်ခါစးပၣ်ဝဲဆံးအါလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘျီဒိၣ်အသိအံၤကပၣ်စိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကလုာ်ဖျၢၣ်အဂီၢ်ဒဲလဲၣ်ဒီးကလုာ်ဖျၢၣ်တၢ်ဂၢၢ်ကီၢ်လၢကီၢ်ပယီၤပုၤအံၤခါဆူညါကမၤအသးဒဲလဲၣ်ဒီးပဒိၣ်ထီၣ်အသိတဖုအံၤကဆဲးယုာ်လီၤကလုာ်ဖျၢၣ်တၢ်ဂၢၢ်ကီၢ်ဒဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤဒိကလုာ်ဘျီဒိၣ်(သုးဒီးပယီၤကလုာ်အတီၢ်ခါစး)—သုးပဒိၣ်အပၣ်တံာ် ကီၢ်စးဖျၢၣ်သ့ၣ်ယုဖိးဒီးတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသိထီၣ်ပၣ်တံာ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ကွးဖိးမုတမ့ၢ်ပံာ်ခဲၣ်ဖျိးအသုးခိၣ်န့ၣ်တဖုအခါစးနီၣ်ဂံၢ်ဒီးအကလုာ်ဒိၣ်စဲဝဲဒၣ်လၢကီၢ်ပယီၤဘျီဒိၣ်(ပၣ်လဲၣ်မၤ)အပူၤလၢဘျီဒိၣ်သၤဖျၢၣ်လၢအမ့ၢ်ဒိကလုာ်ဘျီဒိၣ်(အမိၣ်သၤလိးတီၣ်, ဘျီဒိၣ်ထး), ထံဖီကီၢ်ဖီဘျီဒိၣ်(ပံာ်သုးလိးတီၣ်, ဘျီဒိၣ်လၢ)ဒီးကီၢ်စဲကီၢ်စိကဝီၤဒိၣ်(တဲဒုၣ်သးကွဲ)ဒီးအပူၤခဲလၢန့ၣ်လီၤ.

ဒိကလုာ်ဘျီဒိၣ်(အမိၣ်သၤလိးတီၣ်)မ့ၢ်ကီၢ်ဖီတဘျုးအခါစး, လၢလီၤ ကဝီၤပဒိၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ကီၢ်စဲ ၇ ဘျုးဒီး ကီၢ်ခိ ၇ ဘျုးန့ၣ်လီၤ. ထံဖီကီၢ်ဖီဘျီဒိၣ်(ပံာ်သုးလိးတီၣ်)တၢ်ယုထၢဝံၤလါကီၢ်ဆၢ ၃၃၀ ဘျုးလၢတၢ်ဟံပနီၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စဲဒီးကီၢ်ခိဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်(တဲဒုၣ်သးကွဲ)—တၢ်ယုထၢဝံၤလါကီၢ်ခိဒီးကလုာ်ဖျၢၣ်ကီၢ်စဲဒီးသန့ထီၣ်သးလၢပုၤနီၣ်ဂံၢ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒိကလုာ်ဘျီဒိၣ်

ကွးဖိးဒီးသုး အစိကမီၤလုာ်ဘၢဝဲဒၣ်လၢဘျီဒိၣ်ထး (ဒိကလုာ်ဘျီဒိၣ်)ဒီး ဘျီဒိၣ်လၢ(ထံ

ဖီကီၢ်ဖီဘျီဒိၣ်)ခံဖျၢၣ်လီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဘျီဘၣ်ထံကီၢ်သဲးတၢ်ဘျုးအဂီၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်ဘျီဒိၣ်သၤပုၤခံပူၤအတီၢ်ဘၣ်သး, တၢ်ထုးကွဲၣ်ပဒိၣ်ပုၤဘၣ်မုဘၣ်ဒါ(လိာ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်ဘျီဒိၣ်သၤပူၤတပူၤအတီၢ်ဘၣ်သး)ဒီးတၢ်ကိးဝဲဒၣ်ဂၢၢ်ကီၢ်အူဘျီဒိၣ်ခါစးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခါစးသၤပူၤတပူၤအခါစးမ့ၢ်အိၣ်မးတၢ်ကိးအိၣ်န့ၢ်အဖီခိၣ်, တၢ်စိတၢ်ကမီၤတဖုအံၤတၢ်ကွၢ်ကဒိကွၢ်ကပၣ်အိၣ်တဖုအစးအဖီခိၣ်ထဲဒုၣ်သးပဒိၣ်ဟံဖျိၣ်ဒီးအကွးဖိးအဘျီဒိၣ်ခါစးတဖုအနီၣ်ဂံၢ်ထီၣ်ဘးလၢကစူးကါဝဲတၢ်စိတၢ်ကမီၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စဲဒီးကီၢ်ခိဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ် ၇ ဘျုး

ကွးဖိးအခါစးတဖုလုာ်ဘၢစ့ၢ်ကိးဝဲဒၣ်ကီၢ်ခိဟီၣ်ကဝီၤ(ကီၢ်ခိဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ် ၇ဘျုး)အဘျီဒိၣ်ခါစးန့ၣ်လီၤ. လၢကီၢ်ခိဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်ကဝီၤတဘျုးစ့ၢ်စ့ၢ်အဖီခိၣ်ကွးဖိးအခါစးအါန့ၢ် ၈၀ မုးကယၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအဖီခိၣ်ကွးဖိးအခါစးတဖုကဒိၣ်စိလၢအဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်အခါစးဒီးကယံၢ်တၢ်ထုးထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ, တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤတမံၤလၢလၢကအိၣ်လၢကွးဖိးခါစးတဖုအတီၢ်ဖျိၣ်စိအဖီလၢအမဲၣ်ညါသုးခါစးအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢကထုးကွဲၣ်ဝဲဒၣ်ကလုာ်ဖျၢၣ်ဟီၣ်ကဝီၤဘျီဒိၣ်ခါစးန့ၣ်လီၤ.

ကလုာ်ဖျၢၣ်ကီၢ်စဲ ၇ ဘျုး

ကွးဖိးတဖုအဘျီဒိၣ်ခါစးလုာ်ဘၢလၢကလုာ်ဖျၢၣ်အကီၢ်စဲ ၇ ဘျုးစ့ၢ်စ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒဲလဲၣ်ဂုၤကွးဖိးအပၣ်တံာ်မ့ၢ်ပၣ်တံာ်လၢအဖီခိၣ်ကတၢ်လၢကလုာ်ဖျၢၣ်ကီၢ်စဲ ၇ ဘျုးအပူၤထဲဒုၣ်ရခါစးကီၢ်စဲတဘျုး, ရခါစးကီၢ်စဲအဘျီဒိၣ်ခါစးခါကတၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢကလုာ်ဖျၢၣ်အကီၢ်စဲအပူၤကွးဖိးအဘျီဒိၣ်ခါစးအိၣ်ဝဲဒၣ်အါန့ၢ် ၂၅ မုးကယၤန့ၣ်လီၤ.

ပယီၤကလုာ်ခါစး ဒီး ကလုာ်ဖျၢၣ်အခါစးအတီၢ်လီၤဆိဖးအိၣ်

၂၀၀၈ တၢ်သိၣ်တၢ်သီဟံဖျိၣ်လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ကလုာ်ဖျၢၣ်ဟံဖျိၣ်ထံကီၢ်တဘျုးဒီးပၣ်တံာ်ဟံဖျိၣ်တၢ်ပတၢ်ပြးအကျဲသန့န့ၣ်လီၤ.

ဒဲလဲၣ်ဂုၤကီၢ်ပယီၤကလုာ်လၢတုၤဆူကလုာ်ဖျၢၣ်ဟံဖျိၣ်ထံကီၢ်လၢအမ့ၢ်အတီၢ်နီၣ်နီၣ်အဂီၢ်လိာ်ဒဲးတၢ်ဆၢကတီၢ်တဘျုးနံာ်ဒဲးန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ယုထၢဝံၤအံၤတၢ်ထံၣ်ဘၣ်လၢသုးမိမိရိပဒိၣ်ပၣ်တံာ်ဒီးပယီၤကလုာ်ပၣ်တံာ်တဖုအဘျီဒိၣ်ခါစးအနီၣ်ဂံၢ်အန့ၢ်တၢ်ဖးအါန့ၢ်ဒဲးကလုာ်ဖျၢၣ်တဖုန့ၣ်လီၤ.

ကရၢ လၢ အန့ၢ်လီၤ ပြၢ တၢ်ဒီး မၤ န့ၢ်ဝဲဒၣ်ဘျီဒိၣ်ခါစး ၂၂ ဖုအကျါကလုာ်ဖျၢၣ်ပၣ်တံာ်ပၣ်တံာ် ၁၇ ဖုန့ၣ်လီၤ. ကလုာ်ဖျၢၣ်ကီၢ်စဲ ၇ ဘျုးအကျါ ၄ဘျုးလၢအမ့ၢ် ၅, ကညီ, ရခါစးယံၤဒိၣ်မၤ

န့ၢ်ဝဲဒၣ်အခါစးအါန့ၢ် ၂၅ မုးကယၤလၢအကီၢ်စဲပူၤန့ၣ်လီၤ. အယီၤလၢအဝဲသ့ၣ်အကီၢ်စဲပူၤအဘျီဒိၣ်ခါစးကိးဝဲဒၣ်ဘျီဒိၣ်ခါစးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဂၢၢ်ကီၢ်အူန့ၢ်ဒီးထုးကွဲၣ်(မုတမ့ၢ်တြီၤတံာ်)ဝဲပဒိၣ်ခိၣ်န့ၢ်လၢအမၤကမ့ၢ်တၢ်သ့န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢမ့ၢ်မိၣ်ကီၢ်စဲအခါစးတခီတပုၤထီၣ် ၂၅ မုးကယၤလိာ်ဒဲးဝဲတကန့ၣ်လီၤ.

လၢကီၢ်ဖီတဘျုးအပတီၢ်ကလုာ်ဖျၢၣ်အခါစးတဖုတအါထဲသိးပယီၤကလုာ်အခါစးဘၣ်. တၢ်အံၤအဖီခိၣ်ကကီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကဆူန့ၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ, ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆိတလဲ, ဘၣ်ဆၢ အတီၢ်ခွဲး တၢ်ယာ်အိၣ်လၢကဟံဖျိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂၢၢ်ကီၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအဖီခိၣ်ကလုာ်ဖျၢၣ်ခါစးတဖုအတီၢ်စိတၢ်ကမီၤကအိၣ်လၢလီၤကဝီၤပတီၢ်ဘၣ်ဆၢလၢကီၢ်ဖီတဘျုးထံဂၢၢ်ကီၢ်သဲး, တၢ်ထုးထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတခီပယီၤကလုာ်(ကွးဖိးဒီးသုးပဒိၣ်)ကဆဲးဒိၣ်စိဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒဲလဲၣ်ဂုၤတၢ်အံၤပစံးတသ့ဒဲးဘၣ်လၢကလုာ်ဖျၢၣ်အခါစးအတီၢ်စိတၢ်ကမီၤတအိၣ်ဘၣ်. ဘၣ်မန့ၢ်အယီၤလဲၣ်တၢ်ပတၢ်ပြးလၢလီၤကဝီၤန့ၣ်တၢ်အရူဒိၣ်တမ့ၢ်ထဲတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်, ကလုာ်ဖျၢၣ်ခါစးအတီၢ်ရလီၤကျဲဘၣ်လီၤလီၤကမီၤတၢ်ဂၢၢ်ကီၢ်မ့ၢ်ကျဲဝဲကွၢ်, ပုၤဂၢၢ်ဝီ, လုာ်လၢထုသန့ဒီးထံဂၢၢ်ကီၢ်သဲးသ့ဝဲလီၤ. တၢ်စိတၢ်ကမီၤအံၤတၢ်ကွၢ်ကဟံအိၣ်တသ့စ့ၢ်ကိးဘၣ်.

ဒဲလဲၣ်ဂုၤကလုာ်ဖျၢၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတနီၤတၢ်တဖုပၣ်ယုာ်လၢကန့ၣ်လီၤတၢ်ယုထၢဝံၤဘၣ်. အဖီဒဲကခွၢ်ကီၢ်စဲ, ဒီးလၢကရနံာ်ကီၢ်စဲတခီကရၢလၢအခါစးကရနံာ်တန့ၣ်လီၤတၢ်ယုထၢဝံၤနီတဖုဘၣ်. တၢ်အံၤအဖီခိၣ်ကရနံာ်ကလုာ်တအိၣ်လၢဘျီဒိၣ်အပူၤဘၣ်.

အမဲၣ်ညါကလုာ်ဖျၢၣ်လၢအပတၢ်တၢ်ခးတနီၤသမၤလၢကဆိတလဲအသးဆူ နအဖ သးပယီၤကီၢ်ဆၢဒီးကလုာ်ဖျၢၣ်ဖိၣ်စုကဝဲဒၣ်အမ့ၢ်ခုၣ်အိၣ်ယုာ်, ယီၤဒိၣ်ကီၢ်စဲသုးမ့ၢ်—ကလဲထံဒဲးအကတဖုဆဲးဒုးတၢ်ဒီးသုးပဒိၣ်အဖုမ့ၢ်အယီၤတၢ်ယုထၢဝံၤတဖုခုၣ်လီၤကဘးလီၤယုာ်လီၤကလုာ်ဖျၢၣ်တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၤဘၣ်.

ဆူညါကမၤအသးဒဲလဲၣ်

ပဒိၣ်အသိတၢ်ကဘၣ်ဆိလီၤဟံလီၤအိၣ်ဖဲ ၂၀၁၁ ထီၣ်သီန့ၣ်လီၤ. ဒဲထံကီၢ်တၢ်ဘျုးသဲးအသိးတၢ်ကဘၣ်ကိးဝဲဒၣ်ခီကရဲး(ဘျီဒိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်)အဆိကတၢ်တဘျီဖဲလၢဖျၢၣ်အါရံၤ ၅ သီန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ကီၢ်ခိၣ်တၢ်ကဘၣ်ယုထၢဝံၤအိၣ်ဒီးပဒိၣ်အသိတဖုကထီၣ်ပတၢ်န့ၣ်လီၤ. နအဖ ဂုၤကွဲးစးမၤဝဲဒၣ်အတီၢ်ဆိတလဲကလဲအသးဘျုးဆူ ဆူဆူဒီးပုၤကွဲၣ်အိၣ်ဆါစူးကွဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

နအဖ အတီၢ်ထီၣ်ဒုးကလုာ်ဖျၢၣ်ပတၢ်တၢ်ခးအဂီၢ်လီၤဆိဒဲတၢ်လၢအစဲဘျုးဒီးတရူးကီၢ်ဆၢတဖုကတီၢ်အံၤတမ့ၢ်လၢကမၤဝဲဘၣ်မ့ၢ်လၢတရူးဆိၣ်သ

နံးအီလါအသုတဒးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တၢ်ကၠာလၢအ ကီၢ်ဆၢတကၢပတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်အိၣ်သးဖှိၣ်ဆၢဒ်ဒ်လီၤ.

ကလုာ်န့ၣ်ကရၢတနီၤမၤန့ၣ်ဘျီၣ်ခါၣ်စးဒီးကလုာ် န့ၣ်တနီၤတမၤန့ၣ်အခါၣ်စးဘၣ်ဒီးတူၢ်ဘၣ်လဲၣ်တၢ် ပာ်တၢ်အီၤအဖိခိၣ်တၢ်သးတမံဒီးတၢ်ပျံတၢ်ဖးအိၣ် ထီၣ်ခါဆူညါအဘျီအတီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ယုထၢဝဲအလီၢ်ခဲကလုာ်န့ၣ်ယုာ်ဒီးဒီး အိၣ်ဆါစူးကွံၣ်ကိးသၤတြီ ထီၣ်ဒ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၢ် လၢတၢ်ကဒးအိၣ်ထီၣ်ကလုာ်န့ၣ်တၢ်ဘၣ်လီၢ်ယုဖိး လၢအမၤ ပှ်လီၢ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ခံၣ်ဘျီတဘျီန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အံၤသးပဒိၣ်တသးဝဲဘၣ်အမဲၣ်ညါဒး ပလီၢ်ဝဲလၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၢ်အံၤကဒးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လၢ တဂ့ၢ်ဘၣ်, ဒီးကလဲၤဝဲဒ်ဒ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ် က့ၢ်အသိးလီၤ.

ကလုာ်န့ၣ်ခိၣ်နၢ်တဖၣ်ဆိၣ်တရူသဆၣ်

ထီၣ်ဝဲဒ်ဒ်ဒီးအိၣ်ဆါစူးကွံၣ်လၢကတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်ခဲ ပှ် လီၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကိးဝဲလၢ “ ကလုာ်န့ၣ် တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖးဒိၣ်လၢ ၂၁ ယၢဖှိၣ်န့ၣ် ” န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၢ်အံၤလၢသးပဒိၣ်အဂီၢ်မ့ၢ် တၢ်လၢအစီၤမဲးမဲးဒီးအိၣ်ခိးကွၢ်စ့ၣ်ဒ်အယီၤမ့ၢ်တၢ် လၢအလီၤဘၣ်ယိၣ်တမံၣ်စ့ၣ်ကိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ် က့ၢ်အံၤဘၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ခဲအီၤလၢအိၣ်ဆါစူးကွံၣ် န့ၣ်ပုထံၣ်လၢအစီၤကမိၤကဒိၣ်ဘၣ်မနုၤအယီၤလဲၣ်ပှ် လီၢ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဘၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ခဲအီၤလၢအိၣ်ဆါ စူးကွံၣ်အပီၤဒီးတၢ်အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒ်လၢအဝဲမၤဝဲ က့ၢ်တၢ်ဖးတၢ်မၤလၢအပၢ်မၤတၢ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်ပှ်လီၢ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အံၤအလီၢ် အိၣ်လၢကလုာ်န့ၣ်ဘၣ်ထွဲဝဲလၢ, ပယီၤကလုာ်ခိၣ် နၢ်ဒီးသးပဒိၣ်ကဘၣ်ပှ်လီၢ်ဝဲလဲၣ်န့ၣ်မးတၢ်ကမၤန့ၣ် တၢ်ဘၣ်လီၢ်ယုဖိးတၢ်အစၢလၢပျၢအါကပတၢ်လီၢ်ထွဲ သ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်တမၤအီၤလၢကရၢ, ကလုာ်

ခဲလၢကအတၢ်ပှ်ယုာ်ဘၣ်န့ၣ်တၢ်အစၢကပးထီၣ်ဒ် တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၢ်အိၣ်ဘၣ်ဆၣ်ကအိၣ်ဒ်လၢလီၢ် ပျၢဒီးတၢ်တမၤဖျါထီၣ်အီၤနီၤတဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်အံၤအယီၤကတီၢ်အံၤကီၢ်ပယီၤအိၣ် လၢတၢ် ဆီတလဲ လၢသး မိၤစိရိၤ ပတၢ်ဆူ အဒးအိၣ် ထီၣ်ဝဲကမ့ၢ်ပဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်အက့ၢ်အ ဂီၤဒ်ကမ့ၢ်ပတၢ်အသိးဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်တၢ်စံၣ်စိၤတၢ် ဆီတလဲတခါန့ၣ်လီၤ.

လီၤဆီဒ်တၢ်မ့ၢ်ကွၢ်လၢကလုာ်န့ၣ်တၢ် အိၣ်သးတကၢပန့ၣ်ပဒိၣ်ထီၣ်အသီတဖုအံၤဖဲတၢ်ဖှ် ဆၢအိၣ်ဒီးတၢ်တၢ်ကၠာအိၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကသ့ဝဲ ဒ်အတၢ်စိတၢ်ကမိၤလီၤ. အယီၤလၢတၢ်ယုာ်လီၤက လုာ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢအရူဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကယုာ် လီၤကလုာ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢတၢ်စုဆူခိၣ်တကးဧါ, မ့တမ့ၢ်ကယုာ်န့ၣ်လီၤဝဲလၢထံၣ်ရူၢ်ကီၢ်သးအက့ၢ်ဒါ န့ၣ်တၢ်ကဘၣ်အိၣ်ခိးကွၢ်န့ၣ်လီၤ.

နီၣ်ဂံၢ်	ပှ်တံၣ်	ဒီးကလုာ်ဘျီၣ်ခိၣ် (ဘျီၣ်ခိၣ်ထး)	ထံဖိကီၢ်ဖိဘျီၣ်ခိၣ် (ဘျီၣ်ခိၣ်လၢ)	ကီၢ်ခဲဒီး တီၣ်ကတီၢ်ခိၣ်	ခဲလၢက(မူးကယၤ)
၁	ကွးဖိး-ကီၢ်စဖျိၣ်သ့ၣ်ယုဖိးဒီးတၢ်ဂုထီၣ်ပသီထီၣ်ပှ်တံၣ်-ကွးဖိး (Union Solidarity and Development Party)	၁၂၉	၂၅၈	၄၉၆	၈၈၃(၇၆.၅ မူးကယၤ)
၂	တစည-ဒီးကလုာ်တၢ်ယုတၢ်ဖိးပှ်တံၣ် (National Unity Party)	၅	၁၂	၄၅	၆၂(၅.၄ မူးကယၤ)
၃	ယံၤဒိၣ်ကလုာ်တဖၣ်ဒ်မိၣ်ခြးထးပှ်တံၣ် (Shan Nationalities Democratic Party)	၃	၁၈	၃၆	၅၇(၄.၉ မူးကယၤ)
၄	ရခါၣ်ကလုာ်တဖၣ်တၢ်ဂုထီၣ်ပသီထီၣ်ပှ်တံၣ် (Rakhine Nationalities Development Party)	၇	၉	၁၉	၃၅(၃.၀ မူးကယၤ)
၅	မိၣ်ဟီၣ်ကတီၢ်ခိၣ်ခဲလၢဒ်မိၣ်ခြးစံၣ်ပှ်တံၣ် (All Mon Region Democracy Party)	၄	၃	၉	၁၆(၁.၄ မူးကယၤ)
၆	ကလုာ်ဒ်မိၣ်ခြးထးဂံၢ်ဘါပှ်တံၣ် (National Democratic Force Party)	၄	၈	၄	၁၆(၁.၄ မူးကယၤ)
၇	ခူတၢ်လၢထီၣ်လၢထီၣ်ပှ်တံၣ် (Chin Progressive Party)	၄	၂	၆	၁၂(၁.၀ မူးကယၤ)
၈	ပအိၣ်ဒီးကလုာ်ကရၢ (Pa-O National Organization)	၁	၃	၆	၁၀(၀.၉ မူးကယၤ)
၉	ခီၤဒီးကလုာ်ပှ်တံၣ် (Chin National Party)	၂	၂	၅	၉(၀.၈ မူးကယၤ)
၁၀	ပျီၢ်-စီၤဒ်မိၣ်ခြးထးပှ်တံၣ် (Phalon-Sawaw Democratic Party)	၃	၂	၄	၉(၀.၈ မူးကယၤ)
၁၁	ကညီကလုာ်ကရၢ (Kayin Peoples Party)	၁	၁	၄	၆(၀.၅ မူးကယၤ)
၁၂	တအီၤ(ပလီၢ်)ဒီးကလုာ်ပှ်တံၣ် (Taaung (Palaung) National Party)	၁	၁	၄	၆(၀.၅ မူးကယၤ)
၁၃	ဝးဒ်မိၣ်ခြးထးပှ်တံၣ် (Wa Democratic Party)	၁	၂	၃	၅(၀.၅ မူးကယၤ)
၁၄	တၢ်ယုတၢ်ဖိးဒီးဒ်မိၣ်ခြးစံၣ်ပှ်တံၣ်(ကခူၢ်ကီၢ်ခဲ) (Unity and Democracy Party of Kachin State)	၁	၂	၂	၅(၀.၄ မူးကယၤ)
၁၅	အဒီးကလုာ်တၢ်ဂုထီၣ်ပသီထီၣ်ပှ်တံၣ် (Inn National Development Party)	-	၁	၃	၄(၀.၃ မူးကယၤ)
၁၆	ဒ်မိၣ်ခြးထးပှ်တံၣ်(ကီၢ်ပယီၤ) (Democratic Party-Myanmar)	-	-	၃	၃(၀.၃ မူးကယၤ)
၁၇	ကယါဒီးကလုာ်ပှ်တံၣ် (Kayan National Party)	-	-	၂	၂(၀.၂ မူးကယၤ)
၁၈	ကညီကီၢ်ခဲဒ်မိၣ်ခြးစံၣ်ဒီးတၢ်ဂုထီၣ်ပသီထီၣ်ပှ်တံၣ် (Kayin State Democracy and Development Party)	၁	-	၁	၂(၀.၂ မူးကယၤ)
၁၉	ကလုာ်ဒ်မိၣ်ခြးထးပှ်တံၣ်လၢတၢ်ဂုထီၣ်ပသီထီၣ်အဂီၢ် (National Democratic Party for Development)	-	-	၂	၂(၀.၂ မူးကယၤ)
၂၀	၈၈ စၢသ့ၣ်ကွီၤဖိးသးစၢ(ကီၢ်စဖျိၣ်ကီၢ်ပယီၤ) (88 Generation Student Youths (Union of Myanmar))	-	-	၁	၁(၀.၁ မူးကယၤ)
၂၁	ကလုာ်န့ၣ်ကလုာ်တၢ်ဂုထီၣ်ပသီထီၣ်ပှ်တံၣ် (Ethnic National Development Party)	-	-	၁	၁(၀.၁ မူးကယၤ)
၂၂	လါဟ့ၣ်ဒီးကလုာ်တၢ်ဂုထီၣ်ပသီထီၣ်ပှ်တံၣ် (Lahu National Development Party)	-	-	၁	၁(၀.၁ မူးကယၤ)
၂၃	ဘျီၣ်ခိၣ်ခါၣ်စးသၤသ့	၁	၁	၄	၆(၀.၅ မူးကယၤ)

ဘျီၣ်ခိၣ်ခါၣ်စး ၁၁၅၇ န့ၣ်လီၤတၢ်ယုထၢ, ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ် ဘျီၣ်ခိၣ်ခါၣ်စး ၃ ဂၤလၢတၢ်ကဘၣ်ယုထၢ အဟီၣ်ကတီၢ်ဖိး ယံၤဒိၣ်ကီၢ်ခဲ မိလုာ်ကီၢ်ဆၣ် တၢ်တမၤ အီၤဘၣ်အယီၤတၢ်လီၢ်န့ၣ် ဘျီၣ်ခိၣ် ခါၣ်စး တလဲထီၣ်နီၤတဂၤဘၣ်.

ပတ်တံလံတမာနုာ်ဘျီဒ်ခါနစးနီတဂ

- ၁. မိရီ၊ မုတမာ ခါနစးကလုာ်သျှင်ယုဖိးကရု(Mro or Khami National Solidarity Organization-MKNSO)
- ၂. ရခါနကီာ်စဲဒီးကလုာ်ဂံာ်ဘါလကီာ်ယီ(Rakhine State National Force of Myanmar)
- ၃. ဝးဒီးကလုာ်တံယုတံဖိးပတ်တံ(Wa National Unity Party)
- ၄. နီမိဒ်ခြံခံဒီးတံမုာ်တံခါနပတ်တံ(Democracy and Peace Party)
- ၅. နီမိဒ်ခြံထူးစာဖိုင်ပတ်တံ(United Democratic Party)
- ၆. ကီာ်စာဖိုင်ကီာ်ယီဒီးကလုာ်ထံဂံာ်ကီာ်သးစာဖိုင်ပတ်တံ(Union of Myanmar Federation of NationalPolitics)
- ၇. ကလုာ်ထံဂံာ်ကီာ်သးသိဒ်မုာ်ကရုမိ(National Political Alliances League)
- ၈. ဝီသနု၊ ဆဲဒ်ဆဲ(လ်)နီာ်(ကီာ်စာဖိုင်ကီာ်ယီ)(Wunthanu NLD (Union of Myanmar))
- ၉. စီသီကမုာ်ပတ်တံ(New Era People's Party)
- ၁၀. ကီာ်စာဖိုင်နီမိဒ်ခြံခံပတ်တံ(Union Democracy Party)
- ၁၁. တံမုာ်တံခါနဒီးတံတလီပလီပတ်တံ(Peace and Diversity Party)
- ၁၂. ကမာကလုာ်တံလဲထီဒ်လဲထီကရု(Kaman National Progressive Party)
- ၁၃. ခါနစဲကလုာ်တံဂုထီဒ်ပသီထီဒ်ပတ်တံ(Khami National Development Party)
- ၁၄. ကလုာ်တံဂုထီဒ်ပသီထီဒ်ဒီးတံမုာ်တံခါနပတ်တံ(National Development and Peace Party)
- ၁၅. ကီကးနီမိဒ်ခြံခံဒီးတံယုတံဖိးပတ်တံ(Kokang Democracy and Unity Party)

တံယုထာအစာလကလုာ်နုာ်ဘျီဒ်ခါနစးအပူ :: တံထီဒ်သ(တြီတံစိကမိအတံထဲသိးတုသိးလကလုာ်နုာ်ကီာ်စဲတဖာ်အဘျီဒ်ခါန

နီကီာ်စဲဘျီဒ်ခါန

သုး- ၂၅ မူးကယ၊
 ကူးဖိး- ၂၉.၂ မူးကယ၊
 အဂ- ၄၅.၈ မူးကယ(CNP 20.8%; CPP 20.8%; ENDP 4.2%)

ကမုာ်ကီာ်စဲဘျီဒ်ခါန

သုး- ၂၅.၅ မူးကယ၊
 ကူးဖိး- ၃၉.၂ မူးကယ၊
 အဂ- ၃၅ မူးကယ(NUP 21.6%; SNDP 7.8%; UDPKS 3.9%; Independent 2%)

ကရနံနီကီာ်စဲဘျီဒ်ခါန

သုး- ၂၅ မူးကယ၊
 ကူးဖိး- ၇၅ မူးကယ၊

ကညီကီာ်စဲဘျီဒ်ခါန

သုး- ၂၆.၁ မူးကယ၊
 ကူးဖိး- ၃၀.၄ မူးကယ၊
 အဂ- ၄၃.၅ မူးကယ(ပိုင်-စီဒီးနီမိဒ်ခြံထူး ၁၇.၄ မူးကယ၊ ကညီကလုာ်ပတ်တံ ၈.၇ မူးကယ၊ AMRDP 8.7%; KSDDP 4.3%; Independent 4.3%)

မိဒ်ကီာ်စဲဘျီဒ်ခါန

သုး- ၂၅.၈ မူးကယ၊
 ကူးဖိး- ၄၅.၂ မူးကယ၊
 အဂ- ၂၉ မူးကယ(AMRDP 22.6%; NUP 6.4%)

ရခါနကီာ်စဲဘျီဒ်ခါန

သုး- ၂၅.၅ မူးကယ၊
 ကူးဖိး- ၂၉.၈ မူးကယ၊
 အဂ- ၄၄.၇ မူးကယ(RNDP 38.3%; NDPD 4.3%; NUP 2.1%)

ယီဒ်ကီာ်စဲဘျီဒ်ခါန

သုး- ၂၅.၂ မူးကယ၊
 ကူးဖိး- ၃၇.၇ မူးကယ၊
 အဂ- ၃၇.၁ မူးကယ(SNDP 21.7%; PNO 4.2%; TNP 2.8%; INDP 2.1%; WDP 2.1%; rest 4.2%)

တီနီနီ-ပတ်တံလံတမုာ်ကူးဖိးဘန်နီဖဲအံတံစူးကါတံကတိလါ "အဂ" နုာ်လီ၊

တံဝဲထံနီဖးတံဂံာ်ဒီးသနုထီဒ်(Burma Centrum Nederland, Changing Ethnic Landscape: Analysis of Burma's 2010 Polls, December 2010)

ထံရူကီရဲတဲာ်ကစီၣ်

ပှးသုးလီၢ်သုးကျဲဆူအမဲရကအါထီၣ်

ကွဲးကလုာ် • လါပျူထီၣ် ၁၀သီ
ဒါ်စဲဘၣ် ၁၆, ၂၀၁၀

ပှးယဲ န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးဆူ
ကီၢ်အမဲရကအပူအနီၣ်ဂံၢ်အါထီၣ်
ကဒီးအဂ့ၢ်ပှးယဲသုးကျဲဆူကီၢ်အ
မဲရကအပူဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ။

ဒ်သညူယီးထဲမဲတဲာ်ကစီၣ်
ဖဲလါဒါ်စဲဘၣ် ၁၆ သီအနံးကွဲးဖျါဝဲ
အသိး ပှးအိၣ်လဲထံကီၢ်ကဒီးယဲန့ၣ်
လီၤအိၣ်ဆိးဆူကီၢ်အမဲရကအပူအါ
ထီၣ်ကဒါကဒီးအသီတဘျီအါ
ထီၣ်ဝဲန့ၣ်အကကွဲာ် ၅ ကလီၢ်ယၣ်
ယၣ်ဖဲ ၂၀၀၉ န့ၣ်အလၢာ်န့ၣ်လီၤ။ ဖဲ
အမဲရကထံကီၢ်ကွဲာ်ဆၢၣ်မဲာ်ဘၣ်ဒီး
မုၢ်ကီၢ်ဝဲကွဲာ်တၢ်ပံးတၢ်စုးအဆၢက
တီၢ်ကီၢ်ချဲအတၢ်ဟဲသုးလီၢ်သုးကျဲပ
တၢ်ကွဲာ်ဝဲန့ၣ်ဘၣ်ဆၢၣ်တၢ်န့ၣ်အလီၢ်ခံ

စးထီၣ်ကဒီးဝဲဒီးအနီၣ်ဂံၢ်အါထီၣ်ဝဲအ
ဂ့ၢ်ကရၢလၢအယုသုးညါတၢ်တြၢးဒု
အုၣ်စတုးကွဲးကျဲ(Brookings
Institution)ယုသုးညါဟံၣ်ဖျါဝဲလီၤ။
ပှးကီၢ်ချဲအတၢ်ဟဲသုး

လီၢ်သုးကျဲသုးထီၣ်အတၢ်အိၣ်မူအံၤ
တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သုးမုၢ်ဝဲန့ၣ်လၢအမဲရက
ကီၢ်ပူလီၣ်အါထီၣ်ပှးမတၢ်ဖိဂံၢ်ဘါအ
ဂ့ၢ် အိၣ်ဖြဲ စကၢၣ် လၢအကွဲးမၤစၢတၢ်
ဟံၣ်ဖျါအံၤ စံးဝဲန့ၣ် န့ၣ်လီၤ။ ဘၣ်ဆၢၣ်

ပှးယဲန့ၣ်လီၤ သုးလီၢ်သုးကျဲ တအါထဲ
သိး ၂၀၀၆အနီၣ်လၢအနီၣ်ဂံၢ်ထီၣ်ဘး
တ ကကွဲာ်ဒီး ပှးယဲန့ၣ်လီၤ အိၣ်ဆိးတ
ဖၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲန့ၣ် ၁.၈ ကကွဲာ်န့ၣ်
လီၤ။

ပှးကီၢ်ချဲအတၢ်ဟဲသုးလီၢ်
သုးကျဲအကျါပှးလၢတမၤလီၤဘၣ်တီၤ
ထီၣ်ကွဲာ်အနီၣ်ဂံၢ်အါထီၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ။

ကီၢ်ပယီထုးထီၣ်ပံးအါထီၣ်

ကွဲးကလုာ် • လါပျူထီၣ် ၈သီ
ဒါ်စဲဘၣ် ၁၄, ၂၀၁၀

တၢ်ထုးထီၣ်ပံးဒီးကသံၣ်မူ
ဘျီးလၢကီၢ်ပယီအပူအါထီၣ်ဝဲန့ၣ်ဖဲ
န့ၣ်ပူကွဲာ်အံၤအဂ့ၢ်ဘီမုၢ်စၢဖျါကရၢ
တၢ်ထီၣ်ကသံၣ်မူဘျီးဒီးတၢ်ဒုးလီၤမံာ်
တၢ်မၤကမၢ်ကီၢ်(UNODC)ဟံၣ်ဖျါဝဲ
န့ၣ်ဖဲတန့ၣ်တဘျီအတၢ်ဟဲဖျါအပူန့ၣ်
လီၤ။

ကရၢအံၤအတၢ်ဟဲဖျါဖဲအ
ထုးထီၣ်ရလီၤဝဲဖဲလါဒါ်စဲဘၣ် ၁၃
သီအနံးဟံၣ်ဖျါဝဲလၢအပူကွဲာ် ၅ န့ၣ်
ကီၢ်ပယီတၢ်ထုးထီၣ်ပံးစုးလီၤဝဲဘၣ်
ဆၢၣ်ဖဲအပူကွဲာ်ခံန့ၣ်အါထီၣ်ကဒါက
ဝဲအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ။ ဒ်န့ၣ် အသိး ဟံၣ်ဖျါ စ့ၢ်
ကီးဝဲလၢတၢ်စုးကါကသံၣ်မူဘျီးဒီး
တၢ်ထုးထီၣ် ကသံၣ် မူဘျီး အနီၣ်ဖဲ
တၢ်မုၢ် အါထီၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ။
ဒ်န့ၣ်အသိးလၢမုၢ်ထီၣ်အုရူ

ကလံးထံးထံကီၢ်အပူတၢ်ထုးထီၣ်ပံး
အါထီၣ်ဝဲန့ၣ် ၂၂ မျးကယၤဒီးလီၤဆီ
န့ၣ်တၢ်ထံကီၢ်လၢအမုၢ်ဝဲကီၢ်လၢအိၣ်,
ကီၢ်ပယီန့ၣ်လီၤ။ ကီၢ်ပယီပံးဟး
ထီၣ်အါထီၣ်ဝဲ ၂၀ မျးကယၤ ဖဲ ကီၢ်
လၢအိၣ်တၢ်သ့ၣ်ပံးအါထီၣ်ဝဲန့ၣ် ၅၈
မျးကယၤန့ၣ်လီၤ။

ဘီမုၢ်စၢဖျါကရၢတၢ်ထီၣ်ဒါ
ကသံၣ်မူဘျီးဒီးတၢ်ဒုးလီၤမံာ်တၢ်မၤက
မၢ်ကီၢ်စံးဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်ပံးဟဲအါထီၣ်
အဂ့ၢ်ခိၣ်ဖျါလၢတၢ်ဖျါတၢ်ယၢာ်ဒီးထံကီၢ်
တၢ်တကါတကျၢအယီန့ၣ်လီၤ။

ကီၣ်တဲာ်ပှးဘၣ်မူဘၣ်ဒါဖီၣ်န့ၣ်သ့ၣ်ပဟံၣ်အါန့ၣ်သၢကထီ

ကွဲးကလုာ် • လါပျူထီၣ် ၁၀သီ
ဒါ်စဲဘၣ် ၁၆, ၂၀၁၀

ကီၣ်တဲာ်ပှးဘၣ်မူဘၣ်ဒါ
ဖီၣ်ဟံးန့ၣ်ကွဲာ်ဝဲန့ၣ်သ့ၣ်ပဟံၣ်အါန့ၣ်
၃,၀၀၀ကျီ, တၢ်တယၢာ်လၢကလီၤလၢာ်
ဝဲအါန့ၣ်အကကွဲာ်ခဲကထီဘးလၢတၢ်န့ၣ်
လၢအယဲစိာ်ဟ့ၣ်အသးလၢကီၢ်ပယီ
ဆူကီၢ်ကီၣ်တဲာ်တကယန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဖီၣ်န့ၣ်ဝဲန့ၣ်သ့ၣ်ပဟံၣ်
အံၤဘၣ်တၢ်ဖီၣ်န့ၣ်အီၤလၢကီၢ်ကီၣ်တဲာ်
တၢ်ယီထံသ့ၣ်ညါတၢ်ဝဲကီၢ်လီၤဆီ, ခိ
သ့ဒီးစီၤပသ့ၣ်ပှးဝဲကီၢ်လၢအန့ၣ်လီၤ
ယုဝဲန့ၣ်သ့ၣ်စးခံဖျါလၢအဘၣ်တၢ်ပ
အီၤလၢစူၣ်ကၢၣ်ဝဲကရၢက့ၣ်ပန့ၣ်ဖဲအ
ပူကွဲာ်လါဒါ်စဲဘၣ် ၁၅ သီအနံး, ဖဲ
မံာ်ဟီၣ်စီၣ်ကီၢ်ကီၣ်တဲာ်ကလံးစိးတ
ကယန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ကစီၣ်ဂံၢ်ထံး-ဘဲဒီးဖိး

တၢ်ဖီၣ်န့ၣ်ဝဲန့ၣ်သ့ၣ်ပဟံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဖီၣ်န့ၣ်အီၤလၢကီၢ်ကီၣ်တဲာ်ယီထံသ့ၣ်ညါတၢ်ဝဲကီၢ်လီၤဆီ, ခိသ့ဒီးစီၤပသ့ၣ်ပှးဝဲကီၢ်လၢအန့ၣ်လီၤယုဝဲန့ၣ်သ့ၣ်
စးခံဖျါလၢအဘၣ်တၢ်ပအီၤလၢစူၣ်ကၢၣ်ဝဲကရၢက့ၣ်ပန့ၣ်. တၢ်ဂီၤ-CHEEWIN SATHA

တရူးဟ့ၣ်လိၣ်သုးပဒိၣ်စ့

ကွဲကလုာ် • လါပျူထီၣ် ၇သီ
ဒိၣ်စ့ဘၣ် ၁၃, ၂၀၁၀

တရူးဆးစ့ပနီၣ်ဟ့ၣ်လိၣ်
လီၤဝဲဒၣ်ကီၢ်ပယီၤသုးပဒိၣ်စ့လၢ ၂.၄
ဘုလုၣ်ယၢၣ်(တဘုလုၣ်ယၢၣ်အိၣ်အ
ကကွဲာ်တကထီ)လၢတၢ်ကဘျီထီၣ်ဝဲ
ဒၣ်ကံသဝံပီၤကျိၤလၢကီၢ်ပယီၤရၢခၢၣ်
ကီၢ်စၣ်ဆူတရူးကီၢ်ဖဲအပူၤကွဲာ်လါဒိၣ်
စ့ဘၣ် ၁၂ သီအနံၤန့ၣ်လီၤ.

တရူးပဒိၣ်တၢ်ဒီးလိၣ်စ့အံၤ
ဘၣ်တၢ်ဆးစ့ပနီၣ်လၢတရူးတၢ်ဂုၤထီၣ်
ပသီထီၣ်စ့တး(China Development
Bank Cooperation)ဒီးကီၢ်ပယီၤထံ
ဂုၤကီၢ်ဂုၤတၢ်ဘျူလီၤစ့စ့တး(Myanmar
Foreign Investment Bank)
ဖဲအပူၤကွဲာ်လါနီၣ်ဝဲဘၣ် ၃၀ သီအနံၤ
န့ၣ်လီၤ.

ကံသဝံပီၤကျိၤအံၤတၢ်ကဟ်
လီၤအီၤဖဲရၢခၢၣ်ကီၢ်စၣ်အပိၣ်လၢနံၤဆူ
ယုၣ်န့ၣ်တၢ်ပလၢတရူးကီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ရၢခၢၣ်ကံသဝံတၢ်တိၣ်ကျဲၤ
လၢတၢ်သ့ၣ်ညါအီၤကွဲးစ့စ့ကံသဝံ
တၢ်တိၣ်ကျဲၤဘၣ်တၢ်စ့လီၤယုၣ်မၤသ
ကိးအီၤလၢကီၢ်ပယီၤ, တရူး, ခိရံယါ

Photo: Xinhua

ကွဲးစ့စ့ကံသဝံတၢ်တိၣ်ကျဲၤလၢတၢ်ကဟ်လီၤအီၤဖဲရၢခၢၣ်ကီၢ်စၣ်အပိၣ်လၢနံၤဆူယုၣ်န့ၣ်တၢ်ပလၢတရူးကီၢ်

ဒီးအုယၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤမၤန့ၣ်ဝဲ
တၢ်ဘၣ်ဘျူး ၇.၃ မျးကယၤန့ၣ်လီၤ.
တၢ်ဒီးလိၣ်စ့အံၤကမၤချ့
ထီၣ်ဝဲတရူးဒီးကီၢ်ပယီၤအတၢ်ဆါလိၣ်
သးကံဝံ, အုယၣ်တခီကမၤစၢဝဲလၢ
တၢ်ကဘျီထီၣ်ကဘီသန့အသီတဖျၢၣ်ဖဲ
စ့စ့, တရူးတခီကဘျီထီၣ်ဝဲဒၣ်ကံ

သဝံပီၤကျိၤလၢအအိၣ် ၁,၀၀၀ ကံလိ
မံထၢၣ်ဆူယုၣ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
ကတီၢ်အံၤကီၢ်ပယီၤသုးပ
ဒိၣ်ထုးထီၣ်ဆါဝဲဒၣ်ကံသဝံအါန့ၣ် ၁
ဘုလုၣ်ယၢၣ်ကွဲးစ့စ့ဒိၣ်ယီၤလၢတနံၤ
ဘၣ်တနံၤအတီၢ်ပူၤဖဲကံသဝံပူၤခံတီၤလၢ
အအိၣ်ဖဲ မါထဘၣ်ပီၣ်ကျိၤဆူကီၢ်

ကွဲာ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအဖီခိၣ်ကီၢ်
ပယီၤမၤန့ၣ်ဝဲဒၣ်စ့စ့တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်တၢ်
တယၢ်ကအိၣ် ၂ ဘုလုၣ်ယၢၣ်ဒီလၢ
လၢကီၢ်ကွဲာ်တၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကစီၣ်ဂံၢ်ထံး-ဒိၣ်စ့ အ့ၣ်

တၢ်ဟ့ၣ်လၢကပီၤသုးခိၣ်စ့စိစီၤလၢပျဲ

• ဒုဖိ
ဒိၣ်စ့ဘၣ် ၆, ၂၀၁၀

ဖဲလါဒိၣ်စ့ဘၣ် ၄ သီအနံၤ
ကညီကလုာ်ကရၢသဘျူနီၣ်ဝဲဟ့ၣ်လၢ
ကပီၤဝဲဒိၣ်စ့ဘၣ်အ့ၣ်သုးခိၣ်, သုးခိၣ်
ဒိၣ်စ့စိစီၤလၢပျဲလၢကညီကလုာ်ဒိၣ်စ့
ခြံၣ်စၣ်ပုၤပုၤယီၤခိၣ်ဖးခိၣ်ဖိအဝဲဆၢ
ထၢၣ်လၢကညီကလုာ်ခိၣ်န့ၣ်ဖးဒိၣ်စ့စီၤ
ဘးအူကွဲာ်အတၢ်န့ၣ်ကျဲလွဲာ်ထံၣ်အဖီ
ခိၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်လၢကပီၤမုး
အဝဲအံၤဘၣ်တၢ်မၤအီၤဖဲ စဲထၢၣ်ခါရံ
Senterkire တၢ်ဘါယုၤသရိၣ်လၢပုၤ
ဟီးကစၢ်(Hokksund)အပူၤဒီးပုၤနီၣ်
ဝဲဖိ, ပုၤပယီၤဖိဒီးကညီဖိခဲလၢကံ ၁၀၀
ဂၤယၢၣ်ယၢၣ်လဲထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢ
အဟံးန့ၣ်ခိၣ်ဖးလၢသုးခိၣ်ဒိၣ်စ့စိစီၤလၢ

ပျူအခါးစားနဲ့မာ်ဝဲသးပျူမိုခိနီနီလီ။
ခိနီဖးအံးတော်ဟ့နီအိယု
ရိနီစု(၁၀၀၀)နီနီလီ။ ကညီသဘျူက
ရါနီနီဝုပျူပာလီဆုနီသးပျူဖးန
ယာ်ခွဲးစံးဝဲလဲအာကတီဝဲအံးမာ်တော်
ဆာကတီလဲအာရဲခိနီမးလဲပပျူက
လုကံးဂါအဂီလဲကဘာ်ထီနီယု
ထီနီဖးလိာ်သး, နာ်ဟံလိာ်ကွဲးသးဒီး
နီလီသးသကံးတော်တဂါလဲပသနာ်ဖဲ
တော်မာလဲပမာအိယုပပျူကလုကံးတော်
ထုနီဖးအဂီနီနီလီ။

တော်ဟ့နီလဲကတီဝဲခိနီဖးမူး
အယုသးခိနီခိနီစိစိလဲပျူအနီကစာ်
ဒေဝဲကတီလီတော်လဲတံစိဒီးစံး
ဘျူးစံးဖိနီဝဲကညီသဘျူကရါနီနီဝုလဲ
အဟံပနီနီဒီးဟံလုာ်ဟံပျူသဲတံဖဲ
တော်မာအယီနီနီလီ။ အဝဲစံးဝဲလဲသဲ
ဆာထာ်ခဲအံးတော်မာ်လဲသဲဆာထာ်မာ်

တော်ပျူစု

တော်လဲသဲခိနီကစာ်တဂါအတော်ဘာ်
ဘျူးဘာ်ဖိနီအဂီဘာ်။ သဲမာ်ဒေဝဲတော်
လဲထံဖိကီဖိအတော်ဘာ်ဘျူးဘာ်ဖိနီ
အဂီနီနီလီ။ သဲတဂါကွဲးတော်လဲအ

ပျူကွဲးဒီးတော်စုလီခိနီခိနီလဲအအိနီဒီး
သဲခဲလဲလဲ။ ဘာ်ဆုနီထံဖိကီဖိက
မာ်အတော်တဂါဘာ်ခိနီဘာ်တော်နးတော်
ဖိနီနီနီသဲတဂါကွဲးတော်သ့ဘာ်, သဲဟံ

အိယုဒဲအမာ်တော်ထူးတော်တီအဒိနီက
တော်လဲသဲဂီလဲလဲသဲတော်အိနီမူဆူညါ
အပူနီနီလီ။

ခွဲးဖဲနီကွဲးဖိမိာ်ပာ်ကီနီကးကတဲန့ခဲးတော်

ကညီပုတဝဲခဲနီထီထာ်
လါခဲခဲဘာ် ၆ သီ, ၂၀၁၀နီနီ

ဖဲလါခဲခဲဘာ် ၃သီ, မှာဖိ
ဖးပာ် ၆၀၀-၈၃၀ နနီရဲခဲစုးဖိလဲ
ကွဲးဖိမိာ်ပာ်ပျူဟ့နီကွဲးတော်ကီနီကး
(KPAC-Karen advisory council)
ထံနီလိာ်အိနီသကံးဒီးကညီကွဲးဖိမိာ်ပာ်
အဆိကတော်တဘျူဖဲဝဲခဲနီတော်တီထီ
ကွဲး, ဝုးစုးဖိလဲ, ခဲနီနီထီထာ်ကီနီခဲ
နီနီလီ။

တော်ထံနီလိာ်ကိးအိနီဖိနီကွဲး
ဖိမိာ်ပာ်တဘျူအံးမာ်ဒဲးကွဲးဖိမိာ်ပာ်က
သ့ညါကညီဖိလဲအမာ်တော်လဲကွဲးသ့
ဆဲးလဲမာ်ဂု, ကသ့ညါကွဲးဖိမိာ်ပာ်က
မံးတော်မာ်ဂုဒီးတော်မာ်လဲအကလဲးဂါခိနီ
ထံးအတီပတီတဖုဒီးကွဲးဖိမိာ်ပာ်က
သ့ညါထွဲတော်မာ်လဲအလဲနီကွဲးတဖု
လဲအဖဲကဘာ်ဖိထီနီဝဲတဖုနီနီလီ။

ကီနီကးအတော်ဂဲလိာ်မာ်
သးကလီအသီတခါအံးမာ်ဒဲးသိးကမာ်
ခါနီစးအဂုကတော်လဲကွဲးဖိမိာ်ပာ်ဆူ
ကွဲးသ့စုးဖိလဲကွဲးမာ်ဂု, ကွဲးသ့စုးဖိ
လဲကွဲးဆူကွဲးဖိမိာ်ပာ်အအိနီနီလီ။ က
ယဲာ်မာ်ကွဲးဖိမိာ်ပာ်ကွဲးပတံထီနီလိာ်တ

ဖုဆူကွဲးကမံတော်အအိနီနီကွဲးကီနီ
ကးတဖုအံးကတဲလိာ်စံးကတီခဲးနီ
တော်လဲကွဲးဖိမိာ်ပာ်တဖုအဂီနီနီလီ။
အါစုအါဘျူကွဲးဖိမိာ်ပာ်တနီထံနီဝဲတော်
ဂုာ်တဂါတနီလဲအမံသ့ညါမံးဘာ်
အဝဲသ့ညါအိနီဘာ်ဆုနီမာ်လဲပပျူကက
တီခဲးနီစာ်တော်လဲအဝဲသ့ညါတအိနီ
ဘာ်အယီကဲထီတော်ကီလဲအဝဲသ့ညါ
အဂီဒီးတော်သိနီလိာ်ဖိလဲအကွဲးတဖု
နီနီလီ။

ဒဲလဲနီဂုကမာ်ကီနီကးလဲ
အဂဲလိာ်စံးကတီတော်လဲကညီကွဲးဖိ
မိာ်ပာ်အဂီမာ်လဲကီနီကးတဖုအံးတော်ဖဲ
ပနီနီအိလဲစုးဖိလဲကွဲးသ့ကွဲးလဲက
ယုာ်လဲတဂါကီလဲအအိနီထီတဖု
နီနီလီ။

စုးဖိလဲကွဲးပျူဘာ်မုဘာ်ဒါ
ခါနီစးလဲအမာ်မိနီကလုာ်တဂါစံး
ဝဲ, “ယစးထီနီမာ်လဲအကလဲးကီနီလဲ
ယကသ့စံးသ့ကတီအဂီဘာ်ဆုနီလဲ
ဟံနီတခါမိာ်ပာ်တခါမာ်ဆူယဖု
ကီးလဲယကကစံးကတီကွဲးယကွဲး
ဒီးကတီကွဲးလဲလဲ, ထူသနီဒီးတော်ဆဲး
တော်လဲတဖုလီ။ ဒဲနီအသိးယအဲ
ဒီးလဲကညီဖိတဖုကသိနီလိာ်ကွဲးအဖဲ
လဲကညီကွဲးဒီးဟံးယာ်ပာ်ယာ်စုးကီး
ထူသနီလုာ်တဖုလီ။”

ဒဲကလုာ်နီတဖုအိနီစုာ်
ကီးဒီးတော်မာ်လဲကွဲးအကွဲးဒဲစုာ်စုာ်
လဲတီဖုနီကွဲးတဖုအပူအသိးကမံး
တံတဖုအံးအိနီဒီးတော်ကွဲးဖိလဲကညီ
ဖိတဖုကမာ်လဲဘာ်ကွဲးအကွဲးလဲကွဲး

တဖုစုာ်ကီးနီနီလီ။

ကညီပုတဝဲခဲနီနီခါခါစး
တဂါစံးဝဲ, “တော်မာ်အံးမာ်မုာ်သးကလီ
တော်မာ်ဒဲးခါဆူညါကွဲးဖိမိာ်ပာ်အါကကမာ်
သကံးတော်ဒီးကမံးတံတဖုအံးလဲက
ညီတော်ဒိထီအကွဲးတဂါပနီနီလီ။
ကီနီလဲလဲလဲလဲတော်မာ်နီအခဲးလဲကွဲး
တခါကညီကီနီတခါဂုတခါဂု, လု
လဲထူသနီတခါဂုတခါဂုပဝဲကွဲးဖိမိာ်
ပာ်အါပကအိနီဒီးတော်ဟံးသးတဖု
လဲအမာ်ကညီကွဲးဒီးကညီလုာ်ထူ
သနီကတော်။”

တော်ထံနီလိာ်အိနီသကံးတ
ဘျူအံးမူခိနီဖိမိာ်လဲဘာ်ဆုနီဖဲဖဲသ့ညါ,
ကွဲးဖိမိာ်ပာ်, ကွဲးစုးဒီးကမံးတံခိနီ
နီဟဲထီနီကအိနီဝဲ ၃၅၀-၄၀၀ယာ်
ယာ်ဒီးတော်ထံနီလိာ်ဆူညါတဘျူကမာ်
လဲယနူအါရဲ ၈သီ, ၂၀၁၁နီနီနီ
လီ။

တော်ပျူစု

ဟိန်ခိန်ကရကွာ်စူညုချယါယုလကဟဲနုလီသမံသမိးတံ

ကွဲကလုာ် • လိပျူလီ
ဒါစဲဘာ် ၂၁, ၂၀၁၀

ဘီမုာ်ထံကီာ်တံကွာ်စူညုက
ယာ်ညုချယါယုလကဟဲအမုာ် အဉ်အဉ်
အံအုဉ်(International Atomic
Energy Agency)ယုထီဉ်ဝဲဒုာ်ကီာ်ပ
ယီသုးပဒိဉ်လကပျဲကရအံလက
ဟဲနုလီသမံသမိးဝဲဒုာ်တံလီာ်တံ
ကွဲလကသုးပဒိဉ်ဘီထီဉ်အီ၊ လကတံ
ကစီဉ်တဖဉ်ဟးထီဉ်လကသုးပဒိဉ်အိဉ်
ဒီးတံတီဉ်လကဘီထီဉ်ဝဲဒုာ်ညုချယါ
တံစုကဝဲအဂုာ်သဝီစဲထြး ကွီဉ်နာ်
တံကစီဉ်ဟဲဖျဲဝဲဒုာ်ဖဲလါဒါစဲဘာ်

၁၇ သီအနံနုညုလီ၊
အဉ်အဉ်အံအုဉ် ခဲအံကွဲ
လံာ်ပတံထီဉ်ဆုသုးပဒိဉ်လကပျဲက
ရအံအခာ်စးလဲနုလီသမံသမိး
တံလီာ်တံကွဲနုညုလီ၊ ဖဲနုညုအသိးက
ရအံအပူကွာ်တလါသံကွာ်ဝဲဒုာ်သုး
ပဒိဉ်လကဟဲဖျဲထီဉ်ဝဲဒုာ်အတံရဲဉ်
တံကွဲလကတံကစီဉ်ဟးထီဉ် လကသုး
ပဒိဉ် အိဉ်ဒီးတံရဲဉ်တံကွဲလကဘီ
ထီဉ်ဝဲဒုာ်ညုချယါတံစုကဝဲနုညုလီ၊
အဉ်အဉ်အံအုဉ်မုာ်ဝဲဒုာ်ဘီ
မုာ်စဲဖျဲဉ် ကရအံလကဟဲအကွာ်စူညု
ကယာ်ညုချယါကံအတံစုကဝဲလက
ဟိန်ခိန်ဘုဉ်နုညုလီ၊ ကရအံတံ

ကွဲလံာ်လကလဲနုလီသမံသမိးဝဲ
ဒုာ်သုးပဒိဉ် အတံလီာ်တံကွဲစူညု
လကနုညုဉ်ဒါကီာ်ပယီခါသးကစါ
ကွဲအံမုာ်ဝဲ ဒုာ်ဖဲ အခဲရကဒီး အု ရှ
ထံကီာ်တနီအတံဘုဉ်ယိဉ်အိဉ်ထီဉ်ခီ
ဖျဲကီာ်ပယီသုးပဒိဉ်မသကးတံဒီးက
လံးစိးခိရဲယါလကအပုဉ်ယုာ်တံဘီ
ထီဉ်ဝဲဒုာ်ဟိဉ်လကတံကွဲဖးဒိဉ်တဖဉ်
ဒီးတံပူဝဲဒုာ်မုဉ်ယုာ်တဖဉ်အလီခဲနုညု
လီ၊
ကလံးစိးခိရဲယါမုာ်သုးမိစိ
ရဲထံကီာ်တဘုဉ်လကအအိဉ်ဒီးတံဘီ
ညုချယါစုကဝဲတံသုတံဘုဉ်ဒီးအိဉ်
ဒီးညုချယါတံစုကဝဲနုညုလီ၊

သုးပဒိဉ်မုာ်သမဲဒုာ်အဉ်
အဉ်အံအုဉ်အတံယု ထီဉ်နုညုကကွာ်
ဆါဉ်မဲာ်ဘုဉ်ဝဲဒုာ်ဘီမုာ်ထံကီာ်အတံ
ဆီဉ်သနံးကဒိဉ်ထီဉ်နုညုလီ၊
ကလံးစိးခိရဲယါဆါနုာ်ဝဲ
ဒုာ်ကီာ်ပယီသုးပဒိဉ်အမုဉ်ယုာ်(မဲာ်
ဖဲလဲ)အိဉ်တံတဘုဉ်နုညုဘုဉ်ဆုဒီး
တံအုဉ်သးဘုဉ်ထွဲတံဘီထီဉ်ညုချ
ယါတခီတအိဉ်ဖျဲဝဲဒုာ်လီတံလီဆဲး
ဒီးဘုဉ်၊
တံဂုာ်ဂံထံး-ဝီစဲထြးကွီဉ်နာ်, ဒါစဲ
ဘာ် ၁၇, ၂၀၁၀

မုဉ်ဆါလီနီခိဉ်မနုာ်ပိာ်မုဉ်ကွီဉ်လံာ်လဲခိဉ်ဖး

Sawangduean) ၄၂
နံဉ်, ကွဲလံာ်တံလဲခီ
ဖျဲအမုဉ်အတံလကအံမံ
မုဉ်“ယမုဉ် အဲရဲ, ယ
တံလဲခီဖျဲလကထံချာ
ကီာ်ချာ”ဘုဉ်တံဘိး
ဘုဉ်သုဉ်ညါလကမနု
နုဝဲဒုာ်ခိဉ်ဖးတဖဉ်
ခိဉ်မးနးလံာ်လဲတံ
ဟုဉ်ခိဉ်ဖးနုညုလီ၊
လံာ်လဲတံပြု
အံ, ဘုဉ်တံသုးကွဲ
ဆီဉ်ထွဲအီလကဘဲခိးစု
တးဒီးဖြးဖးစဲကွဲ
တးကူဉ်ပနံဉ်, ဒီး မုဉ်

ကွဲကလုာ် • လိပျူလီ ၁၁၁
ဒါစဲဘာ် ၂၂, ၂၀၁၀
ပူကွာ်တဘီမုဉ်တံပိာ်မုဉ်
လကအဆါလီအနီခိ, ကွဲကဒါကွဲ
တံလဲခီဖျဲလကအခာ်ဒီးနုာ်ဝဲဒုာ်ခိဉ်ဖး-
၁ လကကီာ်ကွီဉ်တံကွီဉ်လံာ်လဲတံ
ကွဲပြုလကပိာ်မုဉ်တဖဉ်အဂီဖဲတနုဉ်
အံနုညုလီ၊
ထနါနု စဝါဒူ(Thanadda

ဝဲဒုာ်ခဲနုညုတနုဉ်နုညုလီ၊
ထနါနု ကွဲကဒါကွဲအ
တံအိဉ်မုအံဘုဉ်တံယုထာထီဉ်အီ
လခိဉ်ဖးတလကပူနုလီပြုတံ ၁၃
ကအကျဲလကတနုဉ်အံနုညုလီ၊
အဝဲစံးဝဲလကလံာ်အံဒီးသ
နုထီဉ်အသးလကအနီကစါအတံလဲ
ခီဖျဲဖဲအဝဲဘုဉ်တံကွဲနုလဲလကမ
တံဒါပိာ်မုဉ်ဆါလီနီခိဝဲအလီခဲနုညု
လီ၊

အဝဲစံးဝဲလကအဝဲအိဉ်ဖျဲဉ်
ထီဉ်လကဟံဉ်ဖဲလီဖဲလကအဖျိဉ်အယာ်,
ဒီးဘုဉ်ဂဲလံာ်တံဖဲအနီဆဲးခါတံ
အိဉ်မုနုညုလီ၊
ဖဲအဝဲမုဉ်မုဉ်လိဉ်ဘီအခါ
အဟုးအသးအိဉ်ထီဉ်ဒီးဟးထီဉ်ကွီ
နုညုလီ၊ တံအံအဖိခိဉ်အမိအပါဒီး
အဘုးအတံ, ပုလကအဘုးဒီးအီတ
ကနုဉ်ယုာ်အီလကဘုဉ်၊
ထနါနု စံးဝဲအခိဉ်ထံးအ
ဝဲတံကွဲနုအီလကမတံလကပိာ်မုဉ်
ဆါလီနီခိဖဲဖဲထယု, ဝဲလဲမတံ
လကဟိဉ်ကိဉ်, ဒီးဆုယပဉ်နုညုလီ၊ ဖဲ
ယပဉ်အဝဲတံမအီတဂုာ်တဝါတံမ
နုအီနုညုလီ၊ အဝဲအီကသံဉ်မုာ်ဘီ,
တကွီဉ်တဖုဒီးတံထံဉ်နုလကအိဉ်ဒီး
ကသံဉ်မုာ်ဘီအယိဘုဉ်လီယိဉ်နုညု
လီ၊
ထနါနု စံးဝဲ, “ယအဲဒီး
ဟဲဖျဲထီဉ်ယတံအိဉ်မုဉ်ပိာ်မုဉ်တက
လကအိဉ်ဒီးတံမုဉ်လဲလကမနုာ်ကွီဉ်
စုလကထုဉ်ဖျဲထီဉ်လကတံဖျိဉ်တံ
ယာ်နုညုလီ၊” “ဘုဉ်ဆုဉ်ဖဲယနုဉ်လီ
ဆုတံမအံအတံပူနုဉ်မုဉ်ဒုာ်တံ
တုာ်ဘုဉ်လကနီသးဒီးနီခိလကအအိဉ်

ခိးဟဲစဲယနုညုလီ။”
“ယအဲဒီးနီလီယတံ
လဲခီဖျဲဒီးသးကကဲထီဉ်တံမလဲလကပူ
လကအယုထာကွဲလကမနုာ်တဖဉ်အ
ဂီ”နုညုလီ၊
ထနါနု စံးဝဲလကအဝဲကွဲ
လံာ်အံတမုဉ်လကအအိဉ်ဒီးတံဟဲသး
လကမနုာ်ခိဉ်ဖးဒီးကွီဉ်စုဘုဉ်ဘုဉ်
ဆုအဝဲကသးခဲဖဲမုဉ်ထံဉ်နုလဲလကအ
တံလဲခီဖျဲအံကဲထီဉ်တံဘုဉ်တံဖျိဉ်
လကပူအါကအဂီနုညုလီ၊
မြု ဖဲစာ ဝုစုဉ်လီ(Phra
Paisan Visalo)လကမုဉ်စဲညီဉ်ကွီ
လကအယုထာပူမနုာ်တံခိဉ်ဖးစံးဝဲလံာ်
အံ မုဉ်ဝဲဒုာ်တံဆဲးကလကတခါလကအ
ဟဲဖျဲထီဉ်ဝဲဒုာ်ပိာ်မုဉ်ဆါလီနီခိ
တံဂုာ်ကီလကကီာ်ကွီဉ်တံပုတံတကွာ်
ဆါဉ်မဲာ်ဘုဉ်ဝဲနုညုလီ၊
ထနါနု ကနုာ်ဘုဉ်ဝဲဒုာ်စု
၅၀,၀၀၀ ဘးဒီးတံလကပူနုညုလီ၊
အလံာ်အံကဘုဉ်တံဖဲကွဲရဲလီအီ
လကကွီဉ်တံဒီးအကလံးကွီဉ်နုညုလီ၊
ဟံးနုာ်ကွီဉ်ထံလကဘဲခိးမိးတံပရ၊
လါဒါစဲဘာ် ၂၂, ၂၀၁၀

လူ့ဖိထီဖိ

ထါဟ့ၣ်လကပီဆူသုးခိၣ်ခိၣ်စီလဟ့ၣ် ကာကီၣ်ခိးပကီၣ်သူလှ

၁. ထံၣ်နီဟူလံနကစီၣ်
ကညီသ့ၣ်န့ၣ်ဖျါထီၣ်
ခိဖျါခိၣ်ဘၣ်နကလ့ၣ်
ဆာထာၣ်နလဟံးသးဖူ

၂. နယီၣ်တံၣ်လီပယီၣ်ကီၣ်
တံၣ်ကစီၣ်ဟူထီၣ်သါလီ
ကညီဖိကထိကယ
လနယီၣ်ဟံကဖးသး

၃. ခိၣ်နဲလဟံးသံကွီပူ
တဟ့ၣ်လီသးနီတစု
တံၣ်ကီခဲအိၣ်ဝဲၣ်တြးနု
တတုၣ်ယၣ်နဲဖျါနသး

၄. တံၣ်သးဖူတံၣ်လကပီ
တနဲအံၣ်မ့ၣ်ဝဲနကီ
သ့ၣ်ကညီလအယူသီၣ်
ဟီၣ်ခိၣ်ဖျါဟံးဖျါထီၣ်

၅. တံၣ်ဟံဆာအတံၣ်စံၣ်စီ
နမံၣ်ဖျါလံလအလီ
ကညီဖိကလ့ၣ်ဖိတၢ်
လနယီၣ်ကအိၣ်ဆာထာၣ်

၆. နကလ့ၣ်လကနဘၣ်ထွဲ
တနဲအံၣ်မ့ၣ်ဖျါထီၣ်နဲ
ကညီဖိသ့ၣ်ခိးသိးသိး
အိၣ်ဖျါထီၣ်လံလကလီ

၇. တာခွဲလွဲၣ်ခွဲသးသဟီၣ်
လနယီၣ်ဟံအိၣ်ဖျါထီၣ်
ဖိကလ့ၣ်ကီတံၣ်ဟံးသး
နမ့ၣ်စံၣ်နီၣ်မထုရု

၈. ကုၣ်သးတအိၣ်လကပူ
အိၣ်ကလ့ၣ်သးစွဲကတုၣ်
တံၣ်သဘျူကီနမဲနဲ
ပိၣ်ထီၣ်နဲဘးအူကွဲကွဲ

၉. ကညီဖိအါခိအါက
လကယီၣ်သ့ၣ်ညါလီသး
တံၣ်သးဖူလကဟ့ၣ်တုၣ်
အဘျူဖျါနကထံၣ်က့

၁၀. ကညီသ့ၣ်ပုၣ်ပုၣ်ယီ
ကအိၣ်ထီၣ်ဘိလကလီ
နတံၣ်လကပီလုၣ်ပူ
ကာကီၣ်ခိးပကီၣ်သူလှ

လါ-သူလုနီၣ်မံဖိ
အိၣ်တမ့ၣ်ကီၣ်အိးစထုလယါ

ပကြးအိၣ်ခိးတံၣ်ပလီၣ်

၁. ကညီဖိအတံၣ်လီဖး
DKBA ကထီၣ်သး
လဟံးဂံၣ်အံၣ်ယီသတး
ကညီဖိဘၣ်ဖးလီၣ်သး

၂. ကညီဖိကဖဲကဖဲ
တံၣ်သံတံၣ်ဟံကထီၣ်ဝဲ
မ့ၣ်ပဆိကမိၣ်စ့ၣ်ခါ
ဖျါအတံၣ်နဲဘၣ်ပူ

၃. န့ၣ်ဒါတံၣ်ကီၣ်စုကီၣ်ခိၣ်
ကညီလီဖးဝဲဒုၣ်လီ
ကဘၣ်ဆဲးစုမ့ၣ်ခိၣ်ကီ
BGF တံၣ်ဖးအိၣ်ထီၣ်

၄. ကညီဖိလါ BGF
ဟံသ့ၣ်ဟံသးနဲလဲၣ်
K တဖျါဟံမံၣ်ဝဲဒုၣ်
မ့ၣ်နဟံသးနဲစ့ၣ်ခါ

၅. အပူကွီၣ် DKBA
K တဖျါအိၣ်ခိးဝဲစ့ၣ်
BGF အစီတုၣ်လီ
ဖျါမဟံမံၣ်ကွီၣ်အီ

၆. K တဖျါမ့ၣ်ဝဲ Karen
ပကြးဟံယံက့ပဝဲ
K အံၣ်ဘၣ်တံၣ်သ့ၣ်ညါအီ
ဟီၣ်ခိၣ်ဖျါဘၣ်ဟံပနီၣ်

၇. တမ့ၣ်လါယတဲဆါနု
အိၣ်ဒုၣ်တံၣ်ဟ့ၣ်ပလီၣ်နု
K အံၣ်သုတဟံမံၣ်ကီ
ပကြးအိၣ်ခိးတံၣ်ပလီၣ်

လါ-ပီဆံၣ်

မိၣ်မိၣ်လၢၣ်အလၢန့ၣ်

ပစိၤလၢအတၢ်ကန့ၣ်မိၣ်ပၢ်ကလုာ်

• နီနီတူၣ်
လါၤဒံၣ်စဲဘၢၣ်, ၂၀၁၀

တၢ်စံးဝဲတၢ်တူၢ်န့ၣ်, ပစိၤမိၣ်မိၣ်ဖိဖိပၢ်န့ၣ်ဖိ
ထၢဖိအိၣ်ဝဲတၢ်တူၢ်လီၤ. ပစိၤတၢ်အံၤအိၣ်ဒီးအံၤမ့ၢ်
ကနီၤဖိသၢၣ်ခွါ ၇ဘၣ်လၢအမၤစၢၤတၢ်လၢဟံၣ်ပူၤပူၤ
ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အကတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပစိၤန့ၣ်ဖိထၢဖိတ
န့ၣ်အံၤထီၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်ပလီၤသးလၢတၢ်မ့ၢ်ပၢ်တက
လုာ်လၢအနီၤဖိဒီးဒီးထီၣ်ဒီးကိးပသုၤသီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်တ
ကးဘၣ်မ့ၢ်ကိးပသုၤတၢ်တူၢ်တၢ်တူၢ်န့ၣ်မ့ၢ်လုာ်လၢအမၤ
သံပစိၤသုတဖၣ်ဟးထီၣ်လၢအနီၤဖိပူၤလီၤကိးပသုၤ
ထီၣ်တၢ်အလံပစိၤကိးကလုာ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ပလီၤအသး
န့ၣ်လီၤ.

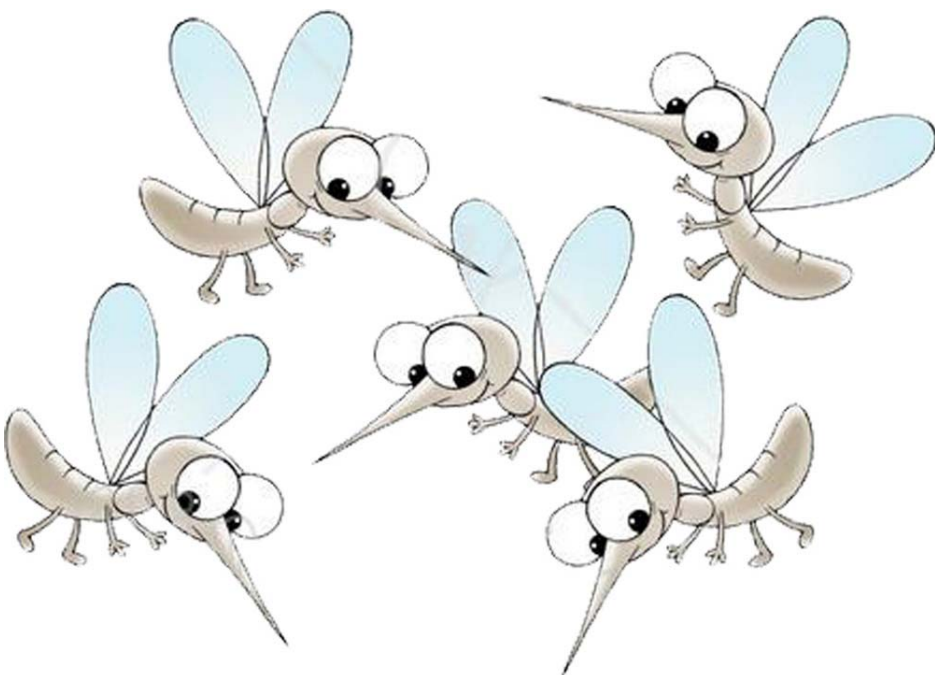
လီၤဆိဒ်တၢ်ဖဲတၢ်စုၤလီၤသီကတီၢ်တၢ်မ့ၢ်
ပၢ်ဖးဒိၣ်အံၤသ့ၣ်ညါဝဲလၢပစိၤတဖၣ်န့ၣ်ဟးဒိၣ်လီၤ
ထီၣ်ဖိသ့ညါအလံအဝဲဟးဝုၤလီၤကိးပသုၤဒီးပိၣ်ဒိၣ်တၢ်
အကလုာ်တဖၣ်ဆူတၢ်လီၤလၢပစိၤအိၣ်အလီၤန့ၣ်
လီၤ.

တၢ်တူၢ်န့ၣ်တၢ်မ့ၢ်ပၢ်ဖးဒိၣ်တၢ်တူၢ်အံၤဟးဝုၤ
ဝီၤဒီးလဲၤဘၣ်ဆူပစိၤန့ၣ်ဖိထၢဖိတၢ်အံၤအကျါန့ၣ်

လီၤ. ပစိၤမိၣ်မိၣ်ပစိၤဖါခံဘၣ်န့ၣ်ဟူစိဝဲ
တၢ်ကလုာ်အသီၣ်ဒီးကိးပသုၤဝဲဒၣ်အဖိ
မ့ၢ်ဖိခွါတဖၣ်လၢကဘၣ်လုာ်အိၣ်ခူ
သ့ၣ်ဖဲလဲၣ်ဒီးအသုတအိၣ်လၢဟံၣ်
အပူၤနီၤတဘျီန့ၣ်ဒုးပလီၤဝဲပံးပံးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်စံးဝဲပစိၤပုၤဝဲအမ့ၢ်ကနီၤဖိတဖၣ်န့ၣ်
ထီၣ်ဘၣ်အိၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢအးပူၤဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤမ့ၢ်ဝဲခဲ
လၢန့ၣ်ပူၤတထံၣ်ညါန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်ချၢဘၣ်န့ၣ်
လီၤ. တၢ်မ့ၢ်ပၢ်ဖးဒိၣ်ဟဲဘျးထီၣ်ပစိၤပုၤတဘျီ
ကိးပသုၤစံၣ်လီၤလၢဟံၣ်ပူၤသ့လဲ. သုတန့ၣ်ဟူတၢ်
သီၣ်ခါ. ဒီးပစိၤမ့ၢ်ကနီၤဖိတဖၣ်စံးဆဲးဝဲပန့ၣ်ဟူယၢ်,
ပကစံၣ်လီၤလီၤ. ဒီးပစိၤမိၣ်ပုၤဒီးအဖါတဘျီစံၣ်လီၤ
လၢဟံၣ်ပူၤဟးဖးကွံၣ်ယံၤထီၣ်ဒီးဟံၣ်ဒီးခိးကွၢ်အဖိ
တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပစိၤမ့ၢ်ကနီၤဖိတဖၣ်တဲဆဲးအမိၣ်လၢန့ၣ်ဟူ
ဝဲတၢ်ဟဲသီၣ်ဘၣ်ဆၢအနီၤနီၤန့ၣ်တန့ၣ်ဟူဝဲဘၣ်. အ
ဝဲသ့ၣ်တဲန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဒၣ်လၢဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်
တဲတၢ်န့ၣ်သီၣ်ဒိၣ်တလၢတူၤလၢတၢ်မ့ၢ်ပၢ်ကိးပသုၤသီၣ်
န့ၣ်ကတန့ၣ်ဟူဝဲဘၣ်. ယံၣ်ထီၣ်တၢ်မ့ၢ်ပၢ်အံၤဟဲတူၤ
ဒီးသ့ၣ်ညါဝဲလၢပစိၤဖိတဖၣ်ကအိၣ်ခူသ့ၣ်လၢတၢ်လီၤ

တတီၤအလံအဝဲအိၣ်ထီၣ်အကိၢ်ပူၤလုၢ်လုၢ်ဒီးကိးပသု
ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်အခါတၢ်အလုၢ်ဒီးမ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်တဖၣ်
ဟးထီၣ်ဝဲအါအါဂီၢ်ဂီၢ်လၢအနီၤဖိပူၤတူၤလၢပစိၤမ့ၢ်က
နီၤဖိတဖၣ်အိၣ်တသ့တဘျီလၢဘၣ်တစုန့ၣ်လီၤ. ပ
စိၤဖိတဖၣ်အံၤယုကသါတဘျီလၢဘၣ်. ဒီးတနီၤပူၤ
န့ၣ်ဝဲဆူတရံတဖၣ်အပူၤကိးပသုဝဲ, ဒီးတနီၤပူၤထီၣ်
ဆူဟံၣ်ခိၣ်ဒုးတထံၣ်တၢ်နီၤတဲလၢဘၣ်ဒီးပစိၤလၢအ
အိၣ်ဘျးဒီးဟံၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဟူဝဲပစိၤဖိကအိၣ်ဟီၣ်သီၣ်
အလံတဲလီၤသးမ့ၢ်မတၢ်အဖိလဲၣ်. ဘၣ်မန့ၣ်အမိၣ်အ
ပၢ်တကိးလၢအယၢ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၢအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ကတဘျီပလီၤသးအ
လံလဲၤမၤစၢၤတသ့တဘျီနီၤတဲလၢဘၣ်. တူၤလၢတၢ်မ့ၢ်
ပၢ်ဖးဒိၣ်ကွၢ်ကွၢ်တစုပစိၤဖိတဖၣ်ယုကသါတဘျီ
အခိၣ်ဝဲဒၣ်ထဲ-ထဲ-ထဲဒီးပစိၤမိၣ်မိၣ်ခါခံဘၣ်ဟဲကွၢ်
ထံၣ်အဖိမ့ၢ်တဖၣ်လီၤဘျးလီၤတီၤအလံသါကညါ
ဘၣ်ဝဲဒိၣ်မးလီၤ.

ဘၣ်ဆၢပစိၤဖါတဘျီအသးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်
မ့ၢ်လၢအဖိတဖၣ်တၢ်ကန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အကလုာ်အလံ
န့ၣ်လီၤ. ပစိၤမိၣ်တဘျီယုန့ၣ်ထံဒီးဒုးအိၣ်လီၤဝဲအဖိတ
ဖၣ်ဝဲအဖိတဖၣ်နီၣ်ထီၣ်ကွၢ်အသးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပစိၤ
ဖါတဘျီတဲန့ၣ်အဖိတဖၣ်ဟဲလၢအံၤ, သုကန့ၣ်ဘၣ်
တၢ်တၢ်ကန့ၣ်တၢ်အဘျးအလဲန့ၣ်လီၤ.

ပစိၤမိၣ်မိၣ်ကိးတဲဝဲယတဲသုကစီၤလီၤ. သု
န့ၣ်တအိၣ်ပိယမၤစၢၤသုတသ့လၢဘၣ်. ကွၢ်လၢသုပၢ်
ကဟ့ၣ်သုတၢ်စံၣ်ညီၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ပစိၤဖါတဘျီအံၤမ
ဝဲပစိၤဖိတဖၣ်န့ၣ်ဆၢထၢၣ်ဆုၣ်နီၤအဘီယံၤကယၢ်ဒီး
တဲဝဲ, လၢခံသုကမးဒီးခါ. ဒီးဖိတဖၣ်ဆၢထၢၣ်ဆုၣ်နီၤ
ဝဲတၢ်ဘျးသးတဲတၢ်တထီၣ်လၢဘၣ်အပူၤတဲဝဲ...တ
..မၤ..လၢ..ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

စီကပူလီမဟားဂီဘု

တံခါး-ကုမ္ပဏီ

ကွဲကလုာ် • လါနီလီ ၈သီ
နီနီဝုဘာ် ၂၉, ၂၀၁၀

ကီာ်ရုာ်ဘျးဒဲာ်ကမ္မာ်လါအလုာ်အိာ်က
မုံလါကစာ်ဒိာ်ပျာ်ကျါတဖာ်ကွာ်ဆာ်မာ်ဘာ်ဒီးစီက
ပူလီမဟားဂီဘုအလီအဲဒဲသုာ်အါဂါအခုးအသံာ်
ဟားဂီကွာ်အလီကွာ်ဆာ်မာ်ဘာ်ဒီးဘုမ္မာ်မုာ်တ
အိာ်သုာ်အဂုာ်ကစာ်ဒိာ်ကီာ်ဆာ်ခါနာ်တဂါဟ်ဖျါဝဲ
န့ာ်လီ.

ဒဲပဒိာ်ပီနီာ်လါအမုာ်ကစာ်ဒိာ်ကီာ်ဆာ်ခါ
နာ်တဂါမံးဝဲအသီးတနံးအဲဘုသုာ်ထီာ်အါစီက
ပူတဖာ်လီအါမးဒီးမိးဝဲဒဲဘုအခိာ်ထံးဒီးတဂါတ
ဖာ်စုာ်ကီးမိးဘုအခိာ်ထံးအလီဘုတဖာ်အုာ်ကွာ်ဝဲ
ဒဲဟားဂီကွာ်ဝဲဒဲန့ာ်လီ.

ပဒိာ်ပီနီာ်စံးဝဲလါကမ္မာ်လါအအိာ်လါမာ်
ငီာ်ပျာ်လုာ်ကျါတဖာ်အခုးဟားဂီဝဲဒဲ ၁၂ လီလါမာ်

ကွာ်ဝဲတနံးနီတစဲးဘာ်န့ာ်လီ. လါပျာ်လုာ်ကျါအံးက
မ္မာ်လါအလုာ်အိာ်ခူသုာ်ဟ်ဒုာ်ကအိာ်အါန့ာ် ၅၈
ဖျာ်ဒီးအဝဲသုာ်ခဲလက်ယာ်ယာ်ကွာ်ဆာ်မာ်ဘာ်ဒီး
ဘုဟားဂီခိဖျါစီကပူလီအလီန့ာ်လီ.

ဒဲန့ာ် အ
သီး လါပူလီအိာ်
ကမုံတဖာ်အဲအိာ်
တံအလီဆုမုာ်န့ာ်
ပီခိဟ်ဒိာ်ကစီအပူ
စုာ်ကီးကမ္မာ်တဖာ်
ကွာ်ဆာ်မာ်ဘာ်ဒီး
ဘုဟုဟားဂီခိဖျါလါ
မုာ်ခိာ်ကလံးသီာ်ဂီ
တဘာ်လီဘာ်စး
န့ာ်လီ. တနံာ်အဲ
တံစုာ်စုာ်ဝဲဒဲဒီးဝဲ

ဘုပျီထီာ်အါကလံးလီအလီကမ္မာ်လါအမာ်အိာ်
ခုးတဖာ်အဘုဟားဂီကွာ်ဝဲဒဲဒီးသါပူတပူန့ာ်လီယံ
ဟားဂီကွာ်ဝဲဒဲဒီးဘုတဂုာ်ဝဲခိဖျါမုာ်ခိာ်ကလံးသီာ်ဂီတ
ဘာ်လီဘာ်စးအလီန့ာ်လီ.

လဲယာ်-ပူ